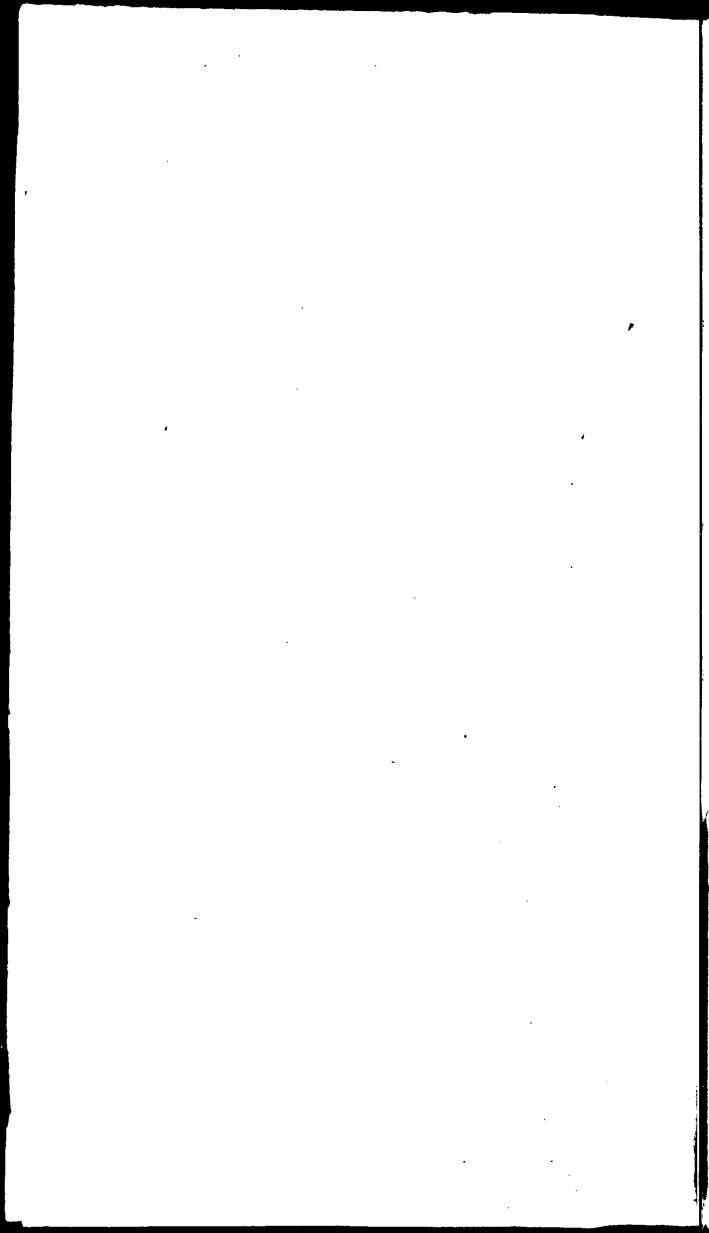

254
7/4

OK. 63-1111

I D Y L L E N.

G E S S N E R S
W E R K E N .

DERDE DEEL.

MET PLAATEN.

TE AMSTERDAM bij
JOHANNES ALLART,
MDCCLXXXVI.

V O O R R E D E N .

Deze Idyllen zijn de vruchten van mijne aangenaamste uren. Want het is een van de heuglijkste gesteldheden waarin ons de verbeeldingskracht en een bedaard gemoed brengen kunnen, wanneer wij, door middel van deze, uit onze tegenwoordige zeden, in de oude gouden eeuw ons kunnen te rugge plaatsen. Alle schilderijen van stille ruste en van zagt ongestoord geluk moeten luiden van eene edele denkwijze behagen, en daarom behagen ons de tonelen, die de dichter uit de onverdorvene natuur te voorschijn brengt, om dat zij dikwijls, aan de heuglijkste uren, die wij beleeft hebben, eenigzins gelijk schijnen. Dikwijls scheure ik mij los uit de stad, om naar eenzame oorden te vluchten, dan ontrukt de schoonheid der natuur mijn ge-

III. DEEL. * 2 moed,

moed, aan de walging en onaangename indrukken, die mij vervolgden. Geheel verrukt, geheel en al gevoel voor hare schoonheid, ben ik dan gelukkig, gelijk een herder van de gouden eeuw, en rijker dan een koning.

De Ekloge [herderszang] heeft hare tonelen, in die zelfde bekoorlijke streken. Zij bevolkt dezelve met waardige bewoners, en geeft ons de trekken, uit het leven dier gelukkige lieden, waar aan wij zien, hoe zij zich, bij de natuurlijkste eenvoudigheid van zeden, van hunne levenswijze en van hunne neigingen, in alle omstandigheden van geluk en ongeluk gedragen. Zij zijn vrij van alle slaafsche betrekkingen en van alle behoefigheden, die alleen door de ongelukkige verwijdering van de natuur noodzakelijk worden. Zij ontvangen met een onbedorven hart en verstand, hun geluk rechtstreeks uit de hand van deze milde moeder, en wonen in streken, waar zij slechts weinig hulpe vordert, om hun hunne onschuldige behoefigheden en aangenaamheden rijkelijk aan te bieden. Kortom: zij schildert ons een gouden eeuw, die zeker eens aanwezig

zig is geweest, want daar van kan ons de geschiedenis der aardsvaderen overtuigen, ook schijnt de eenvoudigheid van zeden, die ons HOMERUS schildert, in zijne oorlogzuchtige tijden, noch een overblijffel daar van te zijn. Deze soort van dichtkunde heeft noch een bijzonder voordeel, omdat men de tonelen in eene afgelegen eeuw plaatst. Zij verkrijgen daardoor een grooter trap van waarschijnlijkheid, omdat zij voor onze tijden niet passen, in welke de landman, met zwaren arbeid en veel onderdanigheid, aan zijnen vorst en aan de steden, den overvloed moet leveren, en omdat verdrukking en armoede hem zedeloos, listig en laag gemaakt hebben. Ik ontken hier mede niet, dat een Dichter, die zich aan een herdersdicht waagt, zonderlinge schoonheden kan opsporen, wanneer hij op de denkwijze en de zeden van den landman acht geeft: maar hij moet die trekken met eenen fijnen smaak kiezen, en aan dezelve hunne ruwheid weten te benemen, zonder derzelve eigenaartige snede te bederven.

Ik heb THEOKRIJT altijd voor het beste voorbeeld, in dit soort van gedich-

ten, gehouden. Bij hem vindt men de eenvoudigheid van zeden en van gevoelens best uitgedrukt, en het landlijke en de schoonste eenvoudigheid der natuur. Hij is niet dezelve, tot de kleinste bijzonderheid toe, bekend geweest. Wij zien in zijne Idyllen meer dan rozen en lelijen. Zijne schilderijen komen niet uit zijne verbeeldingkracht, die slechts de bekendste voorwerpen, die zelfs den minst oplettenden in de oogen vallen, famen brengt. Zij hebben de aangename eenvoudigheid der natuur, naar welke zij allesins geteckend schijnen. Zijnen herderen heeft hij den hoogsten trap van *naïviteit* gegeven. Zij spreken hunne gevoelens uit, zoo als hun onbedorven hart hun die in den mond legt, en alle de dichterlijke sieraden zijn ontleend van hunne gewone bezigheden en van de ongekunstelde natuur. Zij zijn zeer verre van de puntachtige scherpzinnigheid verwijderd en van de schoolsche rangschikking. Hij verstond de moeilijke kunst, om die aangename achteloosheid in hunne gezangen te brengen, die de Poëzij in hare kindshheid moet gehad hebben. Hij wist aan hunne liederen de zachte houding der

der onschuld te geven, die zij hebben moeten, wanneer de eenvoudige gevoelens van een onbedorven hart eene verbeelding aanvuren, die alleen met de aangenaamste beelden der natuur is aangevuld. 't Is wel zeker, dat de eenvoudigheid van zeden, die in zijnen tijd noch minder bedorven waren, en de achting die men toen voor den landbou had, hem zijne kunst merkelyk verlicht heeft. Gescherpt vernuft was toen noch niet in de mode. De herders hadden meer verstand en gevoeligheid voor het ware schoone dan vernuft.

Mij dunkt dat is er de proef op, dat **THEOKRIJT** in zijne soort voortreffelyk is, dat hij weinigen behaagt. Hun kan hij niet behagen, die niet voor alle de schoonheden der natuur, tot de allerminste omstandigheden toe, gevoelig zijn, noch hun, wier gevoeligheid eene valsche vlucht genomen heeft; noch aan eene meenigte van menschen, die hunne bestemming in eene valsche laffe galanterij vinden. Dezen steekt de walg van het landlyke. Hun behagen alleen herders, die zoo fierlyk denken, als een geestig Dichter, en die, uit hunne gevoelens, een schrandere kunst

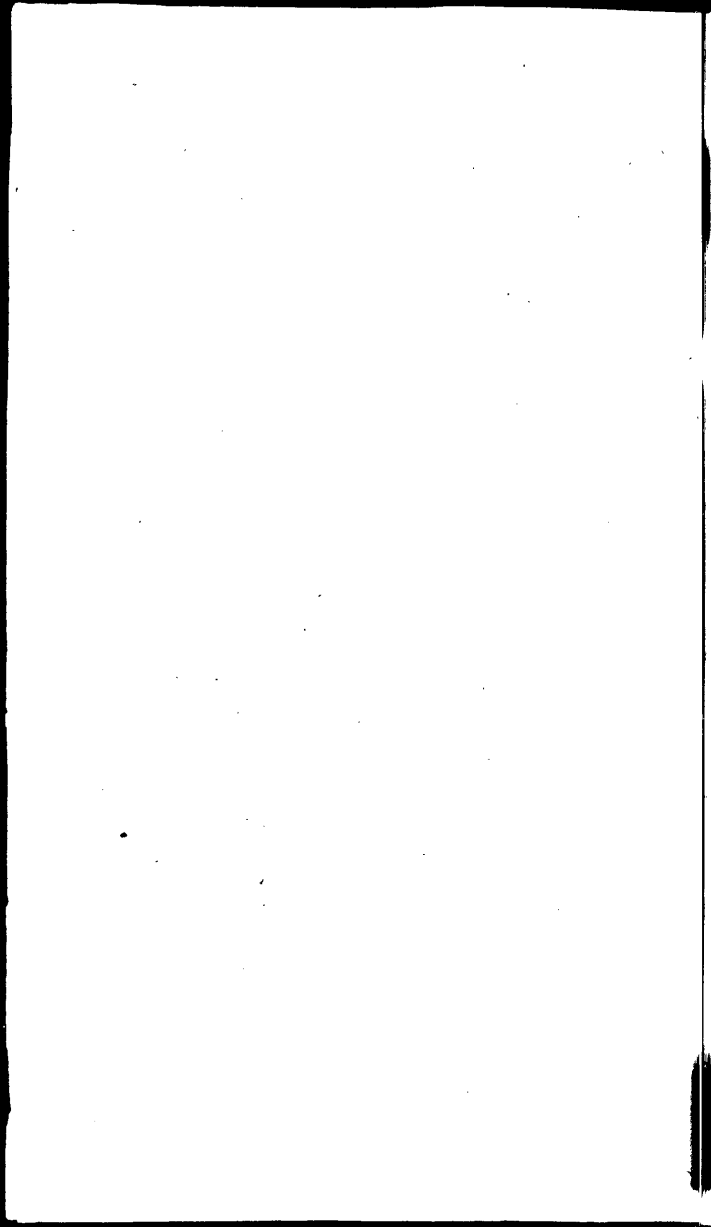
weten te maken. Ik weet niet of de meeste lateren — of te bekwaam geweest zijn, om met de natuur en met de gevoelens der onschuld meer gemeenzaam te worden; — dan of het toegeeflijkheid voor onze veranderde zeden zij, met oogmerk om algemeener goedkeuring te verwerven, dat zij zich zoo zeer van THEOKRIJT verwijderen. Ik heb mijne regels in dit voorbeeld gezogt, en het zal mij eene verzekering wezen, dat ik wel geslaagd ben, in mijne navolging, wanneer ik dezen lieden niet behage. Ik weet wel, dat eenige uitdrukkingen en beelden in THEOKRIJT, nadat de zeden zoo zeer veranderd zijn, verachtelijk worden: zulke kleine omstandigheden heb ik gezocht te vermijden. Ik bedoel evenwel de zoodanigen niet, die zeker fransch overzetter in VIRGIJL niet kon dulden. Die ik in 't oog hebbe heeft VIRGIJL, THEOKRIJTS navolger, zelf reeds weggelaten.

IDYLLEN.

Neem deze fluit, zing de liefde en de herders.

Bl. 1.

I

AAN

D A F N E.

Noch den koenen, met bloed bemorsten held, noch het akelig flachtvelt zingt de vrolijke Muze Zagt en blode vlucht zij alle gewoel, met de lichte fluit in de handen.

Gelokt door het ruifchend geklater van koele beken, en door den donkeren lommer van heilige wouden, doolt zij, langs den biezigen oever, of zij wandelt over bloemen, door groene gewelfde lanen van hooge boomen, en rust in het zachte gras: daar zij peinst op liederen --- voor u --- voor u alleen, schoone DAFNE. Want uw hart, vol deugd en onnozelheid, is helder gelijk de schoonste lentemorgen. Levendige vrolijkheid, en zachte lachjes zweven gedurig om uwe kleine lippen en om uwe blozende wangen, en zoete blijdschap

fchap spreekt, zonder ophouden, uit uwe oogen. Ja, sedert gij mij vriend noemt, lieve DAFNE, sedert dien tijd, zie ik het toekomende helder en blinkend, en elken dag verzellen, vreugde en verkwikking.

Och of u de blijde liederen mogten behagen, die mijne Muze den herderen af luistert. Ook dikwijls bespiedt zij, in dichte bosfchen de Nymfen der boomen, en den boksvotigen Woudgod, en de Nymfen met lies bekranst in de grotten; en dikwijls bezoekt zij bemoschte hutten, om welke de landman stillen lommer plant. Zij brengt van daar mede gefchiedenissen van grootmoedigheid en van deugd en van altoosvrolijke onnozelheid. Ook dikwijls overvalt zij den God der liefde, in groene grotten van ineengegroeide struiken en dikwijls onder de wilgen langs de beken. Hij luistert dan naar haar lied en kranst haar vliegend hair, wanneer zij zingt van liefde en van onschuldige vrolijkheid.

Dit, DAFNE, dit alleen beloone mijne liederen. Dit zij mijn roem, dat mij, aan uwe zijde, uit uw vriendelijk oog, goedkeuring aanlache. Dat hij, die zoo
ge-

gelukkig niet is als ik, zich verheuge met het denkbeeld, dat hij met zijne zangen den roem der laatste nakomelingschap zal verwerven. Zij mogen bloemen op zijn graf strooien en groenen lommer over zijn ontbonden stof henen planten.

M I L O N.

O gij, die beminnelijker zijt, dan de vochtige morgen, gij met uwe groote zwarte oogen, hoe bevallig golft u het donkere hair van onder uwen bloemkrans henen, om met de windjes te spelen. Lieflijk zijn uwe roode lippen, als zij zich tot een vriendlijk lachje buigen, lieflijker noch als zij zich tot gezangen openen. Ik heb u beluisterd, CHLOË. Ik heb u beluisterd, toen gij op dien morgen bij de bron zongt, die de twee eiken beschaduwden; verdrietig dat de vogels niet zwegen; verdrietig dat de bron ruischte, heb ik u beluisterd. Nu heb ik negentien oogsten beleefd, en ik ben schoon en bruin van aangezicht. Dikwils heb ik bemerkt, dat de herders met zingen ophielden, en luisterden, wanneer mijn gezang door het dal klonk, en geen fluit zou uw gezang beter vergezellen dan de mijne. O schoone CHLOË bemin mij. Zie hoe aangenaam het is, op deze hoogte, in mijne rots te wonen; zie hoe de kruipende klimop een bevallig groen net over de rots weeft, en hoe de doornstruik haren kruin

be.

beschaduwte. Mijn hol is gemakkelijk, en zijne wanden zijn met zachte vellen behangen, en voor den ingang heb ik kalabassen geplant, zij kruipen om hoog en worden tot een schaduwrijk dak. Zie hoe bekoorlijk de waterwelle uit mijne rots te voorschijn schuimt, en helder, boven de waterkersse, dwars door het hooge gras en de bloemen, henen vloeit. Aan den voet van den heuvel vergadert zij zich tot eene kleine zee met bladriet en wilgen omkranst, waar de Nymfen, in stillen manschijn, dikwijls op de klanken van mijne fluit den dans aanbieven, terwijl de springende Faunen mij, met hunne Krotalen (*) naklapperden. Zie hoe de hazelaren op den heuvel, zich tot eene groene grot welven; en hoe de bosbesfruiken, met hare zwarte vrucht, om mij henen kruipen; en hoe de bottelroos hare rode peren omhoog beurt; en hoe de appelboomen vol vruchten staan, met
groe-

(*) KROTALLEN waren gesletene rieten, wier op- en toeflag de toonmaat van het gezang en der andere speeltuigen verzelde.

groene kruipende ranken omgeven. O CHLOË, dit alles is het mijne! Wat zou men meer wenschen! Maar ach! zoo gij mij niet bemint, dan omringt een dikke mist de geheele landstreek. O CHLOË bemin mij! Hier zullen wij ons dan, in 't zachte gras legeren, terwijl de geiten, bij de steile rots, opklouteren, en de schapen en runderen om ons henen door het hooge gras waden. Dan zullen wij, over het wijduitgebreide dal, henen zien, tot in de blinkende zee, waarin de Tritons huppelen, en waar Febus van zijnen wagen stijgt. Dan zullen wij zingen dat het wijd in 't ronde, in de rotsen, wedergalmt, zoo dat de Nymfen stil staan en luisteren en de boksvoetige woudgoden.

Zoo zong Milon, de herder op de rots, daar CHLOË in de struiken zat te luisteren, zij trad lachend tot hem, nam hem bij de hand en zeide: „Ik beminne u „meer dan de schapen de klaver; meer „dan de vogels den zang. Breng mij „in uw hol. De kusch is mij zoeter „dan honig, aangener dan het ge- „ruisch van de beek.”

IDAS EN MIJKON.

IDAS.

Wees gegroet, Mijkon, gij aangename zanger. Als ik u zie, dan huppelt mij het hart van vreugde. Sedert gij, toen wij op den steen bij de bron zaten, den lentezang zongt, sedert heb ik u niet gezien.

MIJKON.

Wees gegroet, Idas, aangename fluitpeler, laat ons een koel hoekje zoeken, en in de schaduwe gaan liggen.

IDAS.

Wij zullen op deze hoogte gaan, waar Palemons groote eik staat, hij geeft eene breede schaduwe, en altijd spelen er de koele windjes. Ondertusfchen kunnen mijne geiten langs den steilen kant opklouteren, en de jonge spruitjes afeten. Zie hoe die groote eike hare langø armen wijd uitstrekt, en een breede koele schaduw weeft! Laat ons hier bij den wilden rozenstruik gaan liggen. De zachte winden zullen met onze haren spelen. Mijkon, deze plaats is mij heilig. O Palemon,
de

deze eik is een gedenkteeken van uwe braafheid. Palemon had eene kleine kudde, hij offerde Pan vele schapen. „ O Pan, „ bad hij, „ dat zich mijne kudde vermenigvuldige, zoo kan ik ze met mijnen armen buurherder deelen.” En Pan gaf, dat zijne kudde in een jaar de helft grooter werd, en Palemon gaf den armen buurherder de helft van zijne geheele kudde. Toen offerde hij Pan op den heuvel, en hij plantte eene eik en zeide: „ O Pan, deze dag zij mij altijd heilig, op welke ik mijnen wensch vervulde, zegen de eik die ik hier plant! Ze zij mij een heilig gedenkteeken. Ik zal u in hare schaduw alle jaren offeren.”

Mijkon, wil ik u het lied zingen, dat ik altijd zinge onder deze eik?

MIJKON.

Als gij mij dat lied zingt zal ik u deze negenmondige fluit geven. Ik zelf hebbe de rieten, met lang beraden keus, aan den oever gesneden, en met welriekend wasch aaneen gelijmd.

IDAS zong aldus:

Gij, die u boven mij henen welst, lan-

ge takken, gij werpt, met uwe schaduw, eene heilige verrukking op mij neder. Gij winden, wanneer gij mij verkoelt, dan is het mij, als of eene godheid onzichtbaar nevens mij heenen ruischte. Gij geiten, en gij schapen, o verschoont, verschoont! Rukt het jonge klimop niet van den blanken stam, op dat het omhoog kruipe en groene kranen vlechte, rondom den blanken stam! Geen donderbeitel, geen rukwind moge u schaden, o hooge boom! De Goden willen het, gij zult een gedenkteken van weldadigheid wezen. Zijn kruin beure zich in de hoogte. De herder zie hem van verre en wijze hem met eene vermaning aan zijnen zoon. De tedere moeder zie hem, en vertelle Palemons geschiedenis aan het kind, dat op haren schoot luistert. O herders, plant vele zulke gedenktekenen van weldadigheid, op dat wij eens, vol heilige verrukking, door donkere wouden ommedolen.

Zo zong Idas, Hij had reeds lang gezwogen en Mijkon zat noch, als of hij luisterde. — „ Ach Idas! mij verrukt de „ dauwende morgen; de aankomende
len.

„lente verrukt mij, maar noch meer ver-
„rukken mij de bedrijven der vromen.”

Zoo sprak Mijkon, en hij gaf hem de
negenmondige fluit.

D A F N I S.

Op eenen helderen wintermorgen zat Dafnis in zijne hutte. De flakkerende vlammen van ontstokene dorre rijzen verspreidden aangename warmte door de hutte, terwijl de koude winter zijn stroodak, met dikke sneeuw, bedekt hadde. Hij zag wel te vrede, door het kleine venster, uit, over de winteragtige landstreek.

Gij, gure winter, gij zijt evenwel schoon, lieflijk lacht thans de zon, door de dunbenevelde lucht, over den besneeuwden heuvel henen. Schitterend sneeuwstof zweeft in het ronde, gelijk de kleine muggen in zomersche dagen, boven den waterkolk, in den zonneschijn dansen. Hoe lieflijk komen hier en daar de zwarte stammen der boomen, uit het algemeen verspreide wit te voorschijn, met hunne kromme bladerlooze takken: en ginds eene bruine hutte, met haar dik besneewd dak, terwijl de zwarte doornenheggen de witte vlakke doorkruisen. Hoe bekoorlijk steekt het groene zaad, ginds over het veld, de spitse topjes, door de sneeuw naar boven, zoo dat het schemerend

rend wit, met zagt groen, gemengeld schijnt. Hoe schoon blinken de naburige struiken. De daauw, verspreid als perlen, schittert langs de dunne takken, en aan de dunne draden, die de wind in het ronde voert. De landstreek is wel eenzaam; de kudden, opgesloten in hare warme stallen; slechts zelden ziet men de voetstappen van den willigen stier, die treurig het brandhout voor de hutte brengt, 't welk zijn herder, in het naburig woud, heeft omgehakt. De vogels hebben deze boschen verlaten, de eenzame mees zingt alleen zijn lied; slechts, de kleine tuinsluiper huppelt in 't ronde, en de bruine musch komt vriendelijk tot de hutte en pikt de uitgestrooide korlen.

Ginds, waar de rook tuschen het geboomte naar boven stijgt, woont mijne Fillis. Mogelijk zit zij thans bij het warme vuur, met het schoone aangezicht op de ondersteunende hand, aan mij te denken, en naar de aankomst der lente te verlangen. Ach Fillis, hoe schoon zijt gij! Maar het is evenwel uwe schoonheid alleen niet, die mijne liefde heeft opgewekt. O hoe lief heb ik u gehad, sedert den

den dag, op welken den jongen Alexis twee geiten van den steilen kant der rots nederstortten. Hij weende, de jonge herder. „Ik ben arm,” zeide hij, „en ik heb twee geiten verloren! de eene was dragend. Ach! ik durf niet tot mijnen armen vader in de hut te ruggekeeren.” Zo sprak hij, met de tranen in de oogen. Gij zaagt hem weenen Fillis, en wischte hem de tranen meelijdig van de oogen, en naamt twee geiten, de besten uit uwe kleine kudde: „Daar, Alexis,” zeidet gij, „neem deze geiten, de eene is dragend.” En toen hij van blijdschap schreide, schreidet gij ook van blijdschap, om dat gij hem geholpen had.

O winter, hoe onvriendelijk gij ook wezen moogt, mijne fluit zal niet beestoven in mijne hutte hangen, dan zelfs zal ik een vrolijk lied van mijne Fillis zingen. Gij hebt wel alles ontbladert, gij hebt wel de bloemen uit de weiden weggenomen, maar gij zult mij niet beletten eenen krans te vlechten. Klimop en het dunne ceuwiggroen met blaauwe bloemen zal ik door elkander slingen, en de-

deze mees, die ik gisteren vond, zal in hare hutte zingen. Ja, ik zal u haar van daag brengen met den krans! Zing haar dan een vrolijk lied, zij zal u vriendelijk lachend aanspreken, en u in hare kleine hand spijs toereiken. O hoe zal zij voor u zorgen, om dat gij van mij komt.

M I R T I J L.

In den stillen avond had Mirtijl noch het naburig moeras bezogt, dat thans den glans der maan wederkaatste. De diepe stilte van de landstreek, die van haar zagt ligt beschenen werd, en het lied van den nagtegaal hielden hem in zoete verrukking opgetogen. Maar nu kwam hij te rug, onder het groene loof der ranken, voor zijne eenzaame hutte, en vond zijnen ouden vader zagtsluimerend, in den stillen manschijn, met het grijze hoofd op zijnen eenen arm leunende. Mirtijl plaatste zich voor hem, met de armen kruislings over elkander. Daar stond hij eenen geruimen tijd, en zijn oog bleef standvastig gevestigd, op den grijsaart. Soms keek hij alleenlijk eens door het rankenloof ten hemel op, en tranen van blijdschap vloeiden den zoon uit de oogen.

„ o Gij”, zoo sprak hij toen „ dien
 „ ik, naast de Goden, het meeste eere,
 „ mijn vader, hoe zagt sluimert gij daar!
 „ Hoe lachend is de slaap van den vro-
 „ men! Ongetwijfeld ging uw bevende
 „ voet uit de hutte, om den avond in
 „ stil-

„ stille gebeden plechtig te vieren. Gij
„ hebt ook voor mij gebeden, vader!
„ O hoe gelukkig ben ik! De goden hoo-
„ ren uw gebed! of waarom rust onze
„ hutte zoo veilig, onder de takken, die
„ van het gewicht der vruchten neder-
„ buigen! Waarom rust de zegen op on-
„ ze kudde, en op de vruchten van on-
„ ze velden! Meenigmaal, wanneer Gij,
„ bij mijne zwakke zorge, voor de rust
„ van uwen frammen ouderdom, vreug-
„ detranen schreit, en wanneer gij dan
„ ten hemel opziet en mij met blijdschap
„ zegent, ach! wat gevoel ik dan, Va-
„ der! Ach! dan zwelt mij de boezem,
„ en meenigte van tranen welt uit mijne
„ oogen. Toen gij van daag aan mijnen
„ arm uit de hutte gingt, om u in de
„ warmende zonne te verkwikken, en
„ de vrolijke kudde om u in 't ronde
„ zaagt, en de boomen vol vruchten en
„ de vruchtbare landstreek, toen zeidet
„ gij; mijne haren zijn in vrolijkheid
„ grijs geworden, wees altijd gezegend,
„ beminde velden, mijn verdonkerd oog
„ zal niet lang meer door u in het ron-
„ de dolen. Haast zal ik u voor zali-
„ ger

„ ger velden verruilen! Ach, Vader! bes-
 „ te vriend! haast zal ik u verliezen!
 „ Treurige gedachte! ach dan — dan zal
 „ ik een altaar nevens uw graf oprich-
 „ ten, en dan, zoo dikwijls als er een
 „ zalige dag komt, waarop ik noodlij-
 „ denden goed kan doen, dan zal ik, va-
 „ der! melk en bloemen op uw graftee-
 „ ken uitstorten”.

Toen zweeg hij, en hij zag met een
 schreiend oog op den grijsaart neder. „Hoe
 „ lachend ligt hij daar te sluimeren?”
 zoo sprak hij terwijl hij snikte: „som-
 „ mige van zijne vrome daden zijn hem
 „ zeker, in den droom, in de gedachten
 „ opgekomen. Hoe schijnt de maan op
 „ zijn kaal hoofd en op zijnen blinken-
 „ den witten baard. O dat de koele avond-
 „ winden u niet beschadigen, noch de
 „ vochtige daauw”. Hij kuschte hem het
 voorhoofd, om hem zagkens te wekken,
 en bragt hem in de hutte, om aldaar
 zachter, op de weeke vellen, te sluimeren.

LYKAS EN MILON.

De jonge zanger Milon (want op zijne zagte kin waren de hairen noch zeldzaam, gelijk het tedere gras in de jonge lente, uit de sneeuw van den nawinter, slechts hier en daar, uitsteekt) en Lykas, met zijn schoon lokkig hair, geel gelijk het rijpe koorn, kwamen bij een, met de blaetende kudde, achter het beukenwoud. „Wees gegroet Lykas” zeide de zanger Milon, daar hij hem de hand aanbod, „wees gegroet, laat ons in het beukenwoud gaan, terwijl onze kudde, in het vette gras, rondom den waterkolk weidt, mijn waakzame hond zal niet dalden, dat zij zich verstrooie.

LYKAS:

Neen, Milon, laat ons hier, onder de gewelfde rots, gaan nederzitten, de afgescheurde stukken, die daar liggen, zijn met zagte mos bedekt. Het is daar aangenaam en koel. Zie, hoe de klare beek, stuiwend door de bewogene struiken, nederstort. Zij ruischt, onder de zaamgroeide groente, voord en haast zich, naar den waterkolk. Het is hier aangenaam en koel.

koel. Laat ons op de bemoschte steenen gaan zitten, dan valt de donkere schaduw van het beukenwoud recht op ons neder.

Zij gingen, aan den voet van de rots, op de bemoschte steenen, zitten, aldus sprak:

MILON.

Reeds lang, gij fluitspeler Lykas, reeds lang heb ik uw gezang hooren prijzen. Laat ons eenen wedzang zingen, want ook mij zijn de Muzen genegen. Het gindsche jonge rund zet ik u tot eenen prijs. Het is mooi geteekend, zwart en wit.

LYKAS.

En ik, ik zet de beste geit, uit mijne geheele kudde, met hare jongen: daar ginder knaagt zij de klimop van de wilgen, op den kant van den kolk, het vrolijke jong huppelt daar kort bij haar. Maar Milon, wie zal richter zijn. Wil ik den ouden Menalkas roepen? Zie hij leidt de beek door de weide langs het bosch heen. Hij heeft goede kennis van gezangen.

De jonge herders riepen Menalkas. Hij kwam en ging, bij de knapen, op eenen

weck bemoschten steen zitting en Milon begon aldus

MILON.

Gelukkig is hij, die de gunst der Muzen heeft. Wanneer ons hart van blijdschap huppelt, hoe aangenaam is het dan, een lied voor den Echo van het woud te zingen. Nooit ontbreekt het mij aan een aangenaam lied, wanneer mij de maneschijn bekoort, of des morgens de rootverwige dageraad. Ook weet ik, dat het gezang de bedroefde uren opheldert. Want de Muzen zijn mij genegen, en gindsche sneeuw witte geit is haar ten offer toegeschikt. Ik zal haar binnen kort met bekrante hoornen offeren, en nieuwe lofliederen zingen.

LYKAS.

Als een stamelend kind zat ik, op den schoot van mijn vader, en wanneer hij een lied, op zijne rietenfluit, blies, dan luisterde ik reeds opmerkzaam toe, en ik stamelde het hem achter na, of ik nam hem lachend de fluit van den mond, en blies er gebroekene toonen op. Doch Pan verscheen mij, kort daar op, in den droom.

droom. „Jongeling” zeide hij „ga in
 „het woud, en haal de fluit, die de
 „zanger Hylas ophing, aan den gewijden
 „eikenboom. Gij zijt waardig dat gij
 „hem naspeelt.” Gister heb ik hem
 nog de uitspruitsels van mijne jonggeënte
 boomen gebragt, en een kruik vol olij, en
 een kruik vol melk voor hem uitgegoten.

MILON.

De liefde stort ons ook den lust toe
 zingen in, meer dan het helder morgen-
 rood, meer dan de lieflijke schaduwe,
 meer dan de maneschijn. O wanneer
 een deugdzaam meisje onze gezangen prijst,
 wanneer het onze gezangen met een zagt
 lachje beloont, of met eenen kraus! fe-
 dert Chloë mij haren herder noemt, fe-
 dert dien tijd is mij het hart zoo hel-
 der, als het veld in den zonneschijn der
 lente, federt dat oogenblik zing ik bete-
 re liederen: Chloë, die lieflijk lacht ge-
 lijk de milde Ceres, en die wijs is ge-
 lijk de Muzen.

LYKAS.

Ach, mijn hart is langen tijd vrij
 van de liefde gebleven. Toen zong ik
 gerustelijk niets dan vrolijke lofgezangen

aan de goden, of van de zorgc voor de kudde, of van het enten der boomen, of van het kweken der wijnftokken. Maar federt ik Amarillis zag; de ongevoelige Amarillis, zedert dien tijd zing ik treurgezangen, federt dien tijd heeft weemoedigheid alle mijne genoegens geftoord. Bijna had ik mijne liefde t'ondergebragt; slechts zelden kwam zij in mijn harte terug: maar ach, ik zal ze niet meer t'onderbrengen, federt ik haar bij den bloeienden bremftruik zag en hare gezangen hoorde. Moedwillige Zefirs fpeelden door de bremftruik, en rukten de witte bloefems af, en ftrooiden ze over het meisje henen, en fchenen den overwonnen winter met zijne sneeuwlokken na te bootfen.

MILON.

Daar ginds, waar het zwarte dennen woud staat, komt eene beek uit de heide aanruifchen, derwaards drijft Chloë dikwijls hare kudde. Onlangs heb ik, bij het aanbreken van den morgen, de geheele ftreek met kranfen behangen. Zij hingen te flingeren, van den eenen ftam tot den anderen. Het was gelijk een hei-

heiligheid van de lente, of van de vriendelijke Venus. „ Ik zal ” zei ik toen, „ onze namen op de boomen snijden, en „ mij vervolgens onder de struiken verbergen. Dan zal ik hare lachjes waarnemen, en hare woorden beluisteren.” zo sprak ik en ik begon in den boom te snijden, toen zij onverwacht een festoen om mijn hoofd slingerde. Met eene zachte ontstekenis keek ik te rug, en Chloë stond bij mij te lachen „ ik heb „ u beluisterd ” zeide zij „ en zij drukte te den tedersten kusch op mijne lippen.”

LYKAS.

Daar, bij den heuvel, staat mijne beschaduwde hutte; ginds, bij de bloemrijke bron, staan mijne bijenkorven, in twee rijen. Zij wonen daar, met hare naarstige huishouding, in de koele schaduw der olijven. Noch geen jonge zwerm heeft zich verre van mijne hoeve gewaagd. Zij gonzen vrolijk in 't ronde en brengen mij honig en wasch in overvloed. Zie hoe mijne koeien met volle uiers gaan, en hoe de jonge kalveren haar nahuppelen, en hoe mijne geiten en schapen de strui-

ken ontbladeren, en het gras affcheren. Dit, o Amarillis, dit alles gaven mij de Goden, en zij beminnen mij, omdat ik deugdzaam ben. Wilt gij, o wilt gij mij ook beminnen, gelijk de Goden omdat ik deugdzaam ben.

Zoo zongen de herders en Menalkas zeide :

Wien zal ik den prijs toedeelen, gij schoone zangers ? Uwe liederen zijn zoet als honig ; zij vloeien lieflijk, gelijk deze beek ; zij verrukken gelijk een kusch van rozenkleurige lippen. Lykas, neem gij het zwartgevekte rund, en geef Milon de geit met hare jongen.

A MIJN-

AMYNTAS.

In den vroegen morgen, kwam de arme Amyntas uit het donker woud, met de bijl in zijnen rechter arm. Hij had stokken gesneden tot eenen ruïn, en hij ging kromgebogen, met dezelve op zijne schouderen, wanneer zijn oog op een jonge eik viel, langs welke de beek henen snelde, en wier wortelen zij van de aarde ontbloot hadde. Nu stond de boom te treuren, en dreigde neer te storten. „Dat zou jammer wezen,” zeide hij „dat gij, boom, in dit woeste wa-
 „ter zoudt nederstorten. Neen uw kruin
 „zal niet tot een spel voor de golven
 „worden weggeworpen.” Toen nam hij zijnen zwaren last van de schouderen.
 „Ik kan mij andere stokken halen,” zeide hij, en hij begon eenen sterken dam om den boom te maken, en bedekte denzelven met nieuwe aarde. Nu was de dam gemaakt, en de ontblootte wortelen waren met nieuwe aarde bedekt, en hij ram zijne bijl op de schouder, en hij lachte noch eens, wel voldaan over zijnen arbeid, in de schaduw van zijnen geredden boom,

en hij wou naar het woud te rugge keeren, om andere staven te halen: maar de Dryas (*) riep hem, met eene lieflyke stem, uit den boom toe: „ zou ik u on- „ beloond laten henen gaan, goede her- „ der, zeg mij wat begeert gij tot beloo- „ ning? Ik weet dat gij arm zijt, en „ slechts vijf schapen ter weide voert.” — „ O wanneer gij mij vergunt te bid- „ den, Nymf,” zoo sprak de arme her- der „ mijn buurman Palemon ligt reeds „ sedert den oogst krank, laat hem ge- „ zond worden.”

Zoo bad de goedhertige, en Palemon werd gezond. Maar Amyntas genoot eenen magtigen zegen in zijne kudde, en in zijne boomen en vruchten, en hij werd een rijke herder, want de Goden laten de goedhartigen niet onge- zegend.

(*) De Dryaden waren schutgodinnen der eiken. Zij ontsonden en storven met den boom.

D A M O N, D A F N E.

D A M O N.

Het is over, Dafne, het zwarte onweder; de verschriklijke stem van den donder zwijgt. Beef niet, Dafne, de blikfemen flingeren zich niet langer door de donkere wolken; de fchape, die angstvallig onder dit loofdak famenliepen, fchudden den regen uit de druipende wolke, en verfpreden zich over de verfrifchte velden. Laat ons dit hol verlaten, laat ons gaan, en zien hoe fchoon de landfreet in den zonnefchijn blinkt.

Nu traden zij, hand aan hand, uit de befchuttende rots. „Hoe heerlijk” riep Dafne, daar zij den herder de hand drukte, „hoe heerlijk blinkt de landfreet, „hoe helder blinkt het blaauw des hemels, die van de heldere zon befchenen wordt. Zie, Damon, daar ligt de „heuvel, met zijne hutten en kudden in „de fchaduwe, nu vliedt de fchaduwe „en zij laat hem in den zonnefchijn. Zie „hoe zij, door het dal, over de bebloemde velden loopt.

E 6

„Hoe

„ Hoe blinkt ginds , ” riep Damon ,
 „ hoe blinkt ginds de boog van Iris , uit-
 „ gespannen van den eenen heuvel tot
 „ den anderen , met den rug naar de
 „ bruine wolken. De vriendlijke Godin
 „ verkondigt , van haren boog , ruste aan de
 „ landftreek , en lacht door het onbescha-
 „ digde dal henen ! ”

DAFNE.

Dafne antwoordde , daar zij hem met
 den tederen arm omvatte ; „ zie , de Zefirs
 „ komen te rugge , en spelen vrolijker
 „ met de bloemen , die verjongd met hel-
 „ derblinkende regendroppen pronken , en
 „ de veelkleurige vlinders en gevleugelde
 „ wormtjes vliegen weder blijder in den
 „ zonneschijn , en de naburige waterkolk.
 „ — Zie , hoe de natte bosfchen en wil-
 „ gen fiddierend om hem henen blinken —
 „ Hij ontvangt weder in ftilte het beeld
 „ van den helderen hemel , en van de om-
 „ gelegen boomen.

DAMON.

Omhels mij , Dafne , omhels mij , o
 wat vreugde doorstroomt mij ! hoe heerlijk
 is alles om mij henen ! welk eene onuit-
 putlijke bron van verrukking. Van de le-
 ven-

ven-

venscheppende zon, tot aan het kleinste plantje toe, alles is wonder. O waar voert de verrukking mij henen, wanneer ik, van den hoogen heuvel, de uitgestrekte landstreek overzie; of wanneer ik, in het gras uitgestrekt, al de verschillende bloemen en kruiden waarneme, en derzelve kleine bewoners; of wanneer ik des nagts den gestarnden hemel, of de wisseling der jaargetijden, of den groei van ontelbare gewassen — wanneer ik alle deze wonderen naga, dan zwelt mij de boezem, dan dringen zich mijne gedachten in mij voord. Ik kan ze niet ontwikkelen, dan ween ik; ik zink neder, en ik stamel mijne verrukking uit, tot hem, die de aarde schiep. O Dafne, niets gelijkt aan deze verrukking, of het moest de verrukking wezen, dat ik van u bemind ben.

DAFNE.

Ach, Damon, mij, ook mij verrukken deze wonderen. O laat ons in tedere omhelzingen, den komenden morgen, den glans van het avondrood en het zagte schijnsel van de maan; laat ons alle die wonderen betrachten, en elkander aan den bevenden boezem drukken, en on-

ze verrukking uitstamelen ! O welk eene
onuitsprekelijke blijdschap , wanneer de-
ze verrukking zich , met de verrukking
der tederste liefde vermengt.

9

D A M O N , F I L L I S .

D A M O N .

Ik heb nu zestien lenten beleefd ,
 maar , liefste Fillis , noch niet eene , die
 zoo schoon was als deze . Weet gij waar-
 om ? — Ik hoede thans mijne kudde ne-
 vens de uwe .

F I L L I S .

En ik hebbe nu dertien lenten beleefd ,
 maar , lieve Damon , niet eene , neen , niet
 eene was zoo schoon als deze . Weet gij
 waarom ? — Nu druk ik u zuchtend aan
 mijn hart .

D A M O N .

Zie , Fillis , hoe het dichte bosch , bij
 deze sluis een schaduwrijk gewelf vormt !
 Hoor hoe de beek ruischt . Dat wij ons
 ginder in het lange gras nederleggen , en —

F I L L I S .

Ja , lieve Damon . Want bij u alleen
 ben ik vrolijk . Zie hier mijn boezem
 beeft van vreugde , want — denk eens , in
 vijf lange uren heb ik u niet gezien .

D A M O N .

Hier , lieve Fillis , zet u hier in de
 kla

klaver neder. Och kon ik u altijd zien lachen en uwe oogen! — Neen, zie mij zoo niet aan, (zoo sprak hij, terwijl hij het meisje zagtes de oogen toedrukte) geloof mij, maar als uw opflag mij zoo lachend in de oogen staart, ik weet niet wat mij dan gebeurt, dan fiddler, dan zucht ik, en ik kan geen woorden uitbrengen.

FILLIS.

Neem, Damon, neem de hand van mijne oogen, want wanneer gij mijne hand in de uwe drukt, dan gaat het mij eveneens. Ik voel eene inwendige beroering. Ik weet niet hoe het is, zoo klopt mij dan het hart.

DAMON.

Zie, Fillis zie, wat is dat daar op dien boom? Twee duiven. — Zie — zie hoe vriendelijk zij elkander met de vleugelen strijken; hoor hoe ze kirren. Zie — zie — ze pikken elkander langs den gevleekten hals, en nu den kleinen kop, en rondom de kleine oogen. Kom, Fillis, kom laat ons elkander ook met de armen omvangen, gelijk zij doen met hare vleugelen. Reik mij uwen hals en

UWE

uwe oogen toe , op dat ik u kuschchen kan.

FILLIS.

Houd uwe lippen op mijne lippen,
dan, Damon, kuschchen wij beide.

DAMON.

Ach, Fillis, ach hoe zoet is dat spel!
u dank ik daar voor, u kleine duifjes.
Dat u nooit sperwer doode. —

FILLIS.

Hebt dank, gij kleine duifjes, hebt
dank, komt hier in mijnen schoot. Komt,
woont bij mij, in 't veld en in 't woud
zal ik de beste spijzen voor u verza-
melen. Terwijl mij Damon kuscht, kunt
gij dan op mijnen schoot elkander kus-
schen — zij komen niet — zij vliegen
weg.

DAMON.

Hoor Fillis! mij valt wat in. Zouden
dat de kuschchen wezen, van welke Amyn-
tas onlangs zong —

„ Den matten maier is een frische
„ teug niet half zoo zoet, als den min-
„ nenden een kusch. Veel aangener
„ is zijn geluid, dan, wanneer een koe-
„ le beek, op den brandenden middag
„ door donkeren lommer ruischt.”

FIL-

FILLIS.

Ja zeker ! ik durf wedden , dat het kusschen zijn. Kom laat ons gaan , om het Chloë te vragen. — Maar zet mij eerst mijn krans recht — Gij hebt mijn haar uit elkander gemaakt.

DE GEBROKENE KRIJK.

Een boksvuotige Faun lag , onder eenen boom , in diepen slaap uitgestrekt. De jonge herders zagen hem. „ Laat ons ” zeiden zij „ hem aan den boom vastbinden , dan moet hij ons voor zijne „ flaking een lied zingen. ” Zij bonden hem aan den eikenstam vast en smeten hem met afgevallen eikelen , tot dat hij ontwaakte. „ Waar ben ik ” zoo sprak de Faun en hij geeuwde , en hij stak zijne armen en zijne boksvuoten verre van zich uit , „ waar ben ik ? waar is mijne fluit ? „ waar is mijne kruik ? Ach daar liggen „ de scherven van de schoonste kruik ! „ Na dat ik hier gister in een roes nederzank , heb ik ze gebroken. — „ Maar wie heeft mij vast gebonden ? ” Zoo sprak hij , en hij keek in 't ronde , en hoorde het gelach der herders. „ Bindt „ mij los , gij knapen , ” zoo riep hij. „ Wij maken u niet los ” zeiden zij , „ zoo gij ons niet eerst een lied zingt. ” „ Wat zou ik u zingen , gij herders ” zeide de Faun. „ Van de gebrokene Kruik „ zal ik u zingen. Gaat in het gras bij „ mij zitten. ” De

De herders gingen in het gras bij hem zitten en dus hief hij aan :

Zij is gebroken , zij is gebroken , de schoonste kruik , daar liggen de scherven verftrooid.

Schoon was mijne kruik , het schoonste fieraad van mijn hol . Wanneer de woudgod verbij kwam , dan riep ik : kom drink , en zie mijn fchoone kruik . Zeus zelve heeft bij zijn vrolijkst feest geen fchooner kruik .

Zij is gebroken , ach , zij is gebroken , de schoonste kruik , daar liggen de scherven verftrooid .

Als mijne broeders bij mij famen kwamen , dan zaten wij rondom de kruik . Wij dronken , en elk , die dronk , zong de gefchiedenis , die naast aan zijne lippen , op de kruik , ftond uitgefmeden . Nu drinken wij niet meer , mijne broeders , uit de kruik , nu zingen wij niet meer de gefchiedenis , die aan ieders lippen de naaste is .

Zij is gebroken , ach , zij is gebroken ! de schoonste kruik , daar liggen de scherven verftrooid .

Want op de kruik ftond uitgefmeden ,
hoe

hoe Pan , vol ontzetting , aan den oever zag , dat de schoonste Nymf zich ; in de omhelzende armen , in lispemd bladriet veranderde . Toen sneed hij riete fluiten van ongelijke lengte , en hechte die , met wasch aaneen , en blies aan den oever een treurig lied . De Echo hoorde het nieuw muzik , en herhaalde dezelve voor het verbaasde woud en voor de heuvelen .

Maar zij is gebroken , ach zij is gebroken , de schoonste kruik , daar liggen de scherven verstrooid .

Dan stond op de kruik , hoe Zeus , als een witte stier , op zijnen rug , de Nymf Europa over de golven wegvoerde . Hij lekte met de streelende tong de ontblootte knie van de schoone . Onderwijl wrong zij jammerende de handen boven haar hoofd , met wiens lokkige haren de dartele Zefirs speelden , en voor hem henen reden de Minnegoodjes lachend , op den rug van gewillige dolfijnen .

Maar zij is gebroken , ach zij is gebroken , de schoonste kruik , daar liggen de scherven verstrooid .

Ook was de schoone Bachus op de kruik gegraven . Hij zat in een rankenhut-

hutje, en eene Nymf lag aan zijne zijde. Haar linker arm omvang zijne heupen, den rechter hield zij omhoog, en zij trok den beker te rugge, naar welken zijne lachende lippen verlangden. Zij zag hem smachtend aan, en scheen hem om kusfelen te vleien; en voor hem kwispeltaartten zijne gevlakte tijgers. Zij aten truggelend druiven uit de handen der Liefdegoden.

Maar zij is gebroken, ach, zij is gebroken, de schoonste kruik daar liggen de scherven verftrooid. O klaag het, Echo, aan het woud, klaag het den Faunen in de holen. Zij is gebroken, zij is gebroken, daar liggen de scherven verftrooid.

Zoo zong de Faun, en de jonge herders maakten hem los, en bekeken, met verwondering de scherven in 't gras.

DAFNIS, CHLOË.

Het avondrood verscheen, als Chloë, met haren Dafnis bij de ruischende beek, en het wilgenbosch aankwam. Hand in hand gedrukt kwamen zij samen in het bosch. Ondertuschen zat Alexis reeds bij de ruischende beek. Hij was een schoone jongeling, maar de liefde was noch nimmer in zijnen boezem opgekomen. „Wees „ gegroet, gij liefdeliedige jongeling” zeide Dafnis „maar mogelijk heeft thans „ een meisje uw hart geleenigd, dat gij „ den eenzamen lommer zoekt, want de „ minnenden zoeken den eenzamen lom- „ mer. Ik kom hier met mijne Chloë, „ wij zullen in het eenzame bosch het „ geluk onzer liefde zingen” zoo sprak hij en hij drukte het meisje aan zijnen boezem.

„Wilt gij toeluisteren, Alexis?”

ALEXIS.

Neen. Geen meisje heeft mijn hart geleenigd. Ik kwam hier om te zien, hoe schoon de avond de bergen purpert, maar gaarn wil ik uw gezang hooren. Het is aangenaam bij het avondrood een schoon gezang te hooren.

DAF-

DAFNIS.

Kem Chloë, hier! Laat ons nevens hem in het gras nederzitten. Wij zullen een lied zingen. Mijne fluit zal uw gezang verzellen, Chloë! En gij Alexis, gij zijt een goed fluitspeler, verzel gij de mijne.

„Ik zal u verzellen „, sprak Alexis, en zij gingen in 't gras bij de beek neerzitten, en dus begon

DAFNIS.

Gij stil dal, en gij belommerde heuvels, geen herder is zo gelukkig als ik, want Chloë bemint mij. Zij is lieflijk gelijk de vroege morgen, wanneer de zon zagtlijk boven de bergen klimt. Dan, dan verheugt zich elke bloem en de vogels zingen haar te gemoete, en huppelen vrolijk op de taaie takken, zoo dat de daauw van de bladen valt.

CHLOË.

Vrolijk is de kleine zwaluwe wanneer zij, uit haren winterflaap in het moeras, ontwaakt en de schoone lente ziet. Zij huppelt dan op den wilgenboom en zingt hare verrukking voor de heuvelen en voor het dal, en zij roept: speelgenoten ontwaakt, de lente is gekomen. Maar noch
veel

veel meer ben ik verrukt, want Dafnis bemint mij en ik roep u mijn speelgenoten toe; het is veel zoeter dan de komende lente, wanneer wij van een deugd zamen jongeling bemind worden.

DAFNIS.

Het staat schoon, wanneer, op de afgelegene heuvelen, de kudde door de bosschen dolen, maar veel schooner staat het, o Chloë, wanneer een frische bloemenkrans u door de donkere haren doolt. Schoon is het blaauw van den helderen hemel, maar schooner is uw blaauw oog, als het mij met een lachje wenkt. Ja, lieve Chloe, ik bemin u, meer dan de visch den klaren vijver; meer dan de leeuwrik de morgenlucht.

CHLOE.

Toen ik mij in den stillen vijver spiegelde, „ach,” zuchtte ik, „mocht ik Dafnis behagen, den besten herder.” Ondertuschen stond gij, buiten mijn weten, achter mij en wierpt bloemen over mijn hoofd: zoo dat mijn beeld in golvende kringen verzwond. Ik zag verschrikt te rugge: en zag u en zuchtte, en toen drukte gij

c III. DEEL. C mij

mij aan uwen boezem „ Ach ” riep gij ;
 „ de goden zijn getuigen dat ik u minne.”
 „ Ach ,” sprak ik , „ ik beminne u , meer
 dan de bijen den bloesem , meer dan de
 bloemen den daauw .”

DAFNIS.

O Chloë , als gij met tranende oogen ,
 en omhelzende armen zegt : „ Dafnis ik min-
 ne u ,” ach ! dan zie ik , door de schadu-
 we der boomen op , naar den blinkenden
 hemel . „ Gij goden ” zucht ik dan , „ ach
 hoe kan ik u , voor mijn geluk , danken ,
 dat gij mij Chloë geeft .” En dan zink
 ik aan uwen boezem , en weene en dan
 kust gij mij de tranen van de oogen .

CHLOË.

En dan kusch ik de tranen van uwe
 oogen , maar noch meer tranen vlocien uit
 de mijne en vermengen zich met uwe tranen .
 „ Dafnis ” zuchte ik dan . „ Ach Chloë ! ”
 zucht gij , en de echo zucht ons na . Het
 jonge gras verkwikt de kudde ; de koele
 schaduw verkwikt in de zware middag-
 hitte : mij , Dafnis , mij verkwikt niets zoo
 zeer , dan wanneer uw lieve mond mij
 zegt , dat gij mij mint .

Zoo zongen Dafnis en Chloë. „Geluk-
kige kinderen!” zoo sprak Alexis en hij
zuchtte: „ach nu voel ik dat de liefde
een geluk is.” Uw gezang, uwe oogen,
en uwe verrukkingen hebben 't mij ge-
zeid. —

DE UITVINDING DER TUINEN.

Thans fluit ons de woeste winter in onze woning, en wervelwinden doorwoelen den zilveren regen der vlokken. Thans zal mij de verbeeldingskracht den schat van beelden openen, dien zij zich in de bloemrijke lente, in den zwoelen zomer, en in den veelkleurigen herfst verzameld heeft: uit dezen zal ik de schoonste kiezen, en ze voor u, schoone Dafne, in gedichten schikken. Zoo kiest een herder, tot eenen krans voor zijn meisje, de schoonste bloemen. O dat het u behage, wanneer mijne Muze u zingt, hoe een herder, in de jeugd der dagen, de tuinkunst heeft uitgevonden.

Dit is de plaats, sprak Lykas, de schoone herder, hier onder dezen olmboom is het, waar mij gister, toen de zon wegweek, de schoone Chloë den eersten kusch gaf. Hier stondt Gij en zuchtte, toen mijne gebroken stem u mijne liefde beled, en mijn kloppend hart en de tranen in mijn oog. O toen, Chloe, toen ontzonk de herderstaf mijne bevende hand,

hand, toen zonkt gij op mijnen bevenden boezem. Lykas, zoo stamelde gij, o Lykas, ik beminne u. Gij, stille wouden, gij eenzame bronnen, zijt getuigen, u heb ik mijne liefde geklaagd; en gij, gij bloemen, gij dronkt mijne tranen als daauw.

O Chloe, wat ben ik verrukt! wat onuitsprekelijk geluk is de liefde. Hier, deze plaats zij aan de liefde geheiligd. Ik zal rondom dien olm rozenstruiken planten, en de dunne woudwinde zal zich, langs zijnen stam, naar boven slingeren, met witte purperstrepige bloemen versierd. Ik zal de geheele lente herwaards verzamelen. De schoone zaadroos zal ik bij de lelij planten. Ik zal op de velden en op de heuvelen gaan, en dezelve hunne bloemige planten ontrooven. De viool en de tijloos, en de blaauwe klok, en de bruine scabiose, alles, alles zal ik bij een zoeken. Dan zal het zijn, als een bosch vol zoete geuren, en dan zal ik de naburige beek rondom het bloemenbosch leiden, zoodat het een klein eiland wordt, en rondom hetzelfde eene hegge van doornen en wilde rozenplanten, op dat de geiten en de schapen de bloemen niet verwoesten. O gij die

voor de liefde leeft, gij kirrende tortelduiven komt dan in den top van den olmboom klagen. En gij, gij musfchen, vervolgt dan elkander door de rozenstruiken, en zingt op de wiegende takken. En gij, gij, veelkleurige vlinders, haast u dan naar het bloemenbosch, en paart op de waggelende lelijen.

Dan zegge de herder, die verbijgaat, wanneer hem de Zefirs de geuren verre te gemeete dragen, aan welke godheid is deze boom geheiligd? Behoort hij Venus of heeft hem Diana zoo schoon versierd, om, wanneer zij vermoeid van de jacht komt, hier te sluimeren?

P A L E M O N.

Hoe lieflijk blinkt het morgenrood door de hazelaren en de wilde rozen aan het venster. Hoe vrolijk zingt de zwaluw, onder mijn dak, op den balk, en de kleine leeuwrik in de hooge lucht. Alles is vrolijk en elke plant heeft zich in den daauw verjongd. Ook ik, ook ik schijn mij jonger. Mijn staf zal mij, grijzaart, voor den drempel mijner hutte brengen, daar zal ik mij zetten, tegen over de komende zon, en de groene velden overzien. O hoe schoon is alles om mij henen. Alles wat ik hoore zijn stemmen van vreugde en van dank. De vogels in de lucht, en de herders op het veld zingen hunne verrukking, ook de kudden brullen hare vreugde uit, van de grasrijke heuvels, en uit het doorwaterde dal. O hoe lang, hoe lang, o goden, zal ik noch van uwe goedheid getuigen. Negentig malen heb ik de jaargetijen zien wisselen, en wanneer ik, van nu af tot het uur van mijne geboorte, te rugge denke, — een wijd aangenaam uitzicht, waar van het einde, dat ik niet kan afzien, zich in zuivere lucht verliest, — o hoe, hoe

springt mij dan het harte op! Is die verrukking, die mijne tong niet kan uitstamen, zijn mijne vreugdetranen, gij Goden, met eene al te flauwe dankzegging? Ach, vloeit, gij tranen, vloeit bij mijne wangen neder! wanneer ik te rugge zie, dan is het mij, als hadde ik maar eene lange lente geleefd, en als waren mijne bedroefde uren korte onweders; zij verfrischen de velden, en wekken groei in de planten. Nooit hebben schadelijke ziekten onze kudden verteerd; nooit heeft enig onheil onze boomen bedorven, en bij deze hutte heeft nooit langdurig ongeval gerust. Verrukt zag ik vooruit in het toekomstige, als mijne kinderen op mijne armen speelden, of als mijne hand de waggelende treden van het stamelende kind geleidde; met vreugdetranen zag ik vooruit in het toekomstige, als ik deze jonge spruitjes zag opkeimen. „Ik zal ze voor ongevallen „behoeden, ik zal voor hunnen wasdom „zorgen,” zeide ik, „de Goden zullen „die poging zegenen: zij zullen op- „groeien en heerlijke vruchten dragen, „en boomen worden, die mijnen zwakken „ouderdom in hunne verkwikkelijke scha- „duw

„ duw nemen. ” Zoo sprak ik , en drukte ze aan mijn borst en nu zijn ze gezegend opgegroeid , en nemen mijnen grijzen ouderdom in hunne verkwikkelijke schaduwe. Zoo groeiden de appelboomen , en perenboomen en hooge notenboomen , die ik als jongeling rondom de hutte geplant hebbe , hoog op. Zij steken de oude takken wijd in 't ronde , en nemen de kleine woning in hunne koele schaduwe. Dit , dit was mijne zwaarste smarte , o Mirta , dat gij aan mijnen bevenden boezem stierft , in mijne armen. Twaalfmaal heeft de lente nu reeds uw graf met bloemen versierd. Maar de dag nadert , een blijde dag , waarop mijne beenen bij de uwen zullen rusten. Misschien voert de komende nacht hem reeds aan. O ik zie het met vermaak , hoe mijn grijze baard sneeuw wit over mijnen boezem afgolft. Ja speel met de witte haren op mijne borst , gij , kleine Zefir , die om mij henen dartelt , zij zijn dat zoo waardig , als het gouden hair van den vrolijken jongeling , en de bruine lokken , om den hals van het opgroeiend meisje. O deze dag zal mij een dag van vreugde zijn Ik zal mijne kinderen rondom mij bijeenroepen ,

tot de kleine stamelende nakomelingen toe, en ik zal de Goden offeren. Hier voor mijne hutte zij het outer. Ik zal mijn kaal hoofd omkransen, en mijn zwakke arm zal de lier nemen, en dan zullen wij, ik en mijne kinderen rondom den altaar lofliederen zingen; dan zal ik bloemen over mijn tafel strooien, en onder vrolijke gesprekken het offervleesch eten.

Zoo sprak Palemon, en hij hief zich bevend op bij zijnen staf, en riep zijne kinderen bij een, en hield den Goden een vrolijk feest.

M I R T Y L , T H Y R S I S .

Mirtyl had zich, in den koele nacht, op eenen heuvel begeven, wiens uitzicht zich verre over de landstreek henen strekte. Bijgeenzochte dorre rijzers brandden voor hem, in heldere vlammen, terwijl hij eenzaam, in het gras uitgestrekt, met een dolend oog, den hemel, met starren bezaaid, en de landstreek, die van de maan beschenen wierd, doorliep. Maar nu keek hij verschrikt om, want hij hoorde iets in het donker ritselen. Het was Thyrsis.

„Wees wellevom,” zeide hij „zet u bij het warme vuur, hoe komt gij nu hier, daar de geheele nabuurschap slaapt.”

T H Y R S I S .

Zijt gij daar, Mirtyl, goeden avond! Had ik kunnen denken u hier te vinden, ik zou zoo lang niet in twiifel geweest zijn, om de flikkerende vlam te volgen, die, in het donker, zoo schoon over het dal glanst. Maar luister, Mirtyl, nu het flauw maanlicht en de stille nacht ons tot ernstige gezangen noodigen, luister, ik zal u eene schoone lamp schenken, die mijn

kunstige vader uit klei gevormd heeft: 't is een slang met vleugels en pooten, die den bek, waar uit het kleine lichtje brandt, wijd open spert. Zij richt den staart bochtig omhoog, tot een gemakkelijk handvat. Deze lamp zal ik u schenken, zoo gij mij de geschiedenis van Dafnis en Chloë zingt.

M I R T Y L.

Ik zal u de geschiedenis van Dafnis en Chloë zingen, nu de nacht tot ernstige gezangen noodigt. Hier zijn dorre rijzers, draag onderwijl zorg, dat het warmende vuur niet uitgaat.

Klaagt mij na, gij helen der rotsen. Treurig klinkt mijn lied te rugge, door het woud en langs den oever. Flauwlijk scheen de maan, toen Chloë op den eenzamen oever met uitzierend verlangen stond te wachten: want een boot moest Dafnis over den stroom brengen. „Lang verwijlt „mijn geliefde”, zoo sprak zij. De Nachtegaal zweeg en luisterde naar hare zachte klanken. „Lange verwijlt hij. — „Maar — luister ik hoor iets pletschen, „gelijk golven, die tegen een bootje aanslaan. Komt gij? — ja — maar neen. „ — wilt

„ — wilt gij mij ook noch bedriegen?
 „ gij, pletschende golven? O spot niet met
 „ het onverduldig verlangen van het tedere
 „ meisje. Waar zijt gij, mijn geliefde?
 „ Geeft het verlangen geen vleugels aan
 „ uwe voeten? Wandelt gij thans uit het
 „ woud naar den oever. O dat geen doorn
 „ uwe voordnellende voeten bezeere,
 „ geene slang uwe hielen! Gij, kuifche
 „ Godin, Luna of Diana, met uwen on-
 „ feilbaren boog, spreid uwenzagten glans
 „ over zijnen weg! O wanneer gij, mit
 „ uwe schuit stapt, hoe zal ik u om-
 „ helzen? — Maar nu, zeker nu bedriegt
 „ gij mij niet, gij golven? O kabbelt
 „ zagtkens tegen het bootje, draagt het
 „ behoedzaam op uwenz rug. Ach, gij
 „ Nymfen, zoo gij ooit bemind hebt,
 „ zoo gij thans weet, wat tedere verwach-
 „ ting is — ik zie hem, wees gegroet!
 „ — Gij antwoordt niet! Goden! — Thans
 „ zonk Chloë onmagtig op den oever ter
 „ neder.” —

Klaagt mij na, gij helen, der rotten.
 Treurig klinkt mijn lied te rugge, door
 het woud en langs den oever.

Een omgeslagen boot dreef daar henen.

De maan bescheen het droevig ongeval. Chloë lag onmagtig op den oever en eene ontzaglijke stilte heerschte in het runde. Maar zij ontwaakte weder. Verschriklijk ontwaken! zij zat aan den oever bevend en sprakeloos, en de maan verborg zich achter de wolken. Hare borst, beefde, van snikken en zuchten. Nu schreeuwde zij luid, en de echo herhaalde haar geschreeuw door de treurige landstreek, en een bang gekerm liet zich hooren, door het woud en door de struiken. Zij sloeg de wringende handen op de borst en reet de lokken uit haar hoofd.

„ Ach! Darnis! Darnis! gij ontrouwe golven! gij Nymfen! ach! ik ellendige! wat marre, wat verwijle ik, den dood in de golven te zoeken, die mij de vreugde van mijn leven ontnomen hebben.”

Zo riep zij en zij sprong van den oever in den stroom.

Klaagt mij na, gij helen der rotfen. Treurig klinke mijn lied te rugge, door het woud en langs den oever.

Maar de Nymfen hadden de golven bevolen, haar behoedzaam op den rugge te dragen. „ Wreede Nymfen, riep zij, ”

ach.

ach verwijt mijnen dood niet! Ach verflindt mij, golven! Maar de golven verflonden haar niet, zij droegen haar zachtlijk, op den rug, naar een klein eiland. Dafnis had zich met zwemmen op het eiland geborgen. Hoe teder zonk zij hem in de armen! En hare verrukking, o! die kan ik niet zingen! Tederer dan wanneer de nachtegaal zijne gevangenis ontvlucht, wanneer zijne gade, geheele nachten in de toppen der boomen heeft zitten zuchten. Hij vlugt dan met verrukking naar het bevende gaaiken. Zij zuchten en trekkebekken en omgeven elkander met de vleugelen. Maar dan klinkt hunne verrukking, in vreugdeliederen, den geheelen stillen nacht door.

Klaagt nu niet meer, gij helen der rotsen. Vreugde klinkt nu door het wond en langs den oever. En gij, geef mij de lamp, want ik heb u de geschiedenis van Dafnis en Chloë gezongen.

CHLOË.

Gij vriendlijke Nymfen, die deze stille rots bewoont, gij hebt dichte struiken geplant, voor den koelen ingang, opdat u stille ruste en zachte schaduwe zouden verkwikken, Gij die deze klare bron, uit uwe zachte stroomkruik, giet, wanneer gij u thans niet in het dichte woud met de boschgoden vermaakt, o dan store mijne stemme u niet, in uwe ruste. Maar hoort mijne klachten, vriendlijke Nymfen, wanneer gij waakt, ik bemin, ach! ik bemin Lykas, met het gele hair. Hebt gij den jongen herder niet gezien, wanneer hij zijne gevlekte kocien en springende kalveren hier langs leidt, en achter dezelve op zijne sluit den Echo roept. Hebt gij zijne blaauwe oogen en zagt lachen niet gezien? Of hebt gij zijn gezang gehoord, als hij van de blijde lente zingt, en van den blijden oogst, of van de vokkerij van 't vee! Ach! ik bemin den schoonsten herder, en hij weet niet dat ik hem beminne. O hoe lang duurt gij, schrale onvriendelijke winter, die ons uit de velden jaagt. Hoe lang is het, sedert ik hem in den herfst de
lat-

laaftemaal zag ! Ach ! toen lag hij in het bosch te slapen , hoe schoon lag hij daar ! Hoe speelden de winden met zijne lokken en de zonneshijn spreidde zwevende schaduwe van bladeren over hem henen . O ik zie het noch , zij zweefden over zijn schoon aangezicht op en neder , de schaduwen der bladeren , en hij lachte als in den vrolijksten droom . In haast zocht ik bloemen bij een , en ik bond zagtkens een krans om het hair van den slapenden , en om zijne fluit , en toen trad ik te rugge . „ Nu zal ik wagten , ” zeide ik , „ tot hij „ ontwaakt , hoe zal hij lachen , hoe zal hij „ zich verwonderen , wanneer hij zijn hoofd „ omkranst ziet en zijne fluit . Hier zal ik „ hem afwagten , hij moet mij wel zien , als „ ik hier sta , en als hij mij niet ziet — „ dan zal ik overluid lachen . ” Zoo sprak ik , en ik stond in het naburig bosch , toen mijne gespelen mij riepen . O hoe boos werd ik ! Ik moest nu henen gaan , en kon niet zien , hoe hij lachte , wanneer hij gewaar werd , dat zijn hoofd en zijne fluit bekranst waren . Hoe blij ben ik , nu komt de lente weder te rugge , ik zal hem weder zien op de velden . Gij , Nymfen , hier zal

zal ik kransen in de struiken hangen, die uw hol beschaduwen; het zijn de eerste bloesems. Weest mijne liefde gunstig, en wanneer de herder bij deze bron sluimert, zeg hem dan in den droom, dat het Chloë is, die zijn hair en zijne fluit bekransd heeft, dat het Chloë is, die hem bemint.

Zoo sprak Chloë, en zij omhing de struiken, thans noch bladerloos, met de eerste bloemen en een zachte reuk drong uit het hol, gelijk wanneer de echo het verwijderd gezang eener fluit nazingt.

MENALKAS EN ÆSCHINES,
DE JAGER.

De jonge herder Menalkas weidde op de hooge bergen, en hij ging diep in het gebergte, om, in het woeste woud, een schaap te zoeken, en in het woeste woud vond hij een man, die afgemat in de struiken lag. „Ach, jonge Herder” Zoo riep de man, „ik kwam gister op het woeste gebergte, om de reën en wilde zwijnen te vervolgen, en ik ben verdwaald, en tot hier toe heb ik geen hut, en geen bron voor mijnen dorst, en geen spijs voor mijnen honger gevonden.” De jonge Menalkas gaf hem daarop brood, uit zijne tasche en versche kaas, en hij nam zijne fles van zijne zijde en sprak: „verfrisch u, hier is versche melk, en volg mij dan, dat ik u uit het gebergte te leide” en de man verfrischte zich, en de herder leidde hem uit het gebergte. Toen sprak de Jager.

ÆSCHINES.

Gij, schoone herder, gij hebt mijn leven gered, hoe zal ik u beloonen? Ga met mij in de stad, daar woont men niet in

in hutten van stroom: paleizen van marmer
rijzen daar hoog naar de wolken, en hoo-
ge zuilen staan om dezelve henen. Gij
zult bij mij wonen en uit goud drinken,
en kostelijke spijzen uit zilveren schotels
eten. Daarop zeide

M E N A L K A S.

Wat zou ik in de stad doen? Ik woon
hier veilig in mijne lage hut. Zij be-
hoedt mij voor regen en ruwe winden,
en staan er geen pilaren om haar henen,
zij is toch omringt met vruchtboomen en
wijnstokken; dan hale ik uit de bijgele-
gen bron helder water, in de aarden kruik.
Ook heb ik zoeten most; en daar bij
eet ik, wat mij de boomen en mijne
kudden geven, en heb ik geen zilver of
goud, ik stroom welriekende bloemen over
mijne tafel.

Æ S C H I N E S.

Ga met mij, herder, men heeft daar
ook boomen en bloemen; die worden daar
door de kunst in rechte rijen geplant, en
in fraai aangelicde bedden verzameld. Daar
heeft men ook bronnen, mannen en Nym-
fen van marmer gieten dezelve in groote
marmeren kommen.

M E N A L K A S.

Schooner is het kunstelooze schaduwrijke woud, met zijne bochtige paden; schooner zijn de weiden, met duizendmaal verscheidene bloemen versierd. Ik heb ook bloemen rondom mijne hut geplant, majoraan en lelijen en rozen, en, o hoe schoon zijn de bronnen, wanneer zij uit de klippen voordwellen, of uit het bosch, van de heuvels vallen, en ook dan zich door bebloemde velden slingeren. Neen. Ik ga niet naar de stad.

Æ S C H I N E S.

Daar zult gij meisjes vinden in zijden kleederen, niet beschadigd van de zon, wit als melk, met goud en kostelijke perlen gesierd, en de schoone gezangen van kunstige snaarspelers zullen uw oor verrukken.

M E N A L K A S.

Mijn bruin meisje is schoon. Gij moest maar eens zien, wanneer zij zich met frische rozen en met eenen veelkleurigen krans heeft opgeschikt. O hoe blijde zijn wij, wanneer wij bij eene ruischende beek in de schaduwe zitten. Dan zingt zij, o hoe schoon zingt zij! En ik verzel haar gezang met mijne fluit. Ons gezang klinkt dan wijd in 't ronde, en de Echo zingt ons na.

na. Of wij beluisteren het schoon gezang der vogelen, die van de toppen der boomen en uit de struiken zingen. Of zingen uwe snaarspelers beter dan de nachtegaal, en de lieflijke grasmusch? neen, neen, ik ga niet na de stad.

ÆSCHINES.

Wat zal ik u dan geven, herder? hier is een hand vol goud en deze gouden jagthoorn.

MENALKAS.

Wat zou ik met uw goud doen? Ik heb overvloed. Zou ik daar meede vruchten van de boomen koopen, of bloemen van de weiden; of zou ik mijnen kudden de melk afkoopen?

ÆSCHINES.

Wat zal ik u dan geven? gelukkige herder, waar mee zal ik uwe weldaad beloonen?

MENALKAS.

Geef mij de kalabasfles van uwe zijde; mij dunkt de jonge Bacchus is daar op gegraven, en de minnegoden, zoo als zij druiven in korven zamelen: en de Jager gaf hem vriendelijk lachend de fles, en de jonge herder sprong van vreugde, gelijk een jong lam huppelt.

MIR-

MIRTYL EN DAFNE.

M I R T Y L.

Reeds zoo vroeg, mijne zuster? noch is de zon niet van achter de bergen opgerazen. Naauwlijks heeft de zwaluw haar lied begonnen; de vroege haan heeft naauwlijks den morgen gegroet, en gij zijt reeds in den daauw uitgegaan. Tot welk feest wilt gij u gereed maken, dat gij reeds zoo vroeg uw korfje vol bloemen verzamelt?

D A F N E.

Wees gegroet, lieve broeder! waar henen in den vochten morgen? wat onderneemt gij in de stille schemering? Ik heb hier viooltjes gezogt en meibloemen en rozen, en wil nu, terwijl Vader en Moeder noch slapen, dezelve over hunne bedsteden henen strooien, dan zullen zij in lieflijke geuren ontwaken, en zich verheugen, als zij zien, dat zij met bloemen bestrooid zijn.

M I R T Y L.

O gij, lieve Zuster, mijn leven bemint ik niet zoo zeer, als ik u beminne. En ik, gij weet het Zuster, gisteren bij het avondrood, toen Vader naar onzen heuvel uitkeek,

keek, op welken hij dikwijls rust, „ hoe
 „ aangenaam” zeide hij, „ zou het we-
 „ zen, zoo daar een weesje stond, dat
 „ ons in zijne schaduwe nam.” Ik hoorde
 het, en deed als of ik het niet hoorde.
 Maar vroeg voor de morgenzon ging ik he-
 nen, en boude het weesje, en bond de
 hazelaarstruiken aan de zijden vast. O
 Zuster, zie maar, het werk is voleind.
 Verraad mij niet, tot dat hij het zelve ziet.
 Deze dag zal ons zeer vrolijk zijn.

D A F N E.

O mijn Broeder, hoe aangenaam zal zij-
 ne verwondering wezen, als hij het wees-
 je van verre ziet. Ik ga en zal zagtkens
 bij hun bed sluipen en deze bloemen over
 hen henen strooien.

M I R T Y L.

Als zij in den lieflijken geur ontwaken,
 dan zullen zij elkaar met eenen vriendlij-
 ken lach aanzien, en zeggen, „ Dat heeft
 „ Dafne gedaan. Waar is zij? dat beste
 „ kind. Zij heeft, reeds eer wij ontwaak-
 „ ten, voor onze vreugde gezorgd.”

D A F N E.

En Broeder! Als hij dan door het ven-
 ster het weesje ziet: „ Bedrieg ik mij,”
 zal

al hij zeggen „ daar staat een weesje op
„ den top des heuvels. Zeker, dat heeft
„ mijn zoon geboud. Hij zij gezegend!
„ Hem houdt de nachtrust niet te rugge,
„ om voor de vreugde van onzen ouder-
„ dom te zorgen. Dan, Broeder, dan zal
„ ons de geheele dag zeer vrolijk zijn;
„ want wie 's morgens iets goeds begint,
„ dien lukt alles beter, en op elke struik
„ groeit voor hem vreugde.”

18
FILLIS EN CHLOË.

F I L L I S.

Chloë, altijd draagt gij uw korfken aan den arm.

C H L O Ë.

Ja, Fillis, ja, altijd draag ik mijn korfken aan den arm: voor eene geheele kudde zou ik het niet geven; neen ik zou het niet geven.

Zoo sprak zij, en zij drukte het lachend aan hare zijde.

F I L L I S.

Waarom, Chloë, is u dat korfken zoo dierbaar? Wil ik eens raden? — Kijk, gij wordt rood. — Wil ik eens raden? —

C H L O Ë.

Hei! rood?

F I L L I S.

Ja gelijk wanneer iemand het avondrood in het aangezicht schijnt.

C H L O Ë.

Hei! Fillis! — Ik zal 't u zeggen. De jonge Amintas heeft het mij geschonken, die schoonste herder. Hij heeft het zelf gevlochten. Ach zie, hoe net, zie hoe

hoe schoon die groene bladen en die roode bloemen, in het witte korfken, gevlochten zijn. Het is mij zeer dierbaar. Alomme waar ik ga, draag ik het aan den arm. De bloemen schijnen mij schooner, zij ruiken aangenamer, die ik in mijn korfken drage, en de vruchten zijn lekkerder, die ik uit mijn korfken etc. Fillis — Maar waarom zal ik alles zeggen? — Ik — ik heb het dikwijls gekust. Hij is toch de beste, de schoonste herder.

FILLIS.

Ik heb het hem zien vlechten. Wist gij eens, wat hij toen tot zijn korfken zeide! Maar Alexis mijn herder is zoo schoon als hij. Gij moest hem eens hooren zingen. Zal ik u eens het liedje zingen, dat hij gister voor mij zong?

CHLOË.

Maar, Fillis, wat zei Amintas toch tot het korfken?

FILLIS.

Ja maar ik moet eerst het liedje zingen.

CHLOË.

Ach, is het lang, —

FILLIS

Luister maar! „ Blij ben ik, wanneer

D 2

„ het

„ het avondrood mij op den heuvel be-
 „ schijnt. Maar, Fillis, blijder ben ik
 „ noch, wanneer ik u zie lachen. Zoo
 „ vrolijk keert de maaiër niet naar huis,
 „ wanneer hij de leste garf in zijne volle
 „ schuur draagt, als ik; — wanneer ik,
 „ van u gekust, in mijn hutte trede.” —
 zoo zong hij.

C H L O Ë.

Een mooi lied? maar Fillis wat zei
 Amintas tot het korfken?

F I L L I S.

Ik moet lachen! Hij zat bij den
 kolk in 't wilgenbosch, en terwijl zij-
 ne vingers de groene en de bruine en
 de witte teenen vlochten, onderwijl —

C H L O Ë.

Nu dan waarom zwijgt gij?

F I L L I S

Voer lachend voort:

Onderwijl zeide hij: „ Gij korfken,
 „ ik zal u aan Chloë schenken, aan de
 „ schoone Chloë, die zoo vriendlijk
 „ lacht. Toen zij gister de kudde bij
 „ mij verbij dreef, wees gegroet Amin-
 „ tas, zeide zij, en zij lachte zo vrien-
 „ delijk — zoo vriendelijk, dat mij het
 „ hart

„ hart-klopte , vleit -u gehoorzaam , gij
„ gekleurde teenen , en breekt niet ,
„ onder het vlechten , gij zult dan
„ op de zijde van de lieve Chloë han-
„ gen. Ja zoo zij het in waarde houdt ,
„ och of zij het in waarde hield , och !
„ of zij het vaak op hare zijde droeg ! ”
Zoo sprak hij , en ondertusfchen was het
korfje gemaakt , en toen sprong hij op ,
en huppelde , dat het hem zoo wel ge-
lukt was.

C H L O Ë.

Ach ! ik ga ! Daar achter gindschen
heuvel drijft hij zijne kudde ; ik zal hem
verbij gaan , zie zal ik zeggen : zie Amin-
tas , ik heb uw korfken aan den arm.

TITYR, MENALKAS.

Op eenen heuvel lag de grijsaart Menalkas, in den zagten zonnescijn, en keek door de herfstlijke landfreek uit, met eene zachte verbaasdheid, toen Tityr, zijn jongste zoon, reeds lang aan zijne zijde stond. Vol zachte aandoening zuchtte de grijsaart, en de zoon keek lang, met een stil vermaak, op den vader neder. „Vader” zeide hij eindelijk met eene zachte stemme, „hoe „zoet moet uwe verrukking wezen? reeds „lang zie ik, hoe uw oog de herfstlijke „landfreek doorwandelt, en ik hoore u „zuchten. Vader, vergun mij eene bede.”

M E N A L K A S.

Zeg uwe bede, mijn lieve! en zet u aan mijne zijde, opdat ik uw voorhoofd kuschte. En Tityr zette zich aan zijne zijde, en de grijsaart kuschte zagtelijk zijns zoons voorhoofd, toen sprak de jongeling

T I T Y R.

Vader, mijn oudste broeder vertelde mij [want dikwijls, als wij in de schaduwe, bij de kudde zitten, dan spreken wij van u, en dan vloeien ons tranen uit de oogen — vreugdetranen] hij vertelde mij, dat u de
ge-

geheele buurt voorhenen den besten zanger plagt te noemen, en dat gij in den wedstrijd meenige geit gewonnen hebt. O woudt gij noch eens de proef neemen, om mij een lied te zingen, daar de herfstlijke landstreek u zoo zeer verrukt. Vergun mij, vader, vergun mij deze bede.

Met eenen zagten lach zeide toen.

M E N A L K A S :

Ik zal de proef nemen, of mij de Muzen noch gunstig zijn, die mij zoo vaak den prijs hielpen bezingen. Ik zal u een lied zingen.

Toen doorwandelde zijn oog noch eens de landstreek, en hij hief aldus aan.

Hoort mij, Muzen, hoort mijn heesch geroep. In de lente mijner dagen hebt gij mij, aan de ruifchende beken en in de stille wouden, nimmer onverhoord gelaten. Laat mij ook dit lied gelukken, mij-strammen grijzen.

Welk eene zoete verrukking stroomt gij mij in, herfstlijke landstreek. Hoe siert zich het stervende jaar. De wilgen en populieren staan geel rondom den waterkolk; geel staan de appelen- en pcrenboomen, op de veelkleurige heuvels en op de groe-

ne weiden, vermengd met het vurig rood van den kersfenboom. Het herfstlijke woud is veelkleurig, gelijk de weide in de lente, wanneer zij vol bloemen staat. Een roodachtige vermenging breidt zich uit, van den berg in het dal, afgebroken door eeuwiggroene dennen en pijnen. Het afgevalen loof ruischt reeds, onder de voeten des wandelenden. De kudden dolen over het verwelkte en bloemlooze gras. Alleen ziet men er de roodachtige tijloos, de bode van den winter. Nu komt de winterruste, gij boomen, die ons mildelijk uwe rijpe vruchten geschonken hebt, en koele schaduwe aan de kudde en aan haren herder. Och, dat, even zoo, niemand tot de ruste van het graf trede, ten zij hij zoete vruchten gedragen, en verkwikkenden lommer over noodlijdenden gespreid hebbe. Want, Zoon, de zegen rust bij de hutte des braven, en bij zijne schure. O zoon, die braaf is en op de Goden vertrouwt, die wandelt niet op bedrieglijke moergronden. Wanneer de brave offert, dan stijgt zijn offerrook op naar den Olympus, en dé Goden hooren zegenend zijn danken en zijn smecken. Hem verkondigt het gezang der
ui

uilen geen droevig ongeluk, noch de treurig krasfende nachtraven. Hij woont gerust en veilig onder zijn vreedzaam dak. De vriendelijke huisgoden zien de bedrijven des braven, en hooren zijne vriendelijke redenen en zegenen hem. Daar komen wel droevige dagen in de lente, daar komen wel donderende wolken in den zegenenden zomer, maar, Zoon, mor niet wanneer Zeus, onder uwe handvol dagen, ook droevige uren mengt. Mijn zoon, vergeet mijne lesfen niet. Ik ga u voor naar 't graf. Verschoont, gij stormwinden, verschoont het herfstlijk sieraad, laat zagter winden spelend het stervend loof langzaam van de boomen rooven, zoo kan mij de veelkleurige landstreek noch vaak verrukken. Mischien, schoone herfst, wanneer gij weerkomt, mischien zie ik u dan niet meer. Van welken boom zal dan het stervend loof op mijn stiel graf nedervallen.

Zoo zong de grijaart, en Tityr drukte weenend des vaders hand aan zijne wangen.

DE UITVINDING VAN 'T SNAREN-
SPEL EN HET GEZANG.

In de eerste jeugd der dagen, toen de weinige behoeftigheden der onnoozelheid, en de natuur, onder menschen, die noch niet, gelijk naderhand, bedorven waren, de jonge kunsten teelden, leefde zeker *meisje*. In die zelfde dagen was er geen zoo schoon, geen zoo tedergevormd, om de schoonheden der natuur te gevoelen. Hare vreugdetranen begroetten het morgenrood en de schoone landstreek, en hare verrukking het avondrood en den glans van de maan. In dien tijd was het gezang noch niet anders dan een ongeregeld gejuich van vreugde. Zoo ras de vroege haan de aankomst van den morgen voor de hutte verkondigde, — want toen had men reeds gezellige dieren met spijs voor de hut gewend, — dan trad zij van onder haar beschuttend dak te voorschijn, een dak van riet en dennentakken, vastgemaakt aan den stam van naburige boomen. Daar woonde zij in de schaduwe, en boven haar in de dichtgebladerde takken, de zingende vogelen. Zij ging dan uit, om het veld te **zien,**

zien, zoo als het blinkt van den dauw en om het gezang der naburige vogelen te beluisteren. Dan zat zij verrukt neder, en luisterde en zocht het gezang na te stemmen. Harmonische toonen vloeiden nu van hare lippen, meer harmonisch dan noch immer eenig meisje gezongen had. Wat hare lieflijke stem van elk bijzonder gezang kon navolgen, dat voegde zij op verscheiden wijzen te stemmen. „Gij kleine „blijde zangers”, zoo sprak zij met zingende woorden „hoe lieflijk klinkt uw „lied, van de hooge toppen der boomen, „en uit den lagen struik. O mogt ik den „blinkenden morgen zoo lieflijkwisfelende „toonem te gemoete zingen! o leert mij „die wisfelende toonen, dan zing ik mij- „ne zagte verrukking met u toe, aan den „vroegen morgenstraal.” Zoo zong zij, en ongemerkt bogen zich hare woorden eenstemmig en eene zoetklinkende maat naar der vogelen gezang. Vol verrukking merkte zij de nieuwe harmonij van hare afgemeten woorden. „Hoe blinkt het zangrijke „woudt.” Zoo voer zij verbaasd voort, „hoe blinkt de landstreek rondom in den „dauw! O Gij, die dit alles schiepte,

„ wat ben ik verrukt ! Nu kan ik u met
„ aangenamer toonen prijzen , dan mijne
„ gespelen . ” Zoo zong zij en de nabuur-
schap beluisterde verrukt de nieuwe har-
monij , en de vogelen des wouds zwegen
en luisterden .

Nu ging zij , elken morgen , om hare
nieuwe kunst te oefenen in 't woud . Maar
zeker jongeling had haar reeds lang in het
woud beluisterd . Opgetogen stond hij dan ,
in het dekkende bosch , en zuchtte en ging
het woud dieper in en zocht haar lied na te
volgen . Eens zat hij verbaasd onder zijn
rieten dak , leunende op zijnen boog , want
hij had de kunst , om met den boog te schie-
ten , uitgevonden , om de roofvogels te doo-
den , die hem van zijne duiven beroofden ,
die hij , op eenen naburigen stam , een hok
van taaie wilgentakken gevlochten had :
„ wat is dat , ” zoo sprak hij „ dat uit
„ mijnen boezem zucht , dat mij zoo bang
„ in 't harte zit , het wisselt wel af met
„ verrukking en vreugdetränen , wanneer ik
„ het meisken in het woud zie en haar
„ hoor zingen : maar wanneer zij weg is ,
„ dan woont de zwaarmoedigheid in mijnen
„ boezem . Ach wat is het , dat uit mijnen
„ boe-

„boezem na boven zucht?“ Ondertusfchen speelde zijne hand, met de snaar van zijne stijfgespannen boog, en daar kwam een lieflijke toon uit de snaar voort; en de jongeling luisterde en herhaalde den toon met verbaasdheid. Vervolgens peinsde hij, op het ontdekken van middelen, om zijne nieuw uitgevonden kunst te ontwikkelen, en dan speelde hij met de gespannen boogsnaar, die hij van darmen van roofvogels gevlochten had. Maar nu sprong hij op en begon staven te snijden, twee lange staven, en twee korte, de twee korte maakte hij wel vast onder en boven aan de twee lange, en spande snaren, tusfchen de twee lange aan de korte snaren vast. Toen begon zijne hand te spelen en hij ontdekte de aangename verscheidenheid, tusfchen de toonen van de zwakke en sterker snaren. Vervolgens maakte hij ze weder los, en sehikte verscheiden snaren, in eene harmonische rij, en hij begon te spelen en te huppelen.

De jongeling ging vervolgens, zoo vaak de morgen kwam, om zijne nieuwe kunst te oefenen, in het dichte woud en hij zocht de liederen, die het meisje zong, met de

tooncn van zijn snaren eenstemmig te begeleiden. Maar men zegt, dat hij lang te vergeefs gezogt hebbe, en dat vele toonen niet met haar gezang hebben willen instemmen. Doch dat hem een God in het woud verschenen zij, die de snaren van zijne lier harmoniesch schikte, en hem zijne liederen voorspeelde. Bij elk morgenrood zogt hij toen het meisje in 't woud, en leerde nieuwe liederen, en ging dan aan de bron te rugge, om die op zijne lier na te spelen.

In eenen schoonen morgen zat het meisje in 't woud: met bloemen gekransd zat zij daar en zong „wees gegroet, lieflijke zon, „die nog van achter de bergen opstijgt, „uwe stralen begranzen reeds de kruinen „der boomen, op de hooge heuvelen, en „de vederen der Ieeuwrikken, daar zij „steil in de hoogte klimmen. U zingen de „vogelen des hemels te gemoete en — ” Hier zweeg zij, en zij keek opmerkzaam in het ronde. „Wat aangename stem ver- „mengt zich met mijn gezang,” zoo riep zij verbaasd; „zij verzelt elken toon van „mijn gezang! waar zijt gij? waarom „zwijgt gij? zing, aangename stemme!

„Zijt

„ Zijt gij een gepluimde bewoner van het
„ woud ? o zoo verhef uwe vleugelen
„ herwaards op dezen boom , dat ik u
„ zie en uw gezang hoore. ” Zoo sprak zij
en zij keek , door de toppen der boomen ,
in het ronde. „ Zijt gij verlegen wegge-
„ vlogen ? of — deze stem heb ik in het
„ woud noch nooit gehoord. Zou ik mij
„ ook bedrogen hebben ? Mij bedriegt toch
„ geen droom. Ik zal noch een lied zin-
„ gen. Wees wellekom , lieflijke bloem-
„ tjes in 't ronde. Gister waart gij knop-
„ pen. Nu staat gij in vollen bloei. U
„ groeten de lieflijke morgenluchten , en
„ de gonzende bijtjes , en de schoonkleu-
„ rige vlinders , zij fladderen vrolijk om
„ u henen en drinken van uwen daauw. ”
Zoo zong zij , doch zij hield gedurig stil en
zigt in 't ronde , want de stem verzelde
haar gezang gedurig op nieuw.

Toen stond zij verlegen op. „ Neen ik
„ heb mij niet bedrogen ; elken mijner too-
„ nen heeft het geluid verzeld , ” zoo sprak
zij , toen de jongeling uit het bosch te
voorschijn trad , met bloemen bekransd en
met de lier onder den arm. Lachend nam
hij de hand van het verlegen meisje.

„ o Gij

„ o Gij, schoon meisje ” zoo sprak zijn zachtlachende mond, met eene zoetvloeiende stemme, „ geen gepluimde bewoner van het woud heeft uwe toonen nagezongen. Ik ben het, die uw gezang met deze snaren verzeld hebbe. Elken morgen ging ik in het woud, om uw gezang te hooren, en dan ging ik eenzaam dieper het woud in, om uwe liederen, op mijne snaren, te spelen, en ik dacht, meisje, dat ik van eenen God in het woud onderwezen werd.” Het vluchtig oog van het meisje streek vaak verlegen over den jongeling henen, en rustte dan op zijne snaren. „ O schoon meisje ”, zoo voer de jongeling voort, terwijl zijn oog haar smachtend aanzag, „ wat zou ik opgetogen wezen, wanneer gij mij vergundet met u in 't woud te gaan, en aan uwe zij gezeten, uw gezang met deze snaren te volgen”. Toen zag het meisje op, „ jongeling ” zoo sprak zij „ ik ben blij, wanneer uw snarenspeel mijne liederen verzelt, dat zal aangenamer wezen dan de wedergalm, en nu kom met mij, onder mijn schaduwrijk dak, want de middagzon
„ brandt

„ brandt reeds, ik zal, in mijnen dichten
„ lommer, zoete vruchten tot een middag-
„ maal opdisfen en versche zoete melk.”

Toen ging de jongeling, met het meisje,
onder het dak, en zij leerden de jonge-
lingen en de meisjes het gezang en het
snarenspeel. Eerst lang naderhand werd het
van de fluit verzelt, want Marsias bragt
de fluit onder de woudgoden, die hare
uitvindster, Minerva, in rechtvaardigen
toorn, over de bespotting der godinnen, in
het land wierp. Men plantte daar twee
boomen voor den jongeling en voor het
meisje, op eenen hoogen heuvel, en de
late nakomelingen vertelden de kinderen,
in derzelver schaduwe, de uitvinding van
het snarenspeel en van het gezang.

M I L O N.

De jonge Milon ving, in het dennenwoud, handig eenen vogel, met schoongekleurde vederen, maar van zang noch veel schoonder. Hij maakte hem, in het hol van zijne faamgevoegde handen, een luchtig nest, en bragt hem met blijdschap naar de plaats, waar zijn vee in den lommer lag, en daar lag hij den hollen froohoed op den grond, en plaatste zijnen gevangenen daaronder. Voords liep hij, in haast na de wilgen, om eenige taate takken te zoeken en daarvan een kooi te maken. „ Wanneer ik nu, ” zoo sprak de herder, „ een schoone kooi klaar hebbe, dan zal ik u, vogel, aan Chloë brengen. Voor dit geschenk vraag ik haar dan, ach, om eenen zoeten kusch. „ Zij verstaat reden; zij zal er mij wel een geven, en doet zij dat, dan roof ik er gaauw twee, drie, ja wel vier bij. Och dat de kooi nu niet reeds volboud is. ” Zoo sprak hij, en hij kwam haastig aangelopen, met de wilgenloten onder zijnen arm, naar zijnen froohoed. Maar hoe treurig keek hij! De
hoed

hoed lag door eenen boozen wind om-
gekeerd, en met den vogel waren zijne
kuschchen weg.

D E F A U N U S.

„ Neen, voor mij is geen blijde dag
 „ meer”. Zoo riep de Faunus, daar
 hij, bij het vroege morgenrood, uit zijn
 rots-hol kwam aangestrompeld. „ Sedert
 „ mij de schoonste Nymf ontvlood, haat
 „ ik het licht der zonne. Voordat ik
 „ ze wedervinde, zal zich geen esukrans
 „ om mijne hoornen buigen; geen bloem
 „ rondom mijn hol te vinden wezen.
 „ Mijn voet zal dezelve vertrappen noch
 „ eer zij bloeien, en mijne fluit — en
 „ deze kruik zal hij vertrappen.”

Zijn voet vertrad. Daar kwam een an-
 dere Faunus, die hief een zwaren zak
 van zijne schouders. „ Gij raast, gij!”
 riep hij, en hij lachte „ heden op de-
 „ zen vrolijken dag, Lyaeus feestdag!
 „ Wind in haast eenen esukrans om uwe
 „ hoornen, en kom tot het feest, op den
 „ besten dag van 't jaar.

„ Neen, voor mij is geen vrolijke dag”
 zoo sprak de Faunus, „ dat zweer ik.
 „ Voor dat ik haar gevonden hebbe, zal
 „ geen esukrans zich om mijne hoornen
 „ buigen. o Zwarte ure, waarin zij mij
 „ ont-

„ ontvlood. Zij vlood tot aan den stroom,
„ die haren loop stremde. Daar bleef
„ zij besluiteloos staan. Ik beefde reeds
„ van vreugde. Ik dagt reeds het schoo-
„ ne meisje in mijne sterke armen te
„ omvatten, als de Tritons, o die ver-
„ wenschte roovers! uit den stroom op-
„ kwamen; en de Nymf om hare heupen
„ grepen, en toen, blazende op hunne
„ hoornen, haastig met haar naar den an-
„ deren oever zwommen. Ik zwerre bij
„ den Styx, voordat ik haar wedervind
„ zal zich geen krans om mijne hoornen
„ buigen”.

„ En eene fiere Nymf, maakt u”, zoo
sprak de andere Faunus, „ o ik moet
„ lachen, en eene fiere Nymf maakt u
„ zoo treurige dagen. Mij, Faunus, mij
„ kan de liefde niet een treurig uur ma-
„ ken. Neen! niet een treurig uur. Wei-
„ gert mij de eene een kusch, dan loop
„ ik toe op eene andere. Ik zweer het
„ u, Faunus, mijne lippen zullen geene
„ Nymf meer kuschchen, zoo mij eene
„ maar een uur in hare armen bewaart, op
„ dit vrolijke feest. Ik zal ze allen bemin-
„ nen, ik zal ze allen kuschchen. Kwel

„ u

„ u niet, Faunus, gij zijt noch jong en
„ schoon. Schoon is uw bruin aangezicht
„ en woest uw groot zwart oog, en uw
„ haar krult schoon om uwe kromme hoor-
„ nen. Zij steken op uit uwe lokken,
„ gelijk twee eiken uit het kreupel bosch.
„ Laat u kransen, Faunus, hier is het
„ schoonste loof, laat u kransen. Ik hoor
„ reeds van verre een verward geruisch
„ van Thyrfusstaven, van klapperfchalen
„ en fluiten. Buk herwaards, met uw
„ hoofd. Het gedruisch is reeds nabij.
„ Zij komen reeds van achter den heuvel
„ te voorschijn. Laat u kransen. Hoe
„ stout trekken de tijgers voor den wa-
„ gen. o Lyaeus! Zie de Faunen, de
„ Nymfen hoe dansen zij! wat vrolijk ge-
„ luid! o Evan Evoë — gij zijt gekransd.
„ Haast u, help mij den zak op mijne
„ schouders, o Evan Evoë.

DE SLECHTBELONDE LIEFDE.

De Satyr lag verward in het jagers net, tot aan het morgenrood, in het riet van den waterkolk. Zijn eene boksvoot stak omhoog uit het net. Daar lag hij moede en onbekwaam, om een eenig lid van zijn lichaam uit het net te ontwikkelen. De vogels, die om het riet scheerden, vlogen toe, en de kwekende kikvorschen huppelden vreesachtig nader bij, verbaasd over de wonderbare vangst. „Nu zal ik schreeuwen”, sprak hij, „wat mijn keel vermag zal ik schreeuwen, tot er iemand komt.” En hij schreeuwde, dat het rondom hem, van heuvelen tot heuvelen, door wouden en dalen, door het wijde land, werd nageschreeuwd. Vijfmalen schreeuwde hij en vijfmalen was het te vergeefs. Toen kwam een Faunus uit het woud aanloopen. „Van waar komt dit hatelijk geschreeuw”, zoo riep hij „laat die afschuwelijke stem noch eens hooren, opdat ik de plaats daar gij zijt, ontdekke”. En de Satyr schreeuwde noch eens, en de Faunus liep naar den kolk, en vond daar den gevan-

genen. „ Om den wil van al de goden, ”
riep de Satyr, „ vriend, maak mij los,
„ uit dit vervloekte net. Ik lig hier
„ reeds sedert den vroegen manschijn in
„ den kolk ”. Maar de Faunus stond uit
al zijn magt te lachen, over de kluch-
tige wijze, waarop de Satyr, in het net,
verward lag, met het eene been onbe-
weeglijk in de hoogte en met het halve
lichaam in den kolk gedoken. Toen be-
gon hij hem uit het net los te maken,
en hem op de been te helpen. „ Dat
„ was daar goed slapen, niet waar? Bij
„ al wat dierbaar is; zeg mij toch, door
„ wat toeval hebt gij die wonderbare
„ slaappleats gevonden! ” „ o Gij go-
„ den ” zoo sprak de verlostte Satyr,
„ aldus werd de vurigste liefde beloond.
„ O! verwenscht zij het uur, waarin ik
„ haar voor de eerstemaal zag! maar laat
„ ons daar, op dien scheefhangenden wilg,
„ gaan zitten, het eene been doet mij
„ zeer ”. Zij gingen op de wilg zitten,
en toen begon hij zijne treurige geschie-
denis aldus:

„ Reeds een jaarlang bemin ik de Nymf
„ van gindsche beek, die daar uit de
„ strui-

„ struiken onder de rots ontspringt, daar,
 „ daar die denneboom op de rots staat.
 „ Onverhoord, altoos onverhoord, een ge-
 „ heel jaar lang, stond ik halve nachten
 „ voor haar hol om haar mijne pijn te
 „ klagen. Ik stond daar onverhoord te
 „ zuchten en te jammeren. Of ik blies
 „ tot haar vermaak op mijne ruischpijp,
 „ of ik zong haar een aandoenlijk lied
 „ van mijne liefde, zoo dat zelfs de
 „ rotfen zouden hebben mogen weenen.
 „ Maar altijd onverhoord.

„ Dat lied mocht ik gaern hooren, ”
 sprak de Faunus.

„ Zou ik dat voor u niet zingen, ”
 riep de Satyr. „ Het is het beste dat ik
 „ mijn gansche leven gemaakt hebbe. ”
 Toen begon hij zijn lied te zingen.

„ O Gij, schoonste Godin; want bij u
 „ is Venus een gemeene vrou! Zult gij
 „ mijne liefde altijd onverhoord laten?
 „ altijd doof zijn voor mijne klagten,
 „ gelijk deze steen, op welchen ik zit?
 „ Och ik ellendige, zal ik altijd te ver-
 „ geefsch voor u hol pijpen, en zingen,
 „ en kermen, en klagen, op den heeten
 „ middag, en in den kouden nacht. Zoo

„ gij wist, hoe zoet het is eenen jongen
„ gade te hebben! Vraag het gindschen
„ stillen uil, die, achter uwe rots, in
„ den hollen stam woont, en die des
„ nachts van vreugde juicht, gelijk ik
„ in mijne goede dagen juichte, wanneer
„ ik dronken naar mijn hol ging. O zoo
„ gij het wist, gij zoudt te voorschijn
„ springen, met uwe blanke armen mijnen
„ bruinen rug omvatten, en mij vrien-
„ delijk in uwe woning leiden. Dan zou
„ ik van vreugde hoog opspringen, gelijk
„ het jonge kalf opspringt. O Gij, wree-
„ de, hoe vaak heb ik uw hol met den-
„ netakken gefierd, aan welke de sterk-
„ riekende vrucht hing, en met takken
„ van eiken, opdat gij u, bij uwe we-
„ derkomst van spel en dans, ook met
„ anderen, over die schoone vrucht ver-
„ bazen zoudet. Hoe vaak heb ik, gij
„ ongevoelige, in de jonge lente, de
„ eerste boschbesen in groote korven voor
„ uw hol geplaatst, of wat elke jaar-
„ tijd voordbracht, hazenoten en de
„ beste wortelen. Heb ik u niet, in
„ den herfst, in mijn grootste vatwerk,
„ gestampte druiven gebragt, die in hare
„ schui-

„ schuimenden most zwommen, en versche
 „ geiten kaas? Reeds lang onderwijs ik
 „ eenen zwarten geitenbok voor u, en ik
 „ leer hem kunsten, die u vermaken zul-
 „ len. Hij staat, als ik hem roep, tegen
 „ mijn lijf op, en kuscht mij, en als ik
 „ op mijne ruischpijp blaze, dan staat hij,
 „ dat moest gij zien, op zijne achterpoo-
 „ ten en danst, gelijk ik dansse. O Gij,
 „ wreede, federt mijne liefde mij zoo
 „ heftig martelt, smaakt mij eten noch
 „ drinken, en mijn wijnkruik ligt dik-
 „ wijs een geheel uur ongeopend bij mij
 „ neder. Voorheen was mijn aangezicht
 „ rond, gelijk eene kalabasfles, thans ben
 „ ik mager en ongedaan, ook is de zoete
 „ slaap van mij geweken. O hoe zoet
 „ plagt ik te slapen, tot de heete middag-
 „ zon mij in mijn hol brandde, of de
 „ dorst mij wekte. O Nymf! kwel, ach,
 „ kwel mij niet langer! veel liever mogt
 „ ik mij in brandnetelen wenden; liever
 „ zonder eenen druppel wijn een uur lang
 „ in het heete zand, voor de brandende
 „ zon liggen. O kom, kom, melkwhite
 „ Nymf, kom uit uwe eenzaamheid bij
 „ mij, in mijn hol, 't is het schoonste

„ hol van het geheele woud. Ik heb zag-
„ te geitenvellen voor u en voor mij uit-
„ gespreid. Aan de beide kanten staan en
„ hangen mijne drinkvaten, groot en klein
„ in eene sierlijke orde, en een heerlijke
„ reuk van most en wijn komt u te ge-
„ moete. O denk, denk hoe zoet het
„ zij, als eens de vrolijke kinderen om
„ onze wijnkruiken in 't ronde vliegen, of
„ op onze wijnzakken zitten te stamelen.
„ Voor mijn hol staat eene hooge eik,
„ en het beeld van Pan in derzelve
„ schaduwe. Ik heb het zelf kunstig uit
„ eikenhout gesneden. Hij weent om de
„ Nymf, die hem in riet veranderd werd.
„ Zijn mond is wijd open, gij kunt
„ eenen heelen appel, daarin leggen. Zoo
„ sterk heb ik zijne smarte uitgedrukt, ja
„ zelfs de tranen, de tranen zelfs, heb
„ ik in het hout gesneden. Maar ach! gij
„ komt niet, gij komt niet! Ik moet
„ mijne wanhoop weder naar mijn hol
„ medenemen.”

Nu zweeg de Satyr, verdrietig om het
schimpig gelach van zijnen verlosser.
„ Maar, zeg mij,” sprak de Faunus, „hoe
„ kwaamt gij in het net?”

„ Gis.

„ Gisteren ” zei de verliefde „ stond
„ ik , volgens gewoonte , dicht bij haar
„ hol , en ik zong mijn lied op de be-
„ weeglijkste toonen , wel driemaal , met
„ luide zuchten afgebroken . En toen ik
„ treurig te rugge ging , stak mijn een
„ been in een net , dat schielijk over
„ mij werd heengeworpen . Ik viel ter
„ neder en toen ik mij wilde losmaken ,
„ raakte ik meer en meer verward . Een
„ luid gelach ontstond om mij henen . De
„ Nymf en hare gespelen stonden rondom
„ mij en sleepten mij , gedurig meer ver-
„ ward , in den kolk . Hier ben ik ,
„ sprak de wreede , en zij stond , met
„ hare gespelen , in schaterend gelach bij
„ den kolk , en gij komt niet , opdat ik
„ uwen bruinen rug omarme , en gij hup-
„ pelt niet als een jong kalf , gij wree-
„ de ! Zoo slaap dan hier , en ik breng
„ mijne wanhoop in mijn eenzaam hol te
„ rugge . En toen gingen zij henen ; van
„ verre hoorde ik haar spotachtig gelach .
„ Mij mogen de wilde dieren verscheu-
„ ren , zoo ik ooit tot haar hol weder-
„ keere . ”

„ Ga ,” zeide de Faunus , „ ik had
„ u voor uwe misplaatste liefde al eer
„ moeten straffen. Ga , dans met uwen
„ bok , en vergeet uwe liefde , of snij
„ uw avontuur in eikenhout”.

HET VASTE VOORNEMEN.

Waar henen doolt mijn verwonde voet, door doornen en dicht ineen gegroci-
de struiken? Hemel! welk eene ontzettende
verrukking! De roodachtige stammen der
pijnboomen, en de dunne eikenstammen
stijgen, uit de woeste struiken, opwaards,
en dragen een somber gewelf boven mijn
hoofd. Welk eene donkerheid, welk eene
zwaarmoedigheid siddert gij van de bruine
takken op mij neder. Hier zal ik mij
nederzetten, bij den holten vermolfenden
eikenstam, dien een net van klimop om-
geeft. Hier zal ik mij nederzetten, wer-
waards noch nooit menschelijke voetstap
is doorgedrongen, waar mij niemand vindt,
dan een eenzame vogel, of eene gonzende
bije, die in den naburigen stam honig ver-
zamelt, of een Zefir, die in eene woest-
tijne opgetogen, noch nooit gezweefd heeft
langs eenigen boezem. Of gij, ruischende
beek, waar vloeit gij henen, langs on-
dergraven wortelen, en door het wilde
weeffel van struiken? Ik zal uwen loop
volgen. Mogelijk zult gij mij naar noch
eenzamer streken geleiden. Hemel! welk

een verschiep breidt zich uit voor mijn oog! Hier sta ik op den rand van eene steile rots, en zie van deszelfs steilte in het diepe dal ter neder. Hier zal ik mij op het afgebroken vooroverhangende rotsstuk nederzetten, waar de beek stuiwend, in het donkere dennenwoud, zich ter neder stort, en ruischt, alsof het veraf donderde. Deeze struiken hangen van het stuk rots treurig naar beneden, gelijk het woeste hair, over het voorhoofd van den menschenhater, Timon, hangt, die noch nooit een meisje gekuscht heeft. Ik zal in het dal nederklimmen en, met eenen treurig dolenden voet, langs den froom wandelen, die door het eenzaam dal henen schiet. Wees gegroet, eenzaam dal, en gij froom, en gij, o donker woud. Hier over uw zand, o oever, verkies ik nu te dwalen; gelijk een woestijnier wil ik in uwen lommer rusten, zwaarmoedig bosch, vaar nu wel, o liefde! uw pijn zal mij hier niet vinden. Ik wil niet meer beminnen, maar in dit verlaten oord wijs worden. Vaar wel, gij bruin meisje, dat mij, met uw bruin oog, de liefde in mijn, tot noch toe onbehoedzaam, har-

te geblikfemd hebt. Vaar wel. Noch gisteren huppeldet gij vrolijk, in uw wit zomerkleed, om mij henen, gelijk de golven in den zonneglans huppelen. En gij, blond meisje, vaar wel! Uw fmachtend oog, — och al te zeer, al te zeer hebt gij mijn hart overmeesterd, — en uw zwellende boezem, — och ik vrees, dat ik hem hier dikwijls in mijne eenzame treurige overdenkingen zal zien en zuchten. Vaar wel! majestueuze Melinde, met uw deftig uitzicht, gelijk Pallas, en met uwen majestueuzen gang! En gij kleine Chloë, die moedwillig naar mijne lippen opspringt, en mij kuscht! Naar deze oorden vlucht ik thans henen; ik zal in mijne ernstige overdenkingen mij onder deze pijnboomen legeren, en de liefde verachten. Door zwaarmoedige loofgewelven zal ik henen dolen, en — Maar — Hemel! wat ontdekt mijn oog, op het zand aan den oever! Ik beef! Ach — het is de voetftap van een klein meisje: — hoe klein, hoe net is die voet! — Ernstige overdenking! zwaarmoedigheid, ach? waar zijt gij — Hoe schoon was

haar gang! ik volge haar! — Ach meisje, ik haast mij, ik volg uw spoor. O mogt ik u vinden! in mijne armen zou ik u drukken en — vlied niet, mijn kind! zou ik zeggen, of vlied, gelijk de roos vliedt, wanneer haar een Zefir kusch, zij buigt zich voor hem weg, en keert lachend tot zijne kuschchen weder.

MORGENLIED.

Wees welkom, vroege morgenzon,
 Wees welkom, jonge dag!
 Van achter 't woud, op gindsch geberg,
 Blinkt mij uw glans reeds toe.

Het blinkt reeds op den waterval,
 En op bedaaude blaau,
 En vrolijkheid en leven komt,
 Met uwen glans, weerom.

De Zefir, die op bloemen sloop,
 Verlaat zijn bed en zweeft,
 En wekt met zijnen zachten aëm,
 Elk bloemtje dat noch slaapt.

Der zoete droomen dichte schaar
 Ontwijkt elk aangezigt.
 Als minnegoden zweefden zij,
 Langs Chloës wangen heen.

Roof, Zefir, haastig elke bloem
 Haar liefelijksten geur,
 En ijf daar mee naar Chloë toe,
 Die haat verfrist ontwaakt.

Ga zweeft daar om het zachte bed,
En wek het fchoonfte kind,
Al spelend langs haar blanke borst,
En langs haar zoeten mond.

Ontwaakt zij dan, zoo lisp haar toe:
Dat ik, voor dag en daauw,
Haar naam reeds eenzaam heb gezocht,
Dicht bij den waterval.

AAN CHLOË.

Gisteren, toen een rozenblad door de lucht zweefde, Chloë, toen een zoete geur om ons henen dampte, ik zal u zeggen, wat ik op dat oogenblik zag, dat gij niet zien kost: toen ik aan uwe zijde zat, met mijnen arm om u henen geflingerd, toen mijn verrukt oog en mijne zuchten meer welsprekend waren, dan mijn stamellende mond, toen zag ik, — want het is ons dichteren vergund zeer veel te zien — toen zag ik den kleinen Amor op het rozenblad. Hij stond gelijk een zee-god op zijnen schelp, en Zefirs, kleiner noch dan bijtjes, waren voor zijnen wagen gespannen. De kleine God was bekoorlijk als een van uwe oogen, en lieflijk als uwe lachjes. Hij stierde den wagen recht op uwen boezem aan, en hield stil op den rand van uw rijglijf. De Zefirs sloopen toen, in den lommer van den bloemenkrans, die spelende schaduwen op uwen boezem wierp. De kleine God steeg af, en klom bij uwen ademenden boezem op; recht in het midden. O hoe wellustig lag hij zich daar neder! — Magtige God der

liefde, zoo zuchtte ik hem zachtkens toe, magtigste der Goden, o hoor mijn smeeken! Geen sterfeling heeft immer zoo zeer uwe magt ondervonden als ik, beloon mijne onrust, mijne smerte, beloon haar, aan den dichter, die altijd uwe magt vereerde. Laat, o laat Chloës liefde, die thans, uit hare oogen, zoo magtig tot mij spreekt, laat zij, toch nooit in haar hart verdooven. Hoe licht, o hoe licht moet het iemand vallen, ontrou te worden — Zwarte, doodende gedachte! — wien alle harten te gemoete vliegen, waar zij maar, met hare overmeesterende bekoorlijkheden, verschijnt. O hoor mij, hoor mij, magtigste der Goden!

Amor leunde met den eenen arm op uwen boezem, boven aan den lelijwitten hals, en in de rechterhand hield hij den boog omhoog. „ De bevalligheden hebben haar „ onzichtbaar opgevoed ” zoo sprak hij, met eene stem voor mij alleen hoorbaar, „ en elke van hare bekoorlijkheden is, door „ de liefdegoden, tot volkomenheid gebracht. „ Haar aanblik en hare lonken zijn zege- „ rijk, gelijk ik. Haar vrolijke boert „ is gelijk de pijlen, uit mijnen koker; „ „ wie

„ wie haar hoort is verrukt, en wie haar
„ ziet moet haar liefhebben. Zij bemint
„ u. Uit alle sterflijken heeft ze u verko-
„ ren. Zij zal u beminnen dat zweer ik,
„ bij elken van mijne zegerijke pijlen! Zij,
„ die alle de bekoorlijkheden der liefde
„ in zich vereenigt, die onder het gevolg
„ van Venus verdeelt, alle oogen noch
„ verrukken, gelukkigste onder de sterflij-
„ ken!”

Zoo sprak Amor, en hij ging, met
eenen vluggen loop, langs den schoonen
boezem naar beneden, en steeg op zijnen
rozenwagen. — „ Nu snel ik naar Gni-
„ dus,” zoo sprak hij, „ Chloës beeld
„ zal in marmor pronken, naast het beeld
„ van mijne moeder. Zij zal het beeld
„ der getrouwe liefde wezen, en wie ge-
„ trouwe vlammen in zijnen boezem voedt,
„ zal haar rozenkransen op haren altaar
„ offeren.”

Toen zweefde het rozenblad wederom
op in de lucht. Gij zaagt mijne stomme
verbaasdheid, maar mijne verrukking kon
ik u niet zeggen, ik kon u alleen aan
mijne borst drukken, mij aan uwens hals
leggen en zuchten.

DE

DE LENTE.

Welk eene Symfonij, welk een heilige verrukking, verdrijft mij den spelenden morgendroom! Ik zie, o hemelfche vreugde, ik zie u, lachende jongeling, u, lente, de dageraad in purper uitgedost, voert u in het oosten aan. De vrolijke boert, het luid gelach, en Amor, [Hij lacht reeds bosch- en veldwaards de toekomstige zegepraal te gemoete, en zwaait den scherpspannen boog, en schudt zijnen koker.] Ook de bevalligheden, met de armen om elkander heengeflagen, vergezellen u, vrolijke lente. Op de blinkende stralen der morgenzon komt gij aan. Een zwerm van vogelen zweeft door de roodachtige stralen der zonne, om u met gezangen in te halen. Vol ongeduld persen zich de jonge rozen uit de knoppen, elke wil de eerste zijn, om u, met open schoot en liefelijken geur, te gemoet te lachen. De Zefirs kondigen u dartelend aan, zij huppelen, van den heuvel in het dal, en zweven door boschen en wouden, en lachen spottend, wanneer zij de plaatsen verbij huppelen, waar zij de fiere schoone, die in het bosch zat te luisteren, aan

aan den minnenden herder verraden hebben; of looslijk het meisje, dat aan den rei huppelde, hebben beschaamd gemaakt. Zij huppelen verftrooid door bosfchen en wouden, en lifpen, aan de flapende Nymfen en aan de Faunen in de grotten, uwe aankomst toe. Zij fpringen dartelend te voorschijn, de boksvetige Satyrs en de Faunen, en roepen de vrolijke Nymfen met dartel gefchreeuw, en op het veelmondige riet. De Nymfen der beken openen weder hare kruiken, die zij in den winter gefloten hielden, en gieten klatérende beken tufchen het geboomt, onder groene gewelven van takken, of ftorten dezelve, met vele ruifchende vallen, van de boschachtige heuvelen af, in de dalen. Daar flingeren zij zich door de velden, en verzamelen zich in bosfchen en wouden, waar zij ftille meiren vormen, en dikwijls de tedere leden der badende meisjes omvatten.

Kom, lente, herftelster der vreugde, kom! o mijne Broeders, zij was het, die heerschte toen ons fcheepken het meir overftak. De zilveren golfies fpartelden om onze boorden, vrolijke Zefirs dartelden

den met dezelve, en jaagden ze om het
 fcheepken henen, tegen het welke zij moed-
 willig aanhuppelden en aankletften. Zij
 jaagden ze van het fchip naar den belom-
 merden oever, waar ons de echo nalach-
 te. Zij vloten in het wenkende riet, en
 kwamen ftraks weder op het fchipken aan-
 huppelen. Toen kroondet gij mij, broe-
 ders, met wijnranken, aan den oever, tot
 koning, en vreugde en verrukking waren
 in ons midden. Ook toen heerschte de
 lente, mijne Broeders, toen wij, op den
 hoogen rug van gindschen berg, eene hut
 van groene takken maakten, in wier fcha-
 duwe wij, op het gras uitgestrekt, dronken,
 en onder onderlinge omhelzingen vrolijke
 liederen zongen. Wij werden van de
 woudgoden beuisterd, die ons zagtkens
 onze liederen nazongen. Thans zingen zij
 die liederen in de wouden en kluften van
 het gebergte, bij den dans en bij de vol-
 le kruik.

Haast u, lente, kleed de beemden met
 bloemen, en met bladeren het woud, de
 ftruiken en de prieelen. Bacchus en Si-
 leen en hun gevolg lachen u te gemoete,
 want waar lacht men vrolijker, dan in de
 groe.

groene schaduwe der prieelen. Amor bezoekt hem vaak, den vrolijken Bacchus in, de prieelen. Ook de Muzen zoeken hem, want hij bemint gezangen. Dan zingt Bacchus en hij vertelt, en lacht, dat het wijngertloof, dat zijn hair omkranst en zijn half aangezicht beschaduwte, opspringt. Hij vertelt bij de volle drinkschaal zijne reizen door het vergelegen Indiën; en hoe hij daar bruine volken overwon; en hoe hij, in een roffschip als een kind de roovers in dolfijnen veranderde, en ranken en klimop om den mast en het roer hebbe doen slingeren, en wijn als een fontein hebbe doen springen. Dan ledigt hij de drinkschaal en vertelt weder, hoe hij de rozen schiep. „ Ik wou eene jonge Nymf „ omhelzen ” zoo spreekt hij „ maar het „ meisje vloog, met lichte voeten, over de „ bloemen henen, en lachte spottend te „ rugge, wanneer het mij, met eenen on- „ zichtbaren voet, achter zig zag struikelen. „ Bij Styx! Ik zou het meisje niet bereikt „ hebben, zoo niet een dikke doornbosch „ aan haar kleed had vastgehecht. Ik liep „ blijde naar het meisje, en kuschte vriend- „ lijk hare wangen, en zeide, meisje,
„ wees

„ wees zoo schuw niet, ik ben Bacchus,
„ de God van den wijn en van de vro-
„ lijkheid, de eeuwige jongeling. Toen
„ liet zich het meisje vol eerbied kus-
„ schen. Ik beloonde den doornbosch. Ik
„ raakte hem met mijnen staf aan; en ge-
„ bood, dat bloemen aan dezelve wasfen
„ zouden; bloemen zoo rood als de wan-
„ gen van het meisje, toen zij zich
„ schaamde en daarop grociden de ro-
„ zen”.

Pan leunt op zijnen bemoschten bolster, en legt opmerkzaam zijn hoofd, met dennetakjes gekransd, op den ondersteunenden arm:
„ Gij waart gelukkiger dan ik, Bacchus,
„ toen ik de schoone Syrinx vervolgde. Toen
„ had gij mij heftig gewond” zoo sprak hij tot Amor, die zich met deze poets noch vermaakte, zij werd in riet veranderd. Dan kijkt hij treurig naar de zevenmondige fluit, dan weder naar den beker, en hij drinkt zijne kwelling verre van zich. Ook Amor verzelt zijne zegepraal, en hoe hij de fieren beteugeld heeft. Ach hoe verrukt zou ik wezen, bruin meisje, als hij eens over u een zegelied zong.

BIJ DEN WATERVAL.

Zijt gij 't, o plaats, waar korts verrukking,
 In koele schaduw, op mij kwam!
 Zijt gij 't, o rots, waar uit de struiken,
 De bron van boven nederstort?
 Waar anders uw bevallig beekje
 Zich stuwend werpt, op schuim en mosch,
 Daar blinkt nu, van de hooge rotse,
 Een glanzige ijszuil naar omlaag.
 Hoe leeg, hoe naakt zijn gindsche struiken,
 Waar, in het donkre loofgewelf,
 De Sefirs met de bloemen speelden,
 En met het ligbewogen loof.
 Waar snel verzwonden zonnestralen,
 Op golven, schuim en weeke mosch,
 Als lichten door de schaduw blonken:
 Hoe naakt, hoe ledig hangt gij daar!
 Maar ras, ras komt de lente weder,
 En dekt u met een nieuw gewelf,
 En opent uw gesloten bronne;
 Op dat zij weder koelend vloeit.
 O neem mij dan in uwen lonner,
 Waar mij geen bange zorg vint,
 Gij waterval, en gij, o struiken,
 Gij leger van het weekste mosch.
 Dan geeft het dal, dan geeft de heuvel,

Het

Het somber woud, en 't groene veld,
Dan geeft mij elke lentebloeme

Het zoetst gevoel in mijne borst.
En, zou ik koningen benijden,

Als bij mij, in de koele beek,
De golfjes met de flesfen spelen,

Gevuld met besten oudem wijn?
En als, in uwen koelen lommer,

Mij vaak een vrolijk lied gelukt,
Dat noch met schuldellooze vreugde,

Des laten naneefs borst vervult?

LIED VAN EENEN ZWITZER

AAN ZIJN

GEWAPEND MEISJE (*).

Wat zie ik? — zie ik u, mijn kind?
 Wat blikte me in 't scheemrend oog?
 Wat fladderend, wat helder licht
 Blinkt van den blanken helm?

Een witte en roode vederbosch
 Vliegt ruifchend in de lucht.
 Uw lichtbruin hair vloeit uit den helm,
 En vliegt met dezen bos.

Een harnas dekt u 't ranke lijf,
 Het dekt uw tedre borst.
 Afgunstig harnas, 'k zie nu niet,
 Hoe zij zagtzwogend zwelt.

Geen

(*) Toen Keizer Albrecht Zurich belegerde, hebben de vrouwen en dochters van die stad harnassen aangetogen, en zich geheel gewapend onder de mannen gemengd. De Keizer ontstelde over dit talryke leger en trok te rugge.

Geen nood. Ik zie uw ronde knie,
Ik zie den kleinen voet,
Dien anders 't nederhangend kleed
Aan 't zoekend oog onttrok.

Den Engel, die, voor 't paradijs,
Voorhenen hield de wacht,
Gelijkt gij, mijne schoone, meest,
In dit behaaglijk kleed.

Hij dreigde booze menschen naar,
En loeg den vromen toe.
Uw oog dreigt onzen vijand maar,
Maar mij, mij lacht het toe.

Des trotschen vijands scherpe pijl
Sis u verbij het hoofd;
U treffe maar de zachte pijl
Van 't kleine minnewigt.

DE GRASWEIDE

Gij zwart, rijzig dennenwoud, dat uwe pijlrechte, roodachtige stammen hoog door uwe donkere schaduwe opheft, hooge ranke eiken; — en gij, vloed, die, met verblindenden zilverglans, van achter gindsche bergen, ruischend te voorschijn komt; niet u wil ik thans zien. Nu zij het gras om mij henen mijne landstreek. O verwonderenswaardige wereld in 't klein, vol van oneindig verscheidene schoonheid; van oneindig verscheidene soorten van gewassen; en voorzien van millioenen onderscheidene bewoners, die ten deele van bloemen tot bloemen vliegen, ten deele in 't ronde kruipen en loopen door doolhoven van gras. Oneindig verscheiden in vorming en schoonheid, vindt elk hier zijn voedsel en zijne vreugde, als medeburgers van deze aarde, die elk in zijne soort volkomen en goed zijn. Hoe zagt ruischt gij voorbij, klein beekje, door de waterkers en door de beekplanten, die hare blaauwe bloemen opheffen. Gij vormt kleine blinkende kringen om hunne bevende stammen henen. Aan beide zijden staat het vette gras, met bloemen vermengd. Zij

buigen zich over het beekje, en het helder water vliet, door haar veelkleurig gewelf, henen, en blinkt met haren bevalligen wederfchijn. Laat mij nu, door het kleine woud van bewogen grasfcheuten, henen zien. Hoe blinkt het verschillende groen, van de zon beschenen. Zij spreiden zwevende fchaduwē, de een op de ander. Dunne kruiden dolen door het gras, met tedere takjes en met meenigte van loof, of zij beuren zich boven hetzelfde omhoog, en dragen bevende bloemen. Maar gij blaauwe veldviool, gij beeld van den wijzen, gij staat bescheiden, nederig in het gras, en verspreidt uwe geuren in het ronde, terwijl reukelooze bloemen zich hoog boven het gras, met veel trotsheid, vertoonen. Vliegende wespjes vervolgen elkander onder het gras. Nu verliest mijn oog dezelve onder den groenen lommer, dan zweven zij wederom in den zonneschijn, of zij vliegen bij benden omhoog en dansen hooger in de glanzige lucht.

Welk eene schoone bloem waggelt ginds bij de beek? Zoo schoon, zoo blinkend van verwe? — Maar neen! aangenaam bedrog! Een vlinder vliegt omhoog, en laat het

het grascheutje waggelende te rugge. Daar snort een wit geharnast wormtje, op blinkendroode vleugelen, voorbij mij henen, en zet zig, — mogelijk bij zijne gade, — op de naburige klokbloem. Ruisch zagt, gij ritfelende beek. Beweegt de bloemen en het gras niet, gij Zefirs. Bedrieg ik mij, of hoor ik het liefelijkst gezang? Ja zij zingen, maar ons oor is te stomp, om het fijn confert waar te nemen, even gelijk ons oog te stomp is, om de fijne trekken van hunne vorming te zien. Welk een aangenaam gezoes zwerft om mij henen? Waarom bewegen zich de bloemen zoo? Het is een zwerm van kleine bijtjes. Zij vlogen vrolijk uit hunne afgelegene woonplaats en verspreidden zich, over de velden en de hoven. Met eene opmerkzame keuze, verzamelen zij hunnen gelen buit, en keeren te rug, om hunnen staat uit te breiden, allen met dezelfde arbeidzaamheid. Daar zijn onder hen geen luie burgers. Zij zweven in 't ronde van bloem tot bloem, en verbergen snuffelend hunne kleine hairige hoofden, in de kelken der bloemen. Of zij maken zich met moeite eene opening

in de bloemen, die zich noch niet ontflo-
ten hebben. De bloem trekt zich wederom
toe en verbergt den kleinen roover, die
haar hare schatten beneemt, welke zij, mis-
schien eerst morgen, voor de opkomende
zon en den glanzigen dauw, zou ontflo-
ten hebben.

Ginds op die hooge klaverbloem zet zich
een kleine vlinder. Hij strekt zijne schoo-
ne vleugelen uit. Op derzelver glanzig
zilver staan kleine purperen vlekken, en
een gouden zoom verliest zich aan het
eind der vleugelen in 't groene. Daar
zit hij prachtig en schikt den kleinen bosch
van zilveren vederen op zijn hoofd. Schoo-
ne vlinder! Buig de bloem over de beek
en zie in dezelve uwe schoone gedaan-
te, dan gelijk gij aan de schoone Belin-
de; die, bij den spiegel, vergeet dat zij
meer dan een schoone vlinder wezen
moest. Haar kleed is niet zoo schoon
als uwe vleugels, maar gedachteloos is
zij als gij.

Welk een spel vol beweging vangt gij
nu aan, kleine Zefirs? zij zitten elkander
rollende door het gras achter na. Gelijk
een zachte wind, op vlieten en kolken,

de golfjes voor zich henen drijft, zoo doorwoelen zij het ruischende gras. De kleine gekleurde bewoners vliegen omhoog en zien in de verwoesting neder. Nu rusten zij weder, de Zefirs, en het gras en de bloemen wenken ze vrolijk te rugge.

Maar, o kon ik mij nu verbergen! Bedekt mij, Gij bloemen, daar gaat de jonge Hyacinthus voorbij, in zijn schoonkleed, dat van goud blinkt. Hij loopt met haast door het verachtelijk gras, dat hij met voeten treedt, aan de zijde der natuur, al fluitende. Hoe ze hem ook aanlache, voor hem is zij een al te oude schoone. Hij haast zich naar Juffer Henriette, bij welke de fraie wereld, aan de spectafel famenkomt. Daar zal zijn kleed oogen van fijner smaak meer verukken, dan het gloeiend avondrood. Hoe zal hij lachen als hij mij ziet, ver van de fraie wereld, kruipende in het gras bij de wormen! Maar vergeef mij Hyacinthus, dat ik te dom ben, om uwen schoonen gang en den glans van uw kleed na te oogen. Want hier, bij dit grasje, loopt een wormpje op. Zijne vleugels zijn groenlicht goud, en verwisfelen prachtig

de kleuren van den regenboog. Vergeef haar, Hyacinthus, vergeef de natuur, dat zij eenen worm een schooner kleed gaf, dan de fijnste kunst u kan schenken.

O hoe schoon zijt gij, natuur, in uwe kleinste sieraadjen. Hij mist de zuiverste vreugde, die uwe schoonheden veronachtzaamt; wiens gemoed, door woeste driften en valsche vermaken bedorven, onvatbaar is voor de zuiverste genoegens. Zalig is hij, wiens ziel door geene treurige denkbeelden verdonkerd, door geene verwijten vervolgd, elken indruk van uwe schoonheid geniet. Daar anderen met afkeerige ongevoeligheid verbij gaan, daar lachen menigvuldige vreugden om hem henen. Voor hem verfiert zich de geheele natuur, alle zijne zinnen vinden gedurig oneindige bronnen van vreugde, op elken voetstap daar hij wandelt, in elken lommer daar hij rust. Zachte verrukkingen borrelen hem op uit elke bron, dampen hem toe uit ieder bloemken, vertoonen zich aan hem en lispelen hem toe uit ieder boschje. Geen walg bederft hem de ceuwig nieuwe vreugde, die hem de schoonheden der natuur, en oneindige verscheidenheid aanbieden;

ook

ook in de kleinste sieraden oncindig ver-
cheiden en schoon, elk tot het beste oog-
merk, en in alle zijne betrekkingen schoon
en goed. Zalig, o zalig, die uit deze
duitspuuttelijke bronnen zijne onschuldige
vermaken schept. Helder en warm is zijne
ziel, als de schoonste lentedag; zagt en
zuiver elke van zijne aandoeningen, als
de Zefirs, die met den geur der bloemen
om hem henen zweven. —

DE WENSCH.

Mogt ik hopen, dat het noodlot mijnen eenigen wensch vervullen zoude, — want anders zijne mijne wenschen droomen; ik ontwaak, en ik weet niet dat ik gedroomd hebbe, of het mogt een wensch wezen, om het geluk van anderen, — mogt ik dit van het noodlot hopen, dan zou ik om geen overvloed wenschen; ook niet, om over broeders te heerschen, noch om afgelegene landen naar mijnen naam te noemen. O mogt ik onbekend en stil, ver van het gewoel der stad, waar den eerlijken man, strikken gespannen staan, die hij naauwlijks ontwijken kan; waar zeden en betrekkingen duizend dwaasheden veradelen: mogt ik in eene eenzame landstreek, mijn leven in stilte doorwandelen, in een klein landhuis, bij eenen eenvoudigen hof, onbenijd en onbemerkt!

Dan zou mijn eenzaam huis staan, in de gewelfde schaduw van hooge notenboomen, en voor deszelfs vensteren zouden koele windjes en schaduw en zagte

rus-

ruste wonen. Voor den vreedzamen ingang, zou een kleine plaats, met eenen tuin omringt wezen, waarin een koele bron, onder de wijngaardranken ruischte, op wier afvloeiend water het eendje met zijne jongen speelde, of waar de zagte duiven, van het beschaduwde dak, naar beneden vlogen en knikkend in het gras in het ronde wandelden; terwijl de deftige haan zijne klokkende hennen over het plein in het ronde voerde. Zij zouden dan, op mijn bekend gelok, aan mijn venster bij een fladderen, en met bedelend gewemel spijs van hunnen Heere vragen.

Op de naburige schaduwrijke boomen zouden de vogels, in ongestoorde vrijheid, wonen, en, van den eenen boom tot den anderen, buurschaplijk elkander toeroepen en zingen. In den eenen hoek van den kleinen voorhof zouden dan de gevlochten hutten der bijen staan; want hun nuttige staat is een aangename vertooning. Gaerne zouden zij op mijne hoeve wonen, indien het waar is, wat de landman zegt, dat zij alleen daar wonen, waar vrede en ruste huisvesten. Achter
F 5 mijn

mijn huis zou een ruime hof wezen, waar eenvoudige kunst de aangename fantasijen der natuur, met gehoorzame hulpe ten dienste stond, maar dezelve niet, tot een dienstbaar stof, oproerig vernederde, om dezelve tot groteske beelden te vormen. Wanden van notenstruiken zouden hem omgeven, en in elken hoek zou eene groene hutte wezen, van wilden wijngaard. Daar zou ik dikwijls schuilen, voor de stralen van de zon, of zien hoe de bruine tuinman de bedden omspit, om smakelijke gewassen op dezelve te zaaien. Dikwijls zou ik, door zijne vlijt, tot den arbeid aangelokt, hem de schop uit de handen nemen, om zelve te spitten, terwijl hij nevens mij stond te lachen over mijne weinige krachten; of ik zou hem helpen, de hangende ranken aan staven te binden, of de rozenstruiken te bezorgen of de verftrooide anjelieren en lelijen.

Buiten mijnen hof, moest eene heldere beek zich, door de grasrijke weide, slingeren, en van daar, door een schaduwrijk woud van eerwaardige boomen, vermengd met jonge tedere heesters, die mij.

mijne bezorgde vlijt zelve bewaakte. Ik zou haar zich, in het midden, tot eenen kleinen vijver laten verzamelen, en in het midden van den vijver zou ik een weesje bouwen, op een klein opgeworpen eiland: en zoo ik dan noch een kleinen wijnberg had, aan de opene zijde van de vlakke, en een klein veld met bevende airen: zou ik dan wel reden hebben om den rijksten koning te be-rijden?

Maar mijn eenvoudige landwoning zij verre verwijderd, van het landhuis, dat Dorantes bewoont: op dat ik niet in zijnen onafgebroken omgang worde ingewikkeld. Bij hem leert men, dat Vrankrijk aan geen oorlog denkt, en wat Mopzus doen zoude, zoo hij koning van Engeland ware; en terwijl men, bij den welvoorzienen disch de wetenschappen beoordeelt, en de mislagen van den staat, terwijl de stutelijkste majesteit op het ledig voorhoofd der gasten geteekend staat. — Verre van Orontes zij mijne eenzame woning verwijderd, die altijd bezig is om wint te vergaderen voor zijnen kelder, en voor

wien de natuur alleen schoon is, omdat lekkere beetjes voor hem door de lucht vliegen, of het woud doordolen, of door de stroomen zwemmen. Hij haast zich naar het land, om daar ongestoord te kunnen slempepen. Hoe benaaud is het binnen zijne verwenschte muren, waar de domme nabuur alle zijne bedrijven opmerkt. Ongelukkige, dat het u nooit gebeure, dat een enkele dag u bij u zelve alleen late; dat zoudt gij niet kunnen dragen! Mogelijk zou u een verschrikkend oog in u zelve ontsnappen. Maar neen, gepijnigde paarden brengen u schuimend hunne onwaardige lasten. Zij springen vloekend van het onschuldige dier. Razende vreugde en woeste uitzinnigheid verzellen het gezelschap aan tafel, en eene krachteloze dronkenschap eindigt het roerig toneel. — Nock verder van u, hongerige Harpax, wiens deur hongerige honden bewaken, die smachtend aan de armen, die met onstuimigheid worden afgewezen, het betraande brood ontrooven. Ver om u in 't ronde is de arme landman uw gepijnigde schuldenaar. Maar zelden stijgt de dunne rook

op,

op, uit uwen omgevallen schoorsteen; want zoudt gij geen honger lijden, daar gij uwen rijkdom ontroofst aan de weenende armen?

Maar waar henen voert mij mijn op-
roerig ongenoegen! Komt te rugge aange-
name beelden, en geeft de helderheid we-
der aan mijne ziele. Brengt mij bij
mijn klein landhuis te rugge. De vrome
landman zij mijn nabuur, in zijne bruine
beschaduwde hutte. Vriendelijke hulpe en
liefderijke raad maken dan den eenen
den anderen tot eenen vriendelijk lachen-
den nabuur. Want wat is zaliger dan
geliefd te zijn? Dan de vrolijke groe-
te van den man, dien wij hebben welge-
daan?

Wanneer dan onrustige beweging, den
stedeling zijnen slaap beneemt, wanneer de
naburige muren hem de lieve stralen der
morgenzon ontrooven, en het schoone to-
neel van den morgen, aan zijn gekerkerd
oog, niet vergund is, dan moge eene zag-
te morgenlucht mij wekken, en de een-
stemmige vreugdezang der vogelen. Dan
zou ik, uit mijne ruste opvliegen, en
Aurora te gemoete gaan, op bloemrijke
F 7 wei-

weiden, of op naburige heuvelen, en verrukt vrolijke liederen, van den heuvel, naar beneden in het dal, laten afklinken. Want wat verrukt meer dan de schoone natuur, wanneer zij, in eene harmonische onorde, hare verschillende schoonheden inwikkelt? Al te vermetele mensch, wat onderneemt gij de natuur, door verder nabootsende kunsten, op te fieren! Bou doolhoven van groene wanden en laat de gefchoren taxis, op bepaalde afftanden, om hoog steken; laat de paden van zuiver zand wezen, zoo dat geen struikje den wandelenden voetstap verwarre, mij behaagt de boersche weide en het wilde woud. Hunne verscheidenheid en verwarring heeft de natuur, naar geheime regelen van eenstemmigheid en schoonheid, geordend, die onze ziel vol zachte verrukking gevoelt.

Ook zou ik in eenzame streken omdolen, door de doolhoven der struiken, aan den verlokkenen oever van eene beek. Daar zou eene donkere schaduwe mij ter ruste lokken, en ginds een ruifchende waternival, van alle voetpad verwijderd. O hoe

hoe zoet is het, wanneer, ver van alle beweging, geen ander geruisch om ons henen gehoord wordt, dan eene bijgelegen beek, of het gonzen der bijen. Wanneer onder het eenzame loofdak, schaduw en zeldzaam licht op het dichterlijke blad, in mijnen schoot, spelen, en niets mij stoort, dan wanneer een zachte wind zich over mij henen wentelt, of de kleine springhaan, zich, met eenen verdooden sprong, op denzelven nederzet, zich verwondert en schielijk henen snelt.

Vaak zou ik, in den zagten manschijn, tot den middernagt, wandelen, in eenzame vrolijke bescheuwingen, over het harmoniesch gebou van de wereld, wanneer ontelbare werelden en zonnen boven mij lichten.

Ook zou ik den landman bezoeken, wanneer hij, bij den vorensnijdenden ploeg, zingt; of de vrolijke rijen der maaiers, wanneer zij hunne boersche liederen aanheffen, en hen aanhooren, wanneer zij hunne vrolijke vertelzels opzeggen, of wanneer zij blijde met malkander boerten, of
wan-

wanneer de herfst komt, en den boomen verscheidene kleuren geeft: dan zou ik de zangerige wijnbergen bezoeken, daar de meisjes en de jongelingen, in het rankenwoud, lachen, en de rijpe druiven verzamelen. Wanneer de rijkdom van den herfst is inge oogst, dan gaan zij juichend naar hunne hutten te rug, waar het luid geknars van de wijnpers wijd in het ronde klinkt. Zij vergaderen in de hutte, waar hen eene vrolijke maaltijd te gemoete ziet. De eerste honger is gestild, nu komt boersche vrolijkheid, en luid gelach, terwijl de vriendelijke huiswaard de wijnflesfen wederom vult, en hen tot blijdschap opwekt. Kuntz vertelt nu, welke groote reizen hij gedaan heeft, tot diep in Zwaben toe; en hoe hij huizen gezien heeft, grooter en schooner dan de kerk van het dorp, en hoe eenen heer zes schoone rossen, in eenen glazen wagen, voorttrokken, schooner dan het beste, dat de molenaar in het dal heeft, en hoe de boeren daar groene spitse hoeden dragen. Zoo verhaalt hij vele dingen, terwijl de jonge knecht, opmerkzaam, met den openen mond op de onder-

dersteunende hand , schier vergeten had , dat zijn meisje aan zijne zijde zat , zoo zij hem niet lachend had in de kin geknepen. Dan vertelt Hans , hoe zijnen nabuur een dwaallicht vervolgd hebbe , hoe het hem op den korf gezeten hebbe , en hem zeker tot onder de dakgoot zou vervolgd hebben , zoo hij niet gezworen hadde ! Maar nu treden zij , uit de hutte , om in den maneschijn te dansen , tot hen de middernacht ter ruste roept.

Maar wanneer mij sombere dagen , met kouden regen ; of de gure winter ; of de zwoele hitte des zomers de wandeling verboden , dan zou ik mij in mijn eenzaam vertrek opsluiten , dan zou mij daar het edelste gezelschap , de glorie van elke eeuw onderhouden ; de grootste geesten , die hunne wijsheid in leerende boeken hebben uitgegoten , edel gezelschap , dat de waardij van onze zielen vermeerdert. Dat leert mij de zeden van afgelegen volken , en de wonderen der natuur , en voert mij in hare binnenste werkplaats ; dat zou mij de huishouding van geheele natien leeren , de schande en de eere van het geslacht der
men.

menschen. Dat leert mij de grootheid en de bestemming van onze zielen, en de bekoorlijke deugd. Om mij henen zouden staan de wijzen en de zangers der oudheid: hun pad is het pad tot het ware schoone, maar hoe weinigen wagen zich op het zelve. Het zwakke hoofd doet duizenden schemeroogend te rugge treden, op eene gemakkelijker baan, vol klatergoud en reukelooze bloemen. Zou ik de weinigen noemen? Gij scheppende KLOPSTOK, en gij, BODMER, die, met BREITINGER, den fakkel der oordeelkunde hebt aangestoken, tegen de dwaallichten, die tot moerassen en woestijnen afleiden, en gij, WIELAND! (dikwijls bezoekt uwe Muze hare zuster, de deftige wijsbegeerte, bij welke zij verhevene stof haalt, uit hare meestverholen schatkameren, die zij tot verukkelijke bevalligheden vormt.) dikwijls zouden uwe liederen mij in heilige verrukkingen wegvoeren! Ook gij, schilderachtige VAN KLEIST! zagtelijk verrukt mij uw lied, als het helder avondrood. Te vrede is dan mijn hart en stil, gelijk de landstreek in de manschijn. Ook gij, GLEIM! wanneer
gij

gij de lachende gevoelens van ons harte zingt en onschuldige boert. — Maar zou ik u allen noemen, gij weinigen? u niet te kennen is schande! de late nakomeling zal uwe namen met eerbied noemen.

Ook ik zou dan dikwijls de liederen opschrijven, die ik in het eenzame dacht, in mijne wandelingen in het donkere woud, of bij den waterval, of in de maneschijn, in de schaduw der wijngaardranken. Of ik zou zelf pogen, hare schoonste tonelen op het doek uit te drukken.

Dikwijls zou een luid geklop op mijne deur mij storen. Hoe verrukt zou ik wezen, wanneer mij een vriend, bij het openen, in de armen ijlde. Ook zou ik hen, na het volbrengen van mijne wandelingen, als ik mijn eenzaam verblijf naderde, vinden, of elk alleen, of in gezelschappen, mij te gemoete komende. Dan zouden wij gezellig de schoonste oorden doordolen. Onder meenigvuldige gesprekken, nu ernstiger, dan vrolijker, met vriendschappelijke opgetogenheid, en vrolijke scherts vermengd, zouden ons de uren veel te schielijk henen snellen. Honger zou ons de
spij-

spijzen smakelijk maken, die mij mijn tuin, mijn vijver en mijn voorhof konden opleveren. Wij zouden dezelve, bij onze wederkomst, onder een wijngaardweesje, of in het schaduwrijke tuinhuisje vinden opgedischt. Dikwijls zouden wij ook, bij den maanschijn, in den lommer zitten, bij het matige drinkglas, bij vrolijke liederen en vernuftige scherts, ten ware ons het melancholiesch gezang van den nachtegaal opwekte, om te luisteren.

Maar wat droom ik? te lang reeds heeft mijne fantazij u vervolgd, u, ijdele droom! ijdele wensch! nooit zal ik uwe vervulling beleven. Altijd is de mensch te onvrede. Wij zien wijd uit op vreemde dalen van geluk; maar doolhoven sluiten ons den toegang. En dan zuchten wij en wij zien het goede verbij, dat eik op zijne aangewezen levensbaan beschoren is. Ons waar geluk is de deugd. Die is wijs en gelukkig, die gewillig den post volvoert, die de Bouwmeester, die het ontwerp van het geheel uitdacht, hem heeft aangewezen. — Ja gij, Godlijke deugd, gij zijt ons geluk, gij verspreidt vreugde en zaligheid,

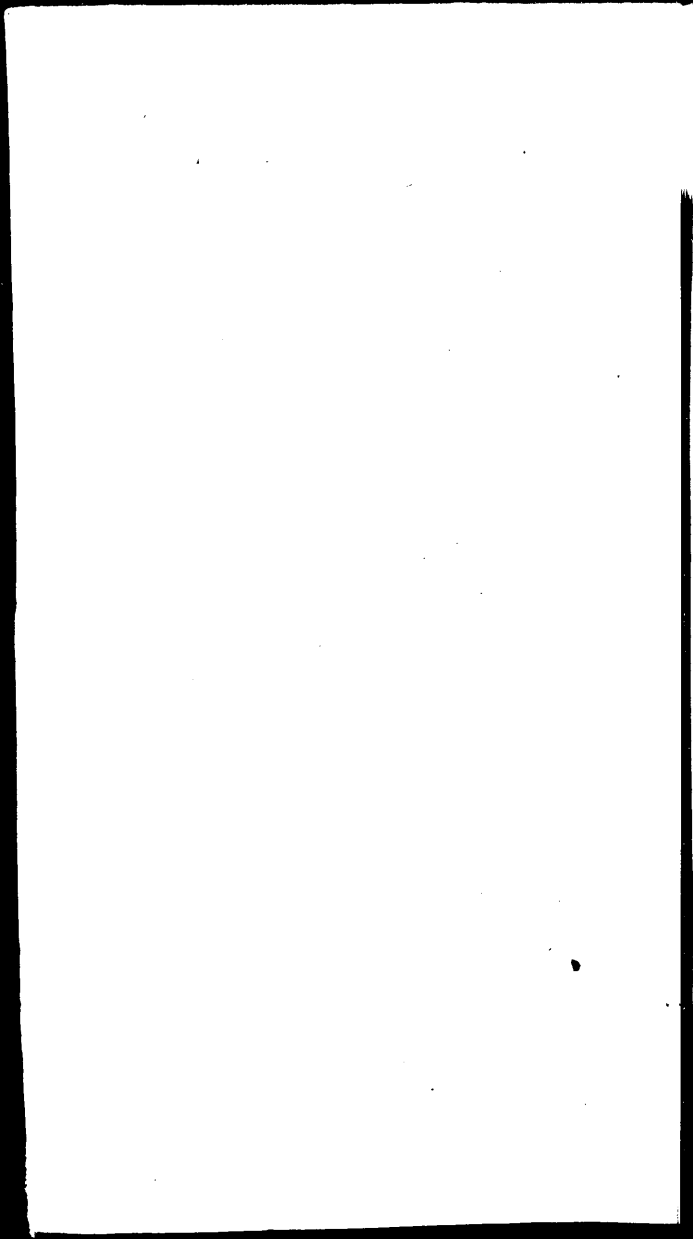
in

in allen stand, over onze dagen! O wien
zou ik benijden, wanneer ik, door u geze-
gend, de loopbaan mijnes levens volbreng?
Dan sterf ik blij, beweend van edele zie-
len, die mij om uwen wil beminden; van
u beweend, o vrienden! Wanneer gij mij-
nen grafheuvel voorbijgaat, drukt dan el-
kander de hand, en omarmt elkander.
Zegt dan: „Hier ligt zijn stof, de stof
„van dien braven, en God beloont zijne
„poging om gelukkig te worden, met eeu-
„wige zaligheid. Maar ons stof zal ook
„schielik bij het zijne liggen, en dan ge-
„nieten wij met hem het eeuwige ge-
„luk!” — En gij, geliefde vriendin,
„wanneer gij mijnen grafheuvel verbij-
„gaat, wanneer de madelieven en de bo-
„terbloemen van mijn graf u wenken, dan
„stijge u een traan in 't oog. En zoo het
„den zaligen vergund is, de plaats die wij
„bewoond hebben en de stille boschjes te
„bezoeken, in welke wij vaak, in heug-
„lijke stonden, de groote bestemming van
„onze zielen bepeinsden, en om onze
„vrienden te zweven: dan zal mijne ziel
„vaak om u henen waren. Dikwijls als
„gij,

„ gij , vol edele hooge gevoelens , in het
„ eenzaam zit na te denken , zal een zagt
„ luchtje uwe wangen roeren. Dan ga eene
„ zoete rilling door uwe ziele. ”

NIEUWE IDYLLËN.

D A F N E , C H L O Ë.

D A F N E.

Zie de maan verheft zich reeds, achter de donkere bergen, zij blinkt reeds door de hoogste boomen. Het is hier, dunkt mij, verkwiklijk. Laat ons hier noch wat vertoeven. Mijn broeder zal onderwijl de kudde, wel bezorgd, naar huis geleiden.

C H L O Ë.

Verrukkelijk is mij deze plaats! verrukkelijk de koelte van den avond! laat ons hier wat vertoeven.

D A F N E.

Zie, ter zijde van die rots, is de hof van den jongen Alexis. Kom laat ons over zijne hegge kijken. Het is de schoonste hof van de geheele landstreek. Niet een is zoo netjes aangeleid, niet een wordt zoo wel onderhouden.

C H L O Ë.

Kom, Dafne.

D A F N E.

Geen herder verstaat zich zoo wel, op
III. DEEL. G het

het kweken van planten als hij. Is het niet zoo?

C H L O Ë.

O Ja!

D A F N E.

Zie, hoe fris staat alles te groeien, wat kort bij den grond wast en wat zich aan staken om hooge houdt. Ginds ruist het water van de rots ter neder, zie hoe het, in een beekje, door de schaduw van den hof henen stroomt. Zie daar boven op de rots, boven den waterval, heeft hij een prieel van geitenblad geplant. Van daar, dunkt mij, kan men wel de geheele uitgebreide schoone landstreek overzien.

C H L O Ë.

Meisje gij prijst met drift. Beminlijk is alles. Beminlijker de hof van den bruinen Alexis, dan alle de hoven van het land; schooner zijn zijne bloemen dan alle bloemen; zoo verrukkelijk als deze ruischt geene bron; geen water is zoo koel, geen water zoo zoet.

D A F N E.

Maar gij lacht, Chloë.

C H L O Ë.

Ei neen. Zie ik pluk deze roos. Zeg mij

mij is haar reuk niet zoeter dan die van alle rozen? Zou zij zoeter zijn, indien de liefde haar zelve gekweekt had?

D A F N E.

Ei, Chloë! spot niet!

C H L O Ë.

Nu! maar smoor de zucht niet, die uit uwen boezem naar boven stijgt.

D A F N E.

Foei, gij zijt stout. Kom laat ons gaan.

C H L O Ë.

Zoo haastig? het bevalt mij hier zoo wel, zoo wel. Maar luister! — ik hoor gerucht! Daar onder de struiken zal men ons niet zien. Ha, zie hij is het zelve. Stil, zeg mij in 't oor, is hij ook niet schooner dan alle andere herders?

D A F N E.

Och! laat mij gaan!

C H L O Ë.

Neen ik laat u niet gaan. Zie hij mijmert, hij zucht. Zeker zit hem een meisje diep in 't harte. Mijn lief kind, uwe hand fiddert, vrees niet, daar is immers geen wolf.

D A F N E.

Laat mij, ach! laat mij gaan.

G 2

CHLOË.

C H L O Ë.

Luister! stil!

In de schaduwe der struiken stonden de meisjes verborgen. Onderwijl hief Alexis, onbewust dat hij beluisterd werd, dit gezang aan.

Gij bleeke stille maan, wees gij getuige van mijne zuchten, en gij, gij stille lommer, hoe vaak hebt gij mij Dafne, Dafne nagezucht! Gij bloemtjes, die uwe geurige dampen om mij henen verspreidt, de daauw blinkt op uwe bladeren, gelijk de tranen der liefde blinken op mijne wangen. Ach mogt ik — ach kon ik 't haar zeggen, dat ik haar liefhebbe, meer dan het bijtje de lente bemint.

Onlangs vond ik haar bij de bron, zij had zoo even een zware kruik met water gevuld. Laat mij den last der kruik, te zwaar voor uwe armen, naar uwe hutte brengen. Zoo sprak ik, op eenen bedeeden toon. Wat zijt gij goed, antwoordde zij, en bevende nam ik de zware kruik, en bevreesd en zuchtend, met de oogen op den grond, ging ik aan de zijde van

Daf-

Dafne, en ik durfde haar niet zeggen, dat ik haar liefhebbe, meer dan het bijtje de lente bemint.

Kleine Narcis, hoe treurig hangt gij daar aan mijne zijde, dezen middag noch in vollen bloei, nu reeds verwelkt. Ach! zoo zal ik, jonge herder, verwelken, wanneer mijne Dafne mijne liefde versmaadt. Ach! wanneer zij mijne liefde versmaadt, dan zult gij, gij bloemen, gij verscheidene planten, tot hier toe mijne vreugde, mijne liefste zorg, dan zult gij veronachtzaamd allen verwelken, want voor mij bloeit dan gene vreugde meer, dan zal wild onkruid u verstikken, en sterk groeiende doornstruiken zullen u dekken, met ongezonde schaduw. Gij boomen, die de zoetste vruchten gaast, nadat u mijne hand hier geplant hadde, ontbloot van loof en vruchten zullen uwe doode stammen treurig uit de wildernis uitsteken, en hier, hier zal ik mijn overig leven verzuchten.

Mogt gij dan, terwijl mijne asche hier rust, mogt gij dan, in de armen van een meer beminnenswaardig echtgenoot, het zoetst geluk met volle maten genieten. Maar neen, gij beelden der sombere wan-

G 3

hoop.

hoop, wat foltert gij mijne ziele. Noch bloeit mijne hope. Glimlucht zij niet vriendelijk, als ik haar langzaam verbij trede? Onlangs, tegen het hellen van den heuvel gezeten, blies ik op mijne fluit, als zij door de bijgelegene weide ging; zij stond stil. Naauwlijks had ik haar ontdekt, of mijne lippen beefden, met elken van mijne vingers, en offchoon ik terstond verwarde toonen blies, evenwel bleef zij staan en zij luisterde. Ach wanneer ik haar eens als bruid in uwen lommer leide, dan zullen uwe kleuren hooger gloeien, gij bloemen, dampt haar dan allerlei welriekende geuren toe. Buigt dan, gij boomen, uwe schaduwrijke takken tot haar neder, behangen met uwe lekkere vruchten.

Zoo zong Alexis. Dafne zuchtte en hare hand beefde in de hand van hare vriendinne, maar Chloë riep hem toe: „hier staat zij „onder de fruiken. Alexis zij bemint u. „Kom, kusch de tranen van hare wangen, „die tranen van liefde, die zij weent.” Verlegen kwam hij tot haar. Maar zijne verrukking kan ik niet beschrijven, wanneer Dafne, hangende op den boezem van Chloë, hem hare liefde béleed.

DE RUIKER.

Ik heb Dafne gezien. Misschien, ach misschien was ik gelukkig, zoo ik haar niet gezien hadde. Zoo bekoorlijk vond ik haar nooit. Ten tijde van de heete middagzon, lag ik in het sombere wilgenbosch, kort bij het koele beekje, daar het ruischend tusfchen de keien henen fchiet. Breede takken breidden eene koele fchaduwe over mij en over het beekje. Daar zat ik ftill en verkwikkelijk te rusten. Maar sedert, helaas! is voor mij nergens ruste meer. Niet verre van mij, hoorde ik geruisch, in de ftruiken; en Dafne, Dafne kwam door den lommer, langs den oever, naar het beekje. Zij hief haar blaauw kleed zindelijk op, van hare kleine witte voeten, en trad in den helderen froom. Zij boog zich en wiesch met de rechterhand haar bekoorlijk aangezicht. Met de linker hield zij haar kleed op, dat het niet nat mogt worden. Maar nu stond zij ftill en zij wachtte, tot dat er niet langer een dropje op hare hand overbleef, 't welk door zijnen val het water

bewegen konde. Het water was stil, en elke van hare bekorelijke trekken werd haar in het zelve onvervalscht, als in eenen spiegel, zichtbaar. Thans lachte zij hare eigene schoonheid aan, en drukte hare goudene vlechten, die zich, met eenen bekoorlijken knoop, vereenigden, te samen. Voor wien, zoo zuchtte ik, ach! voor wien deze bezorgdheid? wien, ach wien wil zij behagen? Wie is de gelukkige om wien zij, met vergenoegde lachen, hare bekoorlijke schoonheid erkent?

Terwijl zij dus gebogen in het beekje stond, viel de ruiker, van haren boezem, in het water, en hij dreef, terwijl zij henen ging af naar mijne zijde. Ik kreeg hem, ik kuschte hem. Voor eene geheele kudde zou ik hem niet gegeven hebben. Maar ach! de ruiker verwelkt, ach hij verwelkt, de ruiker die, 't is maar twee dagen geleden, met de beek mij toefstroomde. Ach! hoe heb ik hem bezorgd! Hij stond in mijne drinkschaal, die ik in het voorjaar met zingen gewonnen hebbe. De Liefde staat kunstig op dezelve gefneden, in een prieel van geitenblad. Hij beproeft de punten van zijne pijlen, al

la-

lachend, op de einden van zijne ving-
ren, en voor hem trekkebekken twee duif-
jes. Driemaal daags gaf ik hem versch
water, en 's nachts plaatste ik hem, buiten
mijn venster, in den daauw. Dan stond ik
voor hem, en ik ademde zijne lieflijke
geuren. Zoeter waren mij die geuren,
bekoorlijker die verwen, dan alle de len-
tebloemen. Want ach! aan haren boezem
hebben zij gebloed. Dan stond ik voor de
drinkschaal te mijmeren. Ja Liefde, zoo
zuchtte ik, zij zijn scherp uwe pijlen,
daar van kan ik getuigen! Laat, o laat
Dafne maar half zoo veel voor mij ge-
voelen; dan zal ik deze drinkschaal u
toewijen. Zij zal op eenen kleinen al-
taar geplaatst worden, en ik zal haar, el-
ken morgen, met eenen verschen bloem-
krans omwinden, en in den winter met
eenen mijrtentak. O mogt gij, lieve duif-
jes, een prent wezen van mijn toekomstig
geluk: Maar ach, de ruiker verwelkt, hoe
zeer ik hem verzorge! Treurig en slap
hangen de bloemen af, bij den rand van de
drinkschaal. Zij verliezen hare geuren en
hare bladeren. o Liefde! laat haar verwel-
ken, voor mijne minne, geen treurig voor-
teken worden.

DAFNE EN MIKON.

D A F N E.

Zeg mij, mijn geliefde, waartoe is dit kleine altaar hier? aan welke Godheid is het geheiligd?

M I K O N.

Aan Amor, mijne geliefde, aan Amor is het geheiligd. Ach! hoe zoet is mij aan deze bron te rusten! Toen wij, gij weet het, kleine kinderen waren wij noch, niet hooger dan deze akolije, meenig uurtje in zoet onschuldig spel kortten. Ik zelve, ik hebbe dit altaar aan Amor gewijd: want toen, zoet aandenken! toen reeds keimde de liefde in onzen boezem.

D A F N E.

Weet gij wat? Ik zal myrthen en rozen om dezen altaar planten, die zullen zich, indien hen Pan beschut, gelijk een kleinen tempel welven, want ook mij, mijn geliefde, ook mij is dat aandenken zoet.

M I K O N.

Heugt het u noch? Wij namen kalabasschellen, en vulden ze met karsfen en
bosch-

boschbesfen, en lieten ze in de beek,
als een fchcepje, drijven.

D A F N E.

Heugt het u noch? kleine fchelpies van
hazelnoten, en van eikels, én de uitge-
holde zaadknop van de vuurbloem waren
ons huisraad; wij dronken dropjes melk,
of wij aten geweekt brood en kleine ro-
zijnen uit dezelve. Gij waart toen fpeels-
gewijs mijn man en ik uw vrou.

M I K O N.

Dat is zoo. Ziet gij deze ftruiken?
Noch vormen zij eenen boog: maar het is
zeer verwilderd, daar was onze woning.
Wij welfden ze zoo hoog wij konden, en
evenwel was de boog zoo laag, dat een
jonge geit dezelfs hoogfte gedeelte zou
hebben kunnen uit een fcheuren. Van
takjes en van wilgerijzers vlochten wij de
wanden, en van voren floot een foort
van gordijn ons huis. Ach hoe zoet, hoe
zoet waren die uren, die wij ftelen kon-
den, om in dezelve als man en vrou te
wonen.

D A F N E.

Een tuintje plante ik voor het huis,
heugt het u noch? van riet maakten wij

G 6

eenen

eenen tuin om het zelve, zoo klein was het, dat een schaap alles in een oogenblik zou hebben afgemaaid.

M I K O N.

Ik weet het noch zeer wel. De kleinste bloemen, uit de wei en uit het veld, bragt gij in uw tuintje over.

D A F N E.

Gij waart altijd vol invallen, mijne geliefde, uit de beek leidet gij een klein froomtje af, door onzen tuin; door holle rieten leidet gij het water. Het viel in een kom, dien gij in het hout uitholdet; een dorstige zou hem geheel hebben kunnen ledig drinken. Maar zie daar ligt hij noch bij de beek.

M I K O N.

Het huis is niet gezegend daar geen kinderen zijn. Gij had een oud beeldje van Amor gevonden. Gij bezorgde het, en kweekte het op, als eene moeder. Een notenschelp was zijn bed. Daar sliep hij, onder uw gezang, op rozenbladeren, en bloemen.

D A F N E.

Ja nu zal hij ons die goede zorg be-
loonen. —

MI.

M I K O N .

Ik maakte eens van teentjes een kleine kooi. Daarin plaatste ik een grooten springhaan, en dat gaf ik u tot een geschenk. Gij naamt het diertje uit het kooitje, om er mede te spelen. Gij hielt het vast. Maar het wou u met geweld ontvluchten, en het liet eenen poot tusfchen uwe vingeren achter. Daar zat het nu van pijn op een grasje te fidderen. „Zie, o zie, het arme diertje! zie hoe het fiddert! ach! het doet u zeer! ach ik, ik ben de oorzaak van deze uwe finerte.” Zoo fpraak gij en gij weendet van medelijden! ach hoe verrukte mij, u zoo tederhartig te zien.

D A F N E .

Noch goediger waart gij, mijn geliefde, toen mijn broeder twee jonge vogeltjes uit een nestje ftal, „geef mij die vogeltjes,” zoo fpraak gij, maar hij gaf ze u niet. „Dezen ftal zal ik u voor de vogeltjes geven, zie, met moeite en vlijt heb ik den bruinen bast zoo gefneden, dat takjes met bladeren om den anderszins witten ftal henen ftingeren.”

— De ruiling was klaar, en gij hadt de

vogeltjes. Gij deedt ze in uwe herder-
tasche; kloont schielijk tegen den boom
op, en bragt ze weder in het nest. Vreug-
detranen, mijn lief! stroomden mij langs de
wangen. Zoo ik u niet reeds te voren
bemind hadde, toen zou ik 't hebben moe-
ten doen.

M I K O N.

Zoo waren de dagen van onze kinds-
heid honigzoet, toen ik voor u man speel-
de en gij voor mijn vrou.

D A F N E.

Ook zal mijn grijze onderdom die da-
gen niet vergeten.

M I K O N.

Hoe gelukkig, mijn lief, zullen onze
dagen zijn, wanneer, bij de toekomstige
Maan, zoo heeft het uwe moeder geschikt,
Hymen wezentlijken ernst maakt, wat te
voren slechts kinderspel was.

D A F N E.

Zoo ons de goede Goden gelieven te
zegenen, dan, mijn geliefde, zullen nooit
man en vrou gelukkiger geweest zijn
dan wij.

DE SCHIPVAART.

Daar zeilt het Schip, dat Dafne voert
 Naar afgelegen strand,
 Dat slechts een Zefir om u zweef,
 De Goon der liefde slechts!

Gij golven spartelt zagt om 't schip,
 Wanneer haar vriendlijk oog,
 Op uwe zachte deinzing, rust,
 Ach! dan denkt zij aan mij.

In 't lommer, langs bei de oevers, zing
 Haar elke vogel toe!
 Dat riet en struik haar vriendlijk wenk,
 Beweegd van zagten wind.

Gij, gladde zee, houd u toch zagt!
 Gij draagt het schoonste kind,
 Dat zich ooit heeft aan vloed vertrouwd,
 Rein als het beeld der zon.

Als 't beeld, dat we in uw spiegel zien,
 Zoo schoon als Venus zelf,
 Toen ze, uit het witte schuim der zee,
 Op hare schelpkoets steeg.

De

De watergoon, op haar gezicht,
Vergaten straks verbaasd
Hun pleschend spel; vergaten straks
De Nymf bekransd met riet.

Zij zagen naar geen nijdig oog,
Naar geen spotzieken wenk;
Zij zagen Venus maar alleen,
Tot ze uit het water steeg.

DE HERFTSMORGEN.

De vroege morgenzon glimde reeds omhoog, achter de bergen, en verkondigde den schoonsten najaarsdag, toen Mikon aan het venster trad van zijne hutte. De zon blonk reeds, door het purperstrepige, met groen en geel gemengde, loof der ranken, dat, van zachte morgenwinden bewogen, voor zijn venster hing. De hemel was helder en de nevel lag als een zee in het dal, en de hooge heuvels stegen, gelijk eilanden, uit denzelven omhoog, met hunne rookende hutten en hun veelkleurig herfstfieraad, in den glans der zonne! De boomen stonden — deze geel — die purperverwig — eenige weinigen noch groen, met rijpe vruchten, overladen, in de schoonste vermenging. Met vrolijke verrukking overzag hij de wijduitgestrekte landstreek, hij hoorde het geloei der kinderen, en de fluiten der herders, van nabij en van verre, en het gezang der vrolijke vogels, die, nu eens hoog in de lucht elkander najaagden, en straks lager in den nevel, in het dal, uit het oog verloren werden.

den. Zoo stond hij eenen geruimen tijd opgetogen. Maar met eene vrome verrukking, nam hij de lier van den wand, en hij zong:

„ Mogt ik, o Goden, mogt ik mijne
 „ verrukking, mijnen dank u waardig zingen!
 „ Alles, alles blinkt met rijpe schoonheid!
 „ Alles vloeit over van vollen zegen!
 „ Te vredenheid heerscht overal en vreugde;
 „ en van boomen en wijntok lacht de zegen des jaars.
 „ Schoon, schoon is de geheele landtrek,
 „ in haar statelijk herfstieraad.

„ Gelukkig is hij, wiens onbevleet gemoed
 „ geene bedrevene boosheid knaagt, die zijnen
 „ zegen wel te vrede geniet, en goed doet,
 „ waar hij maar kan. Hem wekt de heldere
 „ morgen tot blijdschap, de geheele dag is
 „ hem tot vreugde, en de nacht omvangt hem
 „ zagtelijk met zouten slaap. Zijn vrolijk
 „ gemoed geniet elke blijdschap, elke
 „ schoonheid; hem verrukt elke bekoorlijkheid
 „ van het wisselende jaar, elke zegen der natuur.

„ Maar dubbelgelukkig is hij, die zijne
 „ voorrechten met eene gade deelt, die
 „ met schoonheid versierd is en met deugd;

„ met

„ met eene gade , gelijk gij , geliefde Daf-
 „ ne ! Sedert Hymen ons verbond is mij elk
 „ geluk veel zoeter. Ja sedert Hymen
 „ ons verbond , was ons leven gelijk twee
 „ welgestemde fluiten , die op zagte too-
 „ nen het zelfde lied spelen. Geen mis-
 „ toon floort de zoete eenstemmigheid , en
 „ die het hoort wordt vervuld met vreug-
 „ de. Was er ooit een wensch , dien mijn
 „ oog verried en dien gij niet vervuldet ?
 „ Was er ooit eene vreugde , die ik ge-
 „ noot , en die gij niet door uwe vreugde
 „ verzoette ? Heeft mij ooit verdrietelijk-
 „ heid in uwe armen vervolgd , die niet
 „ verzwond , gelijk een lentenevel ver-
 „ zwindt voor de zon ? Ja toen ik u als
 „ bruid in mijne hutte voerde , volgden
 „ ons alle de genoegens des levens. Zij
 „ zetten zich , bij onze vriendelijke huis-
 „ goden , neder , om nooit van ons te wij-
 „ ken. Huishoudelijke orde en zuiverheid
 „ en moed en vreugde bij elke onderne-
 „ ming , en alles wat gij volbragt is van
 „ de Goden gezegend.

„ Sedert gij , o sedert gij de zegen van
 „ mijne woning zijt , sedert is mij alles
 „ met dubbele bevalligheid gesierd. Ge-
 „ zegend

„ zegend is mijne hutte, gezegend mijne
„ kudde, en alles wat ik plante, en alles
„ wat ik verzamele. Vrolijk is de arbeid
„ van elken dag, en wanneer ik moede,
„ onder mijn vreedzaam dak, te rugge ko-
„ me, o hoe verrukt mij dan uwe liefde-
„ rijke gediensstigheid, om mij te verkwik-
„ ken: schooner is mij de lente, schoo-
„ ner de zomer en de herfst, en wanneer
„ de winter om onze hutte stormt, dan
„ — bij den haart, aan uwe zijde, on-
„ der huislijke bezigheden en zoete ge-
„ sprekken, gevoel ik geheel het aange-
„ name van de huislijke onbezorgdheid.
„ Als ik bij u ben opgesloten, dan mogen
„ stormen woden, en jagtsneeuw de ge-
„ heele landstreek voor ons verbergen,
„ dan eerst gevoel ik, hoe gij mij alles
„ zijt.

„ Het toppunt van mijn geluk zijt gij,
„ mijne lieve kinderen, gefiert met
„ alle de bevalligheden van uwe lieve
„ moeder. Welk een zegen, welk een ge-
„ noegen bloeit mij in u op. De eerste
„ lettergreep, die zij u leerde uitspreken,
„ was mij te zeggen, dat gij mij lief hebt.
„ Gezondheid en blijdschap groeien met u

„ op,

„ op , en zoete toegenegenheid heerscht
„ reeds in elke van uwe spelen. Gij zijt
„ de vreugde van onze Jeugd en eens zal
„ uw geluk de vreugde zijn van onzen
„ ouderdom. Wanneer gij mij, bij mijne
„ thuiskomst van het veld of van de kud-
„ de, aan den dorpel met vrolijke bewe-
„ gingen roept; aan mijne knien hangt;
„ met kinderlijke vreugde de kleine ge-
„ schenken aanneemt van zoete vruchten,
„ of het kleine veld- of hofgereedschap,
„ dat ik u, onder het hoeden van mij-
„ ne kudde, sneed, om uwe werkzaam-
„ heid te oefenen, o hoe verkwikt mij
„ dan elke van uwe onschuldige genoe-
„ gens! Met verrukking snel ik dan,
„ o Dafne, in uwe opene armen, en met
„ lieve bevalligheid kuscht gij mij dan de
„ tranen van de wangen.”

Maar nu kwam Dafne, met een lief-
aartig kind op elken arm, zij was schoon,
gelijk de bedaauwde morgen, met de tra-
nen in hare oogen. „ O mijn geliefde, ”
zoo sprak zij snikkende, „ o hoe gelukkig
„ ben ik. Wij komen om u te danken,
„ dat gij ons zoo lief hebt.”

Hij

Hij omving ze alle drie met zijne armen. Zij spraken niet. Zij gevoelden geheel hun geluk, en die hen toen gezien had, zou, met eene sterke roering door zijne ziel, ondervonden hebben, dat de deugdzamen gelukkig zijn.

DE NAGELBLOEM.

Daar staat een struik van nagelbloemen, in Dafnes hof, aan den tuin, zij ging in den hof, trad naar de nagelstruik, en eene roodgestreepte bloem, stond aan dezelve frisch te bloeien. Toen boog zij lachend de bloem, naar haar schoon aangezicht, en verheugde zich over den zoeten reuk, en de bloem vleide zich aan hare lippen. Warme roodheid steeg op mijne wangen: want ik dagt, mogt, o mogt ik zoo die zoete lippen raken. Weg ging toen Dafne; en ik trad naar den tuin. „Zal ik, „zal ik de nagelbloem afplukken, die hare „lippen raakte? Meer zou haar reuk mij „verkwikken, dan de daauw de bloemen „verkwikt.” Ik strekte mijne hand begerig naar dezelve uit: „neen,” zei ik, „zou ik „haar hare gekiefde nagelbloem rooven? „Neen, aan haren boezem zal ze Dafne „plaatsen, dan zal de zoete reuk in haar „schoon aangezicht opklimmen, gelijk een „zoete reuk naar den Olympus opdampt, „wanneer men aan de godin der schoon- „heid offert.”

DE

DE GELOFTE.

Laat, o Nymfen, laat het water van uwe bron voor mij gezegend zijn, als ik het bloed van mijne heup wasfche, dat uit mijne wonde vloeide. Laat, o laat het mij heilzaam wezen, o Nymfen van deze bron! Geen twist, geen vijandschap is de oorzaak van dit bloed. Amintas jongskens fchreeuwde in het woud, daar een wolf op hem aanviel. Hij fchreeuwde en terftond, dank zij den Goden was mijne redding daar! terwijl de wolf noch tegen mijne flagen aanwoedde, wondde hij mij de heup, met den fcherpen klaauw. Gij Nymfen vertoont u niet wanneer ik de zuivere bron bezoetele met bloed dat uit mijne wonde vloeide. Ik zal u morgen vroeg een jong bokje aan den oever offeren, wit gelijk de sneeuw, die zoo even gevallen is.

DE ZEFIRS.

EERSTE ZEFIR.

Hoe zweeft gij hier, zoo werkeloos,
door de rozenstruiken? Kom vlieg met
mij in het schaduwrijke dal, daar baden
zich de Nymfen in den vijver.

TWEEDE ZEFIR.

Neen ik vlieg niet met u. Vlieg gij
naar den vijver en zweef rondom de
Nymfen, ik zal een aangename werk ver-
richten. Ik verkoel hier mijne vleugels
in rozendaauw, en verzamele lieflijke
geuren.

EERSTE ZEFIR.

Wat is dan uw werk, dat zoeter is,
dan zich in de spelen der zoete Nymfen
te mengen?

TWEEDE ZEFIR.

Zoo aanstonds zal een meisje hier langs
het pad komen, schoon gelijk de jongste
der gratien. Zij gaat, elken dageraad,
naar gindsche hutte, die daar aan den heu-
vel staat, zie de morgenzon blinkt op
het bemoschte dak, daar brengt zij ver-
troosting aan de armoede, en elken dag

III. DEEL.

H

voed-

voedsel. Daar woont een vrome, kranke, arme vrou: twee onschuldige kinderen zouden hongerig aan haar bed weenen, zoo Dafne ze niet vertroostte. Ze zal ras wederkomen, met schoone gloeiende wangen en tranen in hare oogen: tranen van medelijden en van zoet genoegen, om den troost dien zij geeft aan de armen. Hier wagt ik, hier in de rozenstruiken, tot ik haar zie komen. Met den geur van rozen en met koele vleugels vlieg ik haar dan te gemoete. Dan verkoel ik hare wangen, en ik kusch de tranen uit hare oogen. Zie dat is mijne bezigheid.

EERSTE ZEFIR.

Gij roert mij! Hoe aangenaam is uw werk! Met u wil ik mijne vleugels koelen, met u geuren verzamelen, met u wil ik vliegen als zij komt. Doch — zie daar, ginds, bij het wilgenbosch, komt zij aan. Zij is schoon gelijk de morgen. Onschuld lacht zoetelijk op hare wangen, vol bevalligheid is alle hare beweging. Op! daar is ze, beweeg uwe vleugels! zoo schoone wangen heb ik noch nooit gekoeld.

DAF.

DAFNIS EN CHLOË.

In den vroegen morgen ging Dafnis uit zijne hut, en hij vond Chloë, zijne kleine zuster bezig met bloemen tot eenen krans te vlechten. De dauw blonk op al de bloemen, en bij den dauw vielen hare tranen.

D A F N I S.

Lieve Chloë, waar toe deze kransen? gij weent, ach!

C H L O Ë.

Gij weent zelve, mijn lief! maar ach! zouden wij niet weenen? Zaagt gij wel, hoe treurig onze Moeder ons verbiiging, hoe zij ons de handen drukte, en snikte, en haar schreiend oog voor ons verborg?

D A F N I S.

Ik zag het. Ach, onze Vader! zou hij wel meer krank wezen dan gisteren?

C H L O Ë.

Ach, mijn Broeder, mijn Broeder. Wanneer hij sterft! — Ach hoe lief had hij ons! Hoe kuscht hij ons! Hoe hartelijk is hij jegens ons, wanneer wij doen wat

H 2

hij

hij gaern heeft, en wat den goden aangenaam is!

D A F N I S.

Ach lieve, lieve Zuster! hoe treurig is alles! Te vergeefs liefkoost mij mijn geliefd schaap, vast en zeker zal ik noch vergeten aan hetzelfde spijsje te geven. Te vergeefs fladderwiek mijn duifje op mijn schouder, en strijkt met het bekje om mijne lippen en om mijn kin. Niets, niets verheugt mij. Ach onze Vader, zoo hij sterft, zoo sterf ik ook.

C H L O E.

Ach onze Vader! Heugt u noch, het is nu vijf dagen, dat hij ons op zijnen schoot hield en weende. —

D A F N I S.

Ach Chloë! hoe zette hij ons op den grond! hoe bleek werd hij! „Ik kan u niet meer houden, lieve kinderen. Ik ben niet wel, gansch niet wel”, en zoo ging hij wankelend naar zijn bed. En federt is hij krank.

C H L O E.

Ja, gedurig kranker. Zie wat ik voor heb, Broeder! Ik ging vroeg uit de hutte,

te, om verfche bloemen te plukken en deze kranfen te maken, en dan ga ik naar het beeld van Pan, en onze vader en onze Moeder zeggen altijd, dat de goden goedig zijn, en gaerne vrome gebeden hooren. Ik zal hem deze kranfen gaan offeren, en zie, het is hier in de kooi, het liefste dat ik hebbe, dit vogeltje zal ik hem offeren.

DAFNIS.

Ach, mijne lieve Zuster! ik ga mede! Wacht, wacht maar twee oogenblikken, ik zal mijn korfje vol halen, met de fchoonfte vruchten, en mijn duifje, dat zal ik hem ook ten offer brengen.

Hij liep en keerde aanftonds weder, en zij gingen naar het beeld van Pan, dat niet ver van daar, onder dichte denneboomen, op eenen heuvel ftond. Zij knielden neder en dus fmeekten zij den god.

DAFNIS.

Pan, gij goede befchermer van onze heiden, hoor, verhoor mijn fmeeken! wij zijn de kinderen van den krankten Menalkas. Hoor, o hoor ons fmeeken!

H 3

CHLOE

CHLOE.

Hoor, o hoor ons smecken, goede Pan! Neem ons klein offer aan, 't is zoo als kinderen het u kunnen geven. Deze kranssen legge ik voor u neder. Kon ik zoo hoog reiken, ik zou ze om uwe hoofdschoulen en om uwe schouderen winden. Red, goede Pan, o red onzen vader, en geef hem aan ons, arme kinderen, weder. —

DAFNIS.

Deze vruchten, breng ik u, de zoetste die ik hebbe, neem, ei neem ze goedig aan. De beste geit zou ik u geofferd hebben, zoo ze niet sterker was, dan ik, zwak kind. Maar zoo ik grooter word, zal ik er u alle jaren twee offeren, omdat gij ons onzen vader weder geeft. Laat onzen besten vader weder gezond worden!

CHLOE.

Dit vogeltje wil ik offeren, goede Pan! Het is het liefste van alles wat ik hebbe. Zie het vliegt op mijne hand om spijsze, maar ik wil het u offeren, goede Pan.

DAFNIS.

En deze duif zal ik u slachten. Zie ze wil vriendelijk spelen, maar ik wil ze u offeren, goede Pan, op dat gij ons onzen

Va-

Vader schenkt. O hoor, verhoor ons
smeeken.

De kinderen wilden nu met bevende
handen slachten, maar een vriendelijke stem
riep: gaerne hooren de Goden de gebeden
der onschuld. Slacht uwe lieve beesjes
niet. Uw Vader is gezond.

En hij was gezond. Verrukt over de
godsdienstigheid der kinderen, gingen zij
allen noch denzelfden dag aan Pan offeren,
en Menalkas beleefde in vollen zegen zijne
nakomelingschap.

E R Y T H I A.

MYRSON.

Laat ons hier in de beek gaan, het water koelt onze voeten, boven ons breien wilgen en dunne eschen eenen lommer.

LYCIDAS.

Wel aan. In deze groote hitte, zoekt elk smachtend de koelte.

MYRSON.

Laat ons gindsop gaan, tot daar de beek naar beneden stort, 't is daar lief en koel, als of men, in de manschijn, in 't water zwom.

LYCIDAS.

Luister, 'k hoor reeds het ruifchen van het vallend water. 't Is als of elk schepfel, in dezen lommer, zijn vermaak zegt. Welk een gegons, welk een gepiep, welk een getjilp, welk een blij gekleurd gewemel zweeft daar in de schaduwe? Deze kleine waterval zal ons den weg wijzen, zie hoe vrolijk het water voor ons henen, van den eenen steen nederrolt op den anderen. Ha! zie daar, welk een heldere
zon-

zonnestraal valt in dien hollen wilg, met cfeu en winden omhangen. Ei zie, daar ligt een jong boksken in te slapen, hoe slim heeft zich dat die aangename rustplaats uitgekozen.

MYRSON.

Gij ziet alles, maar niet dat wij reeds op de plaats zijn, daar wij wezen moesten.

LYKAS.

Ha! Ja! Pan! Gij goden, welk een aangename plaats is deze.

MYRSON.

Gelijk een zilveren tapijt, 't welk een zachte wind beweegt, zoo dekt de neervalende beek het gewelfde hol, dat achter haar is. Een krans van struiken omgeeft het. Kom laat ons achter den waterval in het hol gaan.

LYKAS.

Ha! ik huiver van aangename koelte! Hoe pletscht de beek daar voor ons neder! Elke affortende droppel schittert in den zonneglans als vuur.

MYRSON.

Laat ons op de hoogere, met mosch bedekte, steenen nederzitten. Onze voeten rusten, zonder nat worden, op de steenen,

H 5

die

die in het water liggen, terwijl de water-
val ons in het hol opsluit.

LYKAS.

Zoo een bekoorlijke plaats heb ik noch
nooit gezien.

MYRSON.

Ja bekoorlijk is zij; ook is zij aan Pan
geheiligd. Op den middag vlieden hem
de herders. Men zegt dat hij daar dan
dikwijls rust. Ook wordt er van de bron
een geschiedenis gezongen. Zoo gij wilt,
zal ik ze u zingen?

LYKAS.

Wij zitten hier gemakkelijk, op dezen
bolster van mosch ga ik, tegen de rots,
aanliggen, en uw gezang met verrukking
aanhooren.

Schoon, gij dochter van den Eridiaan,
schooner dan al het gevolg van Diana,
waart gij, Erythia. Al was hare schoon-
heid noch in het open gaan, al was zij
noch half kind, zij was reeds van eene
rijzige gestalte. Kinderlijke onschuld lach-
te noch in haar schoon aangezicht, en
schuwheid in haar glanzig blaauw oog.
Haar jonge boezem, noch zagt gebogen,
be-

beloofde noch eerst den vollen wasdom. Zij had, met hare gespelen, in de zomerhitte, op de bergen, de reën vervolgd, en vermoeid en smagtend van den dorst liep zij naar eene beek. Zij verkoelde de hand en wiesch haar schoon aangezicht, toen schepte zij eenen koelen dronk, en slop- te hem op, met de kleine lippen. Aldus bezig, over de beek gebukt, dagt zij aan geen gevaar, maar Pan had haar, uit de naburige struiken, beloerd, en straks ontvlamde de liefde in zijnen boezem. Ongemerkt kwam hij aangefloopen, tot dat het geruisch van het naaste gras, achter haar, hem verried. Zij sprong ontsteld op, ontkwam aan zijne sterkgespierde, van verlangen sidderende, armen. Zij voelde reeds zijne hitte aan haren boezem. Een rozenblad, zou de plaats hebben kunnen aanvullen, die hen noch van een scheidde. Zij sprong schielijk over de beek, licht gelijk een ree, de schrik maakte haar noch vlugger. Zoo liep zij. Hij liep haar na. Zoo liep zij over de weide henen, gelijk een snelle wind over de toppen van het gras henen strijkt. Maar plotsling stond zij stil van verbaasdheid. Zij stond op den uitersten kant van

eene rots. Zij beefde te rugge, en zag, met ontzetting, in het diepe dal neder. Toen verhief zij eene jammerkreet: „o Diana, „ beschermmerinne der kuischheid, o red „ mij, red mij, dat geen onkuische arm „ mijne schouders omvange. Red mij, o „ red mij, Diana, beschermmerinne der „ kuischheid.” Maar Pan was reeds op hare hielen. Zij voelde reeds zijnen adem en zijnen omhelzenden arm. Maar de godin, die de liefde haat, hoorde hare benaauwde klagten. Water droop van zijne omhelzende armen en van haren gedrukten boezem. Zij versmelt in zijne omarming tot eene bron. Zij smelt gelijk lentesneeuw op een bruine rots. Zij smelt, druipt van zijne armen en ruischt af van zijne knien. Zij ruischt door het gras, stort van de steile rots, en ruischt nu beneden in het dal.

Zoo ontstond Erithia, die zuivere bron.

MIKON.

Van Miletus kwamen wij, Milon en ik, om Apollo ons offer te brengen. Wij zagen reeds van verre den heuvel, op welchen de tempel, op blinkende zuilen, zich hoog, uit het lauwerbosch, in de blaauwe lucht verheft; en verder af verloor zich ons uitzicht, op het ongemeten vlak van de zee. Het was middag, en het zand brandde onze zolen, en de zon onzen schedel. Zoo recht stond zij boven ons hoofd, dat de lokken aan het voorhoofd hunne schaduw over het gehele aangezicht nederwierpen. De hagedisch kroop aanechtig onder de varens, de krekkel en de sprinkhaan schetterden, onder de schaduw der bladen, in het gezengde gras. Op elken voetstap vloog het heete stof op, en brandde in de oogen en zat op de verdroogde lippen. Zoo gingen wij smachtend onzen weg: maar wij verlengden onze schreden, want, voor ons uit, zagen wij aan den weg, eenige hooge dichte boomen. Onder dezelve lag een lommer zoo donker als de nacht. Met eene trillende verrukking, traden wij daar

in de lieflijkste koelte. Verrukkelijke plaats, die mij, zoo in eens met allerlei verrukkingen overgoot! De boomen omringden een groot grasveld, in wiens midden zich de zuiverste, de koelste bron uitstortte. De takken hingen rondom dezelve neder, met rijpe appelen en peren behangen, en tusfchen de stammen der boomen zweefden vruchtbare ftruiken van kruisbesfen, braambezen en kweekdoornen ginds en weder. Maar de bron kwam uit den voet van een grafteeken voordgeruischt, dat met geitenblad, en lange tedere winde, en kruipende klimop omslingerd was. „Goden,” zo riep ik, „hoe lieflijk is deze plaats van verkwikking! heilig en gezegend moet hij mij wezen, die deze schaduw zoo goediglijk geplant heeft.” Mogelijk rust hier zijne asfche.

„Hier,” fprak Milon, „hier, aan den voorkant van het grafteeken, zie ik onder de ranken van geitenblad uitgehouwene trekken.” Mogelijk zullen die ons zeggen, wie hij is, die zoo zeer voor des wandelaars verkwikking zorgde. En nu hief hij de ranken met zijnen staf op, en hij las:

„Hier rust de asfche van Mikon! zijn

„ge-

„ geheele leven was weldadigheid. Noch
 „ lang na zijnen dood wilde hij goed
 „ doen, en hij leidde deze bron herwaards
 „ en plantte deze boomen.”

„ Gezegend zij uwe asfche, gij brave
 „ man,” zoo sprak ik, „ gezegend de uwen,
 „ die gij te rugge liet.” En daar kwam iemand
 van onder de boomen te voorschijn: het
 was eene schoone vrou, van eene rij-
 zige gestalte, en van een edel aanzien. Zij
 droeg eene waterkruik aan haren arm en
 zoo trad zij naar de bron: „ Wees geze-
 „ gend in dezen lommer,” zoo sprak zij
 met eene beminnelijke vriendelijkheid,
 „ Gij zijt vreemdelingen, misfchien, mis-
 „ fchien heeft u eene al te groote reis in
 „ deze zomerhitte afgemat. Zegt mij, kan
 „ tot uwe verkwikking noch iets meer die-
 „ nen, dan het gene gij hier vindt?”

„ Wees gezegend,” zoo antwoordden
 wij, „ goeddadige vrouwe! Wij hebben
 „ geene andere verkwikking noodig. Deze
 „ bron, deze vruchten, en dees lommer
 „ hebben ons, op de aangenaamste wijze,
 „ verkwikt. Wij zijn vervuld met eer-
 „ bied voor den braven, wiens asfche hier
 „ rust, en die zoo liefderijk voor de be-
 „ hof.

„ hoefte van den vreemdeling zorgde. Gij
 „ zijt uit deze landstreek , gij kent den
 „ man , zegt ons , terwijl deze heilige lom-
 „ mer ons verkoelt , zegt ons , wie hij was ? ”

Toen zette de vrou hare waterkruik op den voet van het grafteeken ; leunde op het zelve en sprak met eenen vriendelijken lach :

„ Mikon , zoo was zijn naam , die de
 „ goden eerde ; wiens zoetste wellust het
 „ was wel te doen aan anderen. In de-
 „ ze geheele buurt zal geen herder we-
 „ zen , die niet , met vriendelijkheid en
 „ dankbaarheid , zijn aandenken cert ; geen
 „ herder , die geene geschiedenissen van
 „ zijne braafheid en weldadigheid met
 „ vreugdetranen vertelt. Ik zelve , ik
 „ dank het hem , dat ik de gelukkigste
 „ vrou ben , ” — Toen blonken haar de
 „ tranen in de oogen — „ de vrou van zij-
 „ nen zoon. — Mijn Vader was gestorven.
 „ Hij liet eene brave vrou en mij , in de
 „ kommerlijkste omstandigheden , te rugge.
 „ Wij leefden in huislijke stilte , door on-
 „ zen arbeid en de liefdadigheid van an-
 „ deren gevoed , en deugd en vroomheid
 „ waren onze eenigste rijkdom. Twee
 „ gei-

„ geiten gaven ons hare melk, en een rij-
„ ke boonggaard zijne vruchten. Wij leef-
„ den niet lang in deze ruste. Mijne
„ moeder stierf ook, en liet mij troosteloos
„ kind achter. Maar Mikon nam mij in
„ zijn huis en gebruikte mij in huislijke
„ bezigheden, en was meer mijn Vader
„ dan mijn heer. Zijn Zoon de beste en
„ schoonste herder van de geheele buurt,
„ zag mijne trouwe naarstigheit, en mijne
„ opmerkzame zorge, om mijn geluk te
„ verdienen. Hij zag het, en hij beminde
„ mij, en hij zeide mij, dat hij mij be-
„ minde. Ik wou voor mij zelve niet er-
„ kennen, wat ik in mijn harte gevoelde.
„ O Damon, Damon, vergeet uwe liefde!
„ Ik arm meisje ben gelukkig genoeg, wan-
„ neer ik de dienstmaagd van uw huis
„ ben. Zoo bad ik hem gedurig: maar hij
„ vergat zijne liefde niet. Op zekeren
„ morgen was ik in het voorhuis bezig, om
„ gereedheid te maken, tot het bearbeiten
„ van de wol der kudde: toen trad Mi-
„ kon in en plaatste zich nevens mij in de
„ morgenzon. Hij keek mij lang aan met
„ eenen vriendlijken lach. Kind, zoo
„ sprak hij toen, uwe trouwe, uwe braaf-
„ heid,

„heid, uw geheele handel behagen mij
„uinenend. Gij zijt het beste kind, en
„ik wil, zoo het den goden behaagt, u
„gelukkig zien. — Kan ik, mijn beste
„heer, gelukkiger wezen, dan dat ik
„uwe weldaden waardig ben? Zoo ant-
„woordde ik, en de tranen vloeiden uit
„mijne oogen. Kom, zeide hij, ik wil-
„de de gedachtenis van uwen vader en
„van uwen moeder eeren, ik wilde, in
„mijnen ouderdom, mijnen zoon en
„u gelukkig zien. Hij bemint u, kunt
„gij, zeg het mij, kunt gij door zijne
„liefde gelukkig wezen? Toen viel mij
„mijn werk uit de handen, fiddierend,
„blozend stond ik voor hem. Hij nam
„mijne hand, en kunt gij, zoo zeide
„hij, kunt gij door zijne liefde geluk-
„kig wezen? Ik viel voor hem neder,
„drukte, in stomme verrukking, mij-
„ne hand voor zijn beschreid aangezicht,
„en sedert dien zelfden dag ben ik de ge-
„lukkigste vrou.” Toen droogde zij ha-
re oogen. „Dat was de man die hier
„rust,” zoo voer zij voort. „Maar
„hoe hij deze bron herwaards geleid en
„deze schaduwe geplant heeft, dat wensch-
„te

„ te gij noch te weten. — Ik zal het u
„ verhalen.

„ Omtrent het einde van zijn leven, ging
„ hij dikwijls zich hier, aan den weg, ne-
„ derzetten, om de reizigers te groeten
„ en de armen en moeden te verkwikken.
„ Wanneer ik hier eens, ” zoo sprak hij
„ eene koele schaduwe van vruchtboomen
„ plantte, en eene koele bron onder deze
„ schaduwe leidde? Daar is hier omtrent
„ geen andere bron en geen schaduwe;
„ zoo zal ik, laag na mijnen dood, de
„ moeden verkwikken, en dien, die van
„ de zomerhitte smacht. Zoo sprak hij,
„ en hij liet, van het veld herwaards aan,
„ de koele bron leiden, en plantte om
„ dezelve vruchtboomen, die vroeger en
„ later rijpen. Het werk was volbragt
„ en hij ging naar Apolloos tempel, of-
„ ferde en bad: laat wat ik plante op-
„ groeien, zoo moge de brave man, die
„ naar uwen tempel gaat, zich in de koele
„ schaduwe verkwikken.

„ De God heeft zijne bede genadig ver-
„ hoord. Den volgenden morgen wierd
„ hij vroeger wakker, en hij keek uit het
„ ven*

„ venster naar de heirbaan, toen zag hij,
„ daar hij jonge heesters plantte, hoog op-
„ gegroeide boomen. Goden, riep hij, wat
„ zie ik? kinderen, zegt mij, bedriegt
„ mij een droom? ik zie wat ik gister
„ plantte, tot groote boomen opgescho-
„ ten. Vol heilige verbaasdheid gingen
„ wij toen onder den lommer, daar ston-
„ den de boomen in vollen groei, en sta-
„ ken de strekke takken, wijd om zich he-
„ nen, in 't ronde. De last der rijpe
„ vruchten boog zich neder, tot op het
„ bloemrijke gras. O wonder, zoo riep
„ de grijze, ik oude man mag zelf noch
„ in deze schaduw wandelen, en wij
„ dankten en offerden den God, dat hij
„ meer deed, dan onze wenschen te ver-
„ vullen. Maar ach hij wandelde niet
„ lang meer in deze schaduwe. Hij stieef
„ en wij begroeven hem hier. Dat elk,
„ die in dezen lommer zich verkwikt,
„ zijne asche dankbaarlijk zegene.”

Zoo vertelde zij. Wij zegenden met
sterke aandoening, de asche van dien op-
rechten. „ Aangenaam verkwikten ons
„ de bron en de lommer, maar noch
„ meer

„meer wat gij ons zoo vriendelijk ver-
„haaldet. Wees gezegend!” zoo spra-
ken wij, en wij gingen, vol godsdienstige
gevoelens, naar den tempel van
Apollo.

THYR-

THYRSIS.

Te vergeefsch, zoo klaagde Thyrsis zijn verdriet, voor mij te vergeefsch, gij vriendlijke Nymfen, zweeft eene aangename koelte door dezen lommer, waarin gij uwe bronnen onder de gewelfde struiken uitgiet. Ik smachte, ach! gelijk men van de zomerhitte smacht. Beneden aan den kleinen heuvel, op wiens kruin de hut van Chloë staat, zat ik, en ik blics den echo een zagt liedje toe. De heuvel is van boven beschaduwed, met eenen boomgaard, dien zij zelfs plant en bezorgt, en aan mijne zijde pletschte het water af, dat zich door hem henen slingert, aan wiens bebloemden boord zij dikwijls sluimert, dikwijls hare handen en wangen koelt. Plotsling hoorde ik het geraas van den gren-
del, die de hofdeur sluit. Zij trad naar buiten. Een zachte wind speelde met haar blond hair, en met hare luchtige kleederen. O hoe schoon, hoe schoon was zij! Een zuiver korfje, vol blinkende vruchten, droeg zij met de eene hand, en met de
an-

andere hield zij verlegen, ook daar waar zij geene getuigen vermoedde, haar gewaad vast over haren jongen boezem, want de spelende wind zou denzelven ontbloot hebben; maar het vleidde zich om hare lenden, en om hare knien en het golfde achter haar ruischend in de lucht. Zoo ging zij over den heuvel. Maar twee appelen vielen van haar korfken, en rolden naar beneden, recht op mij, op mij aan, als of Amor zelf hen in hunnen loop gestierd hadde. Ik nam ze op van de aarde, drukte ze aan mijne lippen, en zoo droeg ik ze den heuvel op, en gaf ze aan het meisje weder: maar mijne hand beefde, ik wou spreken, doch ik zuchtte maar. Maar Chloe zag neder. Een zachte blos bedekte hare schoone wangen, met eenen lieven lach, en noch wat meer blozende, schonk zij mij de schoone appels. Toen stonden wij — ach met welke gevoelens — beide zeer bedeesd. Zij ging zagtkens naar hare hut. Mijn scherpstarend oog keek haar na. Toen zij binnen trad, zag zij zamemelend noch eens vriendelijk te rug. En schoon ik haar niet meer zag, mijn oog bleef

bleef op haren dorpel gevestigd. Toen
ging ik — mijne knien fiederden — den
heuvel af. — Ach sta mij bij, goede:
Amor! wat ik federt gevoele zal nooit in
mijn hart worden uitgewischt.

AAN AMOR.

Ach, Amor, dierbare Amor,
Reeds op den eersten Mei,
Boude ik voor u een altaar,
In 't hoekje van mijn hof.
Ik plantte rozenstruiken,
En myrthen om hem heen;
En lag niet, elken morgen,
Een frifche bloemenkrans
Op 't midden van uw altaar?
Ach! Alles was vergeefsch!
Nu ftroopen gure winden
Het loof van boom en ftruike,
En Fillis blijft noch fpijtig,
Als op den eerften mei.

D A F N I S.

In eene stillen nacht was Dafnis gesloopen voor de hut van zijn meisje , want de liefde weert den slaap. De starren, gezaaid door den geheelen hemel, schitterden in vollen luister en de maan verspreidde eenen zagten glans, door de zwarte schaduwe der boomen. Alles was stil en somber. Alle bezigheden hielden op, en alle lichten waren uitgebluscht. Men zag alleen kleine vonken van den maneschijn huppelen, op het ruischende water, en hier of daar blonk een lichtend wormtje, in de diepste duisternis.

Dafnis, gedompeld in eene zoete zwaar-
moedigheid, zat tegen over de hut van zijn
meisje. Zijne oogen waren als vastgebonden
aan het venster van haar slaapvertrek. Half
stond het voor de koele winden en voor
den zagten maneschijn open, en hij begon
aldus met eene zachte stemme te zingen.

Uw slaap zij u zoet , mijne geliefde!
Verkwikkelijk gelijk de morgendaauw. Lig
zagt en gerust, gelijk een daauwdropje op
een lelijblad , wanneer geen rochtje de
bloe-

bloemen beweegt. Want zou de zuivere onschuld niet gerust sluimeren?

Dat alleen zoete blijde droomen om u zweven. Komt neder, zoete droomen, komt tot haar, op de stralen van de maan, ter neder. Laat haar alleen blijde beemden zien, waar melkwitte schapen weiden.

Of laat haar dunken, dat zij den klank van zachte fluiten, zoo schoon als het spel van Apollo, hoore klinken door het eenzame dal. Of laat het haar zijn als of zij zich baadde in eene koele bron, waar myrthentelgen en rozenstruiken zich over haar henen welven: zoo dat zij van niemand gezien word, dan van kleine vogeltjes, die van ieder takje zingen. Of dat haar schijne als of zij speelde met de bevalligheden, en dezen haar geliefde en zuster noemden, en als of zij met dezelve bloemen in het schoonste veld verzamelde: zoo dat de kransen die zij vlecht voor de bevalligheden, en die deze vlechten voor haar zijn.

Of laat haar, zoete droomen, in de schaduwe der boomen door balzemgeurige bloemen dolen. Laat kleine liefdegoden als bijtjes om haar henen zweven, elkander

ontwijken en elkander naagen. Dat een zwerm van dezelve met den last van eenen geurigen appel tot haar vliege; een andere zwerm eene rijpe druive aanbrengende, en anderen door de bloemen zweven, om haar aangename geuren toe te jagen.

Dat haar Amor in den lommer te gemoe- te kome, maar zonder boog en pijlen, opdat zij niet schuw worde, maar aangedaan met alle de bekoorlijkheden van eene bloeiende jeugd.

Zoete droomen. laat ook mijn beeld haar verschijnen, zoo als ik smachtend voor haar sta, blozend nederkniele, en met afgebroken zuchten haar zegge, dat ik van liefde verfmachte. Noch nooit heb ik het haar durven zeggen, o mogt in dezer droom, een zucht haren boezem doen zwel- len! Mocht zij slapend lachen en blozen. O mogt ik in hare oogen schoon zijn, gelijk Apol toen hij de schapen weidde mochten mijne liederen zoet klinken gelijk de liederen van den nachtegaal; mocht mij alle deugd versieren, zoo dat zy mij waardig vond van haar bemind te worden.

Zoo zong hij, en hij ging in den maneschijn te rug naar zijne hutte. Hoop
vol

volle droomen, verzoetten hem de overige uren van den nacht. In den vroegen morgen dreef hij zijne kudde naar den heuvel, waar zijn meisjes hut bij den weg stond.

Zijne schapen gingen langzaam, en weiden aan beide zijden van den weg „graast, „ gij schapen, gij lammeren, nergens is „ eene betere weide. Waar zij het oog „ henen wendt bloeit alles schooner; waar „ zij wandelt groeien bloemen.” Zoo sprak hij, daar zijn meisje aan het venster stond. De morgenzon bescheen haar schoon aangezicht. Hij zag duidelijk, dat ze hem lachend aankeek, en dat een hooger rood op hare wangen steeg. Hij ging haar langzaam en met een kloppend hart verbij. Zij groette hem vriendelijk en keek hem vriendelijk na: want zij had zijn gezang in den nacht beluisterd.

THYRSIS EN MENALKAS.

T H Y R S I S.

Ik had aan Amor een offer gebragt, in den kleinen marmeren tempel. Een zuiver, geheel nieuw korfjen hong ik, in een myrthenboschje op, en eenen frischen krans om mijne beste fluit. „O lieve „Amor, wees” zoo bad ik, „wees aan „mijne liefde goedgunstig.” Heden ging ik verbij den kleinen tempel, ik trad in het myrthenboschje, en keek naar mijn korfjen: en zie, zie wat ik toen zag: Een vogeltje zat en zong op den rand van mijn korfje. Ik trad nader toe en het vloog heen. Ik keek in het korfje en ik vond een welsamengefteld nestje, met eieren in het zelve, en het wijfje zat zeer bezorgd op het zelve, en het keek mij aan, als wou het mij bidden: „verftoor, jonge „herder, o verftoor toch deze kleine „huishouding niet:” De andere flodderde mij rondom het hoofd en de haren. Ik trad te rugge, en fraks was het mannetje weer op den rand van het korfjen, met een

een vrolijk getjilp verheugden zij zich en zij zongen. Nu, zeg mij, lieve Menalkas, daar gij u op alle voorteekenen verstaat, zeg mij wat beteekent dit?

M E N A L K A S.

Gij en uw meisje, gij zult gelukkig samenwonen, en uwe liefde zal vruchtbaar wezen.

T H Y R S I S.

Bij de goden! dat dagt ik ook, doch ik wilde uwe wijsheid raad vragen. Zie dit jonge geitje schenk ik u, en deze fles met honig, zoet gelijk de lippen van mijn meisje en zuiver gelijk de lucht.

Zoo sprak hij, en hij huppelde van vreugde, gelijk een geit in den meidaauw huppelt.

D A F N E.

Dafne was schoon en arm, vroom opgevoed van eene moeder, die haar vroeg ontviel. Zij was thans de dienstmaagd van Mikon. Hij boude het landgoed van eenen rijken burger uit Mytylene en Dafne weidde zijne kudde. Zij ging eens, met stille tranen, naar het graf van hare moeder, goot eene schaal vol water uit, en hing kransfen aan de takken der heesters, die zij over het graf geplant hadde. Toen zat zij bij het graf neder, en zij weende en sprak: o dierbaar aandenken, aan uwe deugd, en aan uwe godvrees, mijne geliefde moeder! Gij, gij hebt mijne onnozelheid gered! Zou ik ooit uwe vermaningen vergeten, die gij mij met eenen vergenoegden lach gegeven hebt, toen gij aan mijnen boezem nederzonkt en stierft? Zou ik ooit vergeten hoe deugdzaam gij waart; dan, o dan mogen de goede goden mij vergeten, dan moge ik in ellende sterven, en uwe heilige schim moge mij ontvlieden. Gij, geliefde, gij hebt mijne onschuld gered! Alles, ach alles wil

wil ik aan uwe schaduw verhalen: want ik verlatene, heb toch anders niemand, aan wien ik met een oprecht vertrouwen mijn hart kan openleggen. Nicias, de heer van Mikon, wiens kudde ik weide, kwam op zijn landgoed om de herfstvreugde bij te wonen. Hij zag mij, behandelde mij vriendelijk, prees mijne kudde en mijne zorge voor dezelve, zeide dat ik een goed meisje was en gaf mij geschenken. Goden! ik eenvoudig meisje, wat weten wij hier toch op het land. Ik dagt onze heer is zeer goed. De goden mogen hem daar voor zegenen, ik zal tot hun voor hem bidden, dat is alles wat ik kan. De rijken zijn gelukkig, zij zijn van de goden bemind, maar zij verdienen het ook, wanneer zij zoo goedig zijn als hij is. Zoo dagt ik, en ik leed het, wanneer hij zijne hand in de mijne sloot, en ik bloosde en durfde niet opzien, toen hij eenen gouden ring aan mijnen vinger stak. „Zie, op dit steentje, „dit kind met vleugelen, dat zal u gelukkig maken.” Zoo sprak hij en hij streelde mij over de blozende wangen. „Is hij „niet zoo goedig jegens mij, als een vader! o hoe kon ik zoo veel goedertie-

„renheid, van eenen zoo rijken en mag-
„tigen Heer, verdienen"! Zoo dacht ik,
onnoozel kind, maar ach! ik was bedro-
gen. Hij vond mij dezen morgen, in den
hof, toen vatte hij mij vriendelijk onder
de kin. „Breng mij" zeide hij „versche
„bloemen, opdat ik mij met haren geur
„verkwikken mag, ginds in het myrthen-
„weesje". Met blijdschap en ijver zegt
ik de schoonste, en ik liep met vrolijken
haast naar het weesje. „Gij zijt licht als
„een Zefir, en schooner dan de godin
„der bloemen" zoo sprak hij, en — Go-
den, Goden! noch beef ik, door alle mij-
ne beenderen, hij rukte mij op zijnen
schoot, drukte mij aan zijnen boezem, en
allerlei verlokkende beloften, en alles wat
de liefde bekoorlijks hebben kan, vloede
uit zijne lippen. Ik weende, ik beefde,
en ach ik zou zeker onder de verzocking
bezweken hebben: en nu, ach! ongeluk-
kig, niet meer een onschuldig kind geweest
zijn: — Maar ik dacht „indien uwe vro-
„me moeder u, ooit eenige onkuifsche
„omhelzingen had zien dulden?" Ik
dacht het, ik sidderde te rug en liep weg!
Nu kom ik, geliefde, ik kom weenen op
uw

uw graf. Ach! dat ik, jong kind, u zoo vroeg verliezen moest! Ik ben een zwakke plant, die den stok verloor, waaraan ik mij ophield. Deze schale vol waters giet ik uit voor uwe eerwaardige schim. Neem deze kranen, neem deze tranen! Mogten, o mogten zij tot uwe beenderen doordringen. En hoor, hoor geliefde Moeder! Ach aan uwe asche, die hier onder de betraande bloemtjes rust, aan uwe heilige schim herhaal ik deze gelofte: deugd en onschuld en de vrees der goden zullen het geluk mijnes levens wezen. Laat mij maar arm en vrolijk en wel te vrede wezen, en niets doen, dat gij niet, met eenen vriendelijken lach, zoudt hebben goedgekeurd: dan zal ik, gelijk gij eens waart, van Goden en menschen bemind worden, omdat ik deugdzaam, oprecht en dienstvaardig ben, en zal ik eens lachend en met vreugde-tranen op de wangen sterven, gelijk gij gestorven zijt.

En nu ging zij henen. Vrolijke aandoe-ningen van deugd doorstroomden haar, en blonken uit hare betraande oogen. Zij was schoon gelijk een lentedag, op welken een zigten regen valt en evenwel de zon

schijnt , vrolijk wilde zij tot haar werk wederkeeren : maar Nicias kwam haar op haren weg te gemoete. „ Meisje ” zoo sprak hij en tranen rolden langs zijne wangen : „ ik heb u op het graf van uwe „ moeder beluisterd. Vrees niet, deugd- „ zaam meisje ! Dank zij den goden , dank „ uwe deugd , gij hebt mij tegen het wan- „ bedrijf behoed , dat ik uwe onnozelheid „ zou verleid hebben. Vergeef mij , „ kuisch meisje , vergeef mij en vrees van „ mij geene nieuwe misdaad. Ook mijne „ deugd zegepraalt. Wees braaf , en deugd- „ zaam , maar wees ook gelukkig. Gind- „ sche boomrijke velden , en de helft van „ de kudde , die gij gehoed hebt , zijn de „ uwen. Dat een waardige echtgenoot , „ deugdzaam als gij , het geluk uwes le- „ vens zij ! Ween niet , deugdzaam meisje , „ neem het geschenk , dat mijn oprecht „ hart u geeft , en laat mij verder voor „ uw geluk zorgen , anders zal het mij „ mijn gehele leven kwellen , dat ik uwe „ deugd beledigde. Vergeet , vergeet mij- „ ne misdaad , gij hebt mij , als eene goe- „ de Godheid , van het verderf gered. ”

DAFNIS EN MIKON.

D A F N I S.

Zie de bok ginds, hij waadt in het moeras, en de schapen volgen hem. Ongezonde kruiden groeien daar in den modder, en zij slurpen allerlei ongedierte in, met het water. Kom, laat ons hen te rug drijven.

M I K O N.

Die dwazen! Hier is klaver en rosmarijn en tijm en kwendel, en bij elken stam kruipt de efeu op, en noch loopen zij in den poel. Maar wij maken het dikwijls niet beter, wij gaan het goede verbij en kiezen het kwade.

D A F N I S.

Zie, waar hij henen waadt, de kikkers springen, ver voor hem henen, uit het riet. Heruit, gij dwazen, naar den grasrijken boord. Hoe leelijk hebt gij uwe witte wol bevleekt!

M I K O N.

Nu zijt gij daar Hier moet gij weiden. Maar zeg mij, Dafnis, wat zie ik daar?

I Z

daar

daar liggen marmeren zuilen in het moeras, en riet en onkruid kruipt daar over henen. Zie een vervallen gewelf, over en over met klimop begroeid, en doornen groeien uit alle de retten.

D A F N I S.

't Is een grafteeken geweest.

M I K O N.

Dat moet wel zoo wat wezen. Zie daar ligt de lijkbusch in den modder. Daar schijnen beelden uit hare zijden voort te springen. Geduchte krijgshelden en woedende paarden. Zie, met hunne hoeven vertreden zij mannen, die gewond ter neder storten. Dat moet wel geen herder geweest zijn, wiens asche zulke verschriklijke beelden infloten. Hij moet wel geen lieveling van de landstreek geweest zijn, wiens grafteeken zij zoo zeer laten vervallen. De nakomelingen moeten wel weinig aan zijne gedachtenis geofferd, weinig bloemen op zijn graf gestrooid hebben.

D A F N I S.

Hij was een onmensch. Hij heeft vruchtbare velden verwoest en vrije menschen tot slaven gemaakt. De hoeven van zijne ruiters stampen het zaad in den grond,

grond, en met de lijken onzer voorouders heeft hij de ledige velden bezaaid. Gelijk woedende wolven de kudden overvallen, zoo overviel hij, met gewapende scharen, de onschuldigen die hem geen leed deden. Zoo hield hij zich zelve groot in zijne boosheid, hij verhief zich in marmeren paleizen, en zwelgde den roof in van ongelukkige landen, en hij zelf heeft dit gedenkteeken van zijne boosheid hier opgerecht.

M I K O N.

Hemel welk een monster! Maar welk eene dwaasheid! Hij bouwde een gedenkteeken voor zijne gruwelen, opdat de late nakomelingen ze niet vergeten, niet vergeten om, wanneer zij hier verbij komen, zijne gedachtenis te vervloeken. Zijn grafteeken ligt nu verwoest en zijne asche is in het moeras uitgegoren, terwijl het ongedierte van het moeras in zijne lijkbusch broedt. Hoe belachlijk staat het, dat daar ginds een jonge kikvorsch den woedenden held op den helm zit, en een flek tegen zijnen dreigenden degen opkruipt.

D A F N I S.

Wat is er nu van zijne geduchte grootheid?

heid? niets dan het hatelijk aandenken aan zijne boosheid, terwijl de furien zijne schimme pijnigen.

M I K O N.

En niemand, niemand zendt den minsten wensch voor hem ten hemel! Hoe ongelukkig is hij, die zijn leven met schendadaden bevlekt! Ook na zijnen dood is zijne gedachtenis afschuwelijk! neen! al kon ik, met een wanbedrijf, de geheele wereld winnen, liever, veel liever wou ik slechts twee geiten hoeden, en braaf, en mij onbewust wezen van eenige boosheid. Zelfs zou ik dan noch de ecne aan de goden offeren, en hun danken, dat ik gelukkig ware. Die kwaad doet, al geeft gij hem alles, hij is niet gelukkig.

D A F N I S.

Laat ons de plaats verlaten, die alleen deze treurige, hatelijke denkbeelden in ons opwekt. Kom, ga met mij, ik zal u een vrolijker grafteken aanwijzen, het grafteken, dat een braaf man, mijn vader voor zich heeft opgericht. Gij Alexis kunt onderwijl de schapen en geiten hoeden.

M I K O N.

Met blijdschap ga ik mee, om uws vaders

ders aandenken te vieren, wiens blaafheid noch alomme in wezen is.

M I K O N.

Hier, vriend, dit voetpad langs door de weiden, hier langs den grensgod die met hop bewosfen is.

En zij gingen, aan de rechter zij van het pad, groeide gras, dat tot aan de heu-
pen reikte, aan de linker zijde was een
koornveld, wiens airen boven hunne hoof-
den beefden, en het pad leidde hen in
den stillen lommer van vruchtboomen, in
wier midden een gemakkelijke hut stond.
In dezen bevalligen lommer plaatste Dafnis
een kleine tafel, en haalde eenen korf met
vruchten en een kruik vol koelen wijn.

M I K O N.

Zeg mij, waar is het graf van uwen
vader, dat ik de schale wijn voor de schim
van dien braven uitgiet.

D A F N I S.

Hier, vriend, giet ze uit in dezen stil-
len lommer. Wat gij hier ziet is zijn lof-
waardig gedenkteeken. De landstreek was
woest. Zijne vlijt heeft deze velden aan-
geboud, en deze vruchtbare schaduwe heeft
zij-

zijne eigen hand beplant. Wij zijne kinderen, en onze late nakomelingen zullen zijne gedachtenis zegenen, en elk, dien wij van onzen zegen goed doen. Want de zegen des braven rust op deze velden, en weiden, en op dezen stillen lommer, en op ons.

M I K O N.

Gij brave man, deze schale wijns, die ik hier uitgiete, zij aan uwe gedachtenis heilig. Heerlijk gedenkteeken, met welk men zegen en voedsel brengt over waardige nakomelingen, en goed doet, ook na zijnen dood.

13.

D A F N E , E N C H L O Ë.

D A F N E.

Het is noch zwoel, hoewel de zon de kimmen nadert; alle de gewasfchen ftaan noch te fmachten, laat ons hier aan den oever afgaan, daar kleine golfjes tegen de boorden kabbelen. Het is daar koel, onder de overhangende ftruiken.

C H L O Ë.

Ga, meisje, ik volge u, ga wat verder vooruit, anders ftaan mij de takken in 't aangezicht.

D A F N E.

Hoe klaar is het water, men ziet elk fteentje op den grond liggen. Hoe zacht vloeit het henen. Ha! Bij de Nymfen, ik fmiijt mijne kleeren hier op den oever, en loop tot aan mijnen boezem in de aangename verkoeling.

C H L O Ë.

Maar zoo eens iemand kwam, die ons zag?

D A F N E.

Daar loopt geen voetpad herwaards, wy
zijn

zijn hier rondom in de dichte struiken, en de appelboom, die van den oever over het water hangt, dekt ons met zijne groene gewelven. Wij zijn hier in een groen hol ingefloten, voor ieders oog verborgen. Zie, slechts hier en daar opent zich het loof, voor eenen kleinen zonnestraal, en aanstonds sluit het zich weder.

C H L O Ë.

Kom dan, Dafne, dat gij waagt dat waag ik ook.

Toen leiden de meisjes hare kleederen aan den oever, en met eene zachte rilling traden zij in den koelen stroom. Huppelende golfjes omringden hare ronde knien, en toen hare blanke lenden, want zij gingen op steenen zitten, die onder het water tegen den oever lagen.

D A F N E.

Ik ben nu vrolijk en geheel opgeloken, wat willen wij doen? willen wij een liedje zingen?

C H L O Ë.

Onnozel kind! zingen, op dat men ons aan den oever hoore?

D A F-

D A F N E.

Dan zullen wij flusteren. Weet gij
wat? vertel mij een historijtje.

C H L O Ë.

Een historijtje?

D A F N E.

Ja een geheim aartig historijtje. Vertel
gij mij eerst, en dan zal ik u vertellen.

C H L O Ë.

Ik weet er wel een, aartig genoeg,
maar —

D A F N E.

Ik kan zwijgen, gelijk dit boschje.

C H L O Ë.

Welaan dan! onlangs dreef ik mijne
kudde van den heuvel in de weide, wier
oever door het meir bespoeld wordt. Een
groote kersfenboom staat, gelijk gij weet,
boven op den heuvel. Als ik — doch
hoe zot ben ik! zou ik u mijne geheimen
vertellen.

D A F N E.

Uit het diepste van mijnen boezem zal ik
u weerom vertellen.

C H L O Ë.

Nu, toen ik het pad eenzaam afgang,
zoo hoorde ik eene aangename stemme,
die

die een zoet lied zong. Ik stond verlegen stil, keek rondom mij, en niemand, niemand kon ik zien. Ik ging, en toen was ze achter mij, want ik was verbij den kerfenboom, in wiens top de zoete stem zong. Maar wat zij zong, dat durf ik niet zeggen, schoon ik het nog weet, tot eene Sylb.

D A F N E.

Gij moet het mij zeggen. Hier, in dezen vertrouden lommer hebben wij geen geheimen. Vooral zijn de meisjes in het bad jegens elkander vertroulijk.

C H L O Æ.

Wel nu dan! onbeschaamd moet ik mijnen lof herhalen. — Maar jonge herders zijn altijd buitenspoorig in onzen lof — toen ik den heuvel afgang — (Ik voel dat ik begin te blozen.) „Wie is zij, die „met eene zoo rijzige gestalte den heuvel „afgaat?” zoo begon het lied, „zegt het „mij, gij zagte winden, die met hare „haren, en met haar flodderend gewaad „speelt. Wie is zij? is zij eene der be- „valligheden? zoo ja, dat moet wel de „jongste der bevalligheden wezen.

„Welriekende kwendel en gele boter- „bloem-

„ bloemtjes vleien zich onder hare zachte
„ treden. De matelieven, en de vuur-
„ bloem en de blaauwe klokken neigen
„ zich, aan de zijden van den weg, om
„ hare voeten te kusfchen. Die bloem-
„ tjes, die uwe voeten kuschten, die van
„ uwe hielen getreden werden, die wil ik
„ verzamelen. Ik zal van dezelve twee
„ kransen vlechten, den eenen voor mijn
„ hair, en den anderen zal ik aan, Amor
„ wijden.

„ Hoe ziet zij in het rond, met hare
„ zwarte oogen. O wees niet beschroomd!
„ Ik ben geen roofvogel, geen voor-
„ bode van ongeluk. Maar, o mogt ik,
„ om u met zoete toonen te houden, o
„ mogt ik lieflijk zingen als de grasmusfche,
„ of gelijk de nachtegalen in den helderen
„ voorjaarsnacht, want zoo wordt de nach-
„ tegaal door de lente niet verrukt, als
„ ik door u verrukt worde.

„ Snel niet zoo fchroomvallig verbij.
„ Gij doornen buigt u te rugge, bezeert
„ hare voeten niet. Aan hare kleederen
„ moogt gij haar wel vasthouden, opdat
„ het lieve meisje niet zoo fchielijk voord-
„ snelle. Maar zij haast zich! Die kleine
„ Ze-

„ Zefirs, hoe vriendelijk zijn ze voor
 „ mij, zij waaien tegen haar in, maar ha-
 „ re kleederen alleen fladderen te rugge,
 „ u zelf te houden, schichtig meisje, dat
 „ vermogen zij niet.

„ De schoonste vruchten, die deze
 „ boom mij geeft, die zal ik, bij mane-
 „ schijn, in een korfken aan uw ven-
 „ ster hangen. Neem ze vriendelijk aan,
 „ dan ben ik, o dan ben ik de gelukkigste
 „ van de geheele buurt! Gij haast u, ach!
 „ nu zullen u de boomen voor mijne oogen
 „ verbergen. Noch zie ik de leste plooi
 „ van uw kleet. Maar nu, ach nu ver-
 „ zwindt zelfs het einde van uwe scha-
 „ duwe.”

Zoo zong hij. Ik ging voort met neer-
 geflagene oogen. Nochtans keek ik steel-
 gewijs naar den boomtop, maar ik kon
 door de dichtbegroeide takken niemand
 zien. Of ik sliep toen het nacht was? Ja
 dat kunt gij denken niet waar? Genoeg! ik
 zag — de maan schein helder — ik zag
 een jongen herder, die een korfjen bond,
 aan de tralijs van mijn venster. De heldere
 maan wierp nu de schaduw beneven mij,

op mijn bed , zoodat ik begon te blozen ,
 en aanstonds , nadat hij was weggeslopen ,
 — ik moest toch weten of het slechts een
 droom was — ging ik aan het venster ,
 en maakte het korfje los. Het was vol
 schoone kerfen , zoeter dan ik ze ooit ge-
 geten had. Rozenknoppen en myrthen had
 hij er onder gemengd. Maar wie die herder
 was , nieuwsgierig meisje , dat zal ik u
 noch niet zeggen.

D A F N E.

Ik begeer het ook niet van u te weten :
 gij zijt wel zeer geheimhoudend. Dat hij
 mijn broeder was , dat moogt gij mij wel
 verzwijgen ; en dat ik hem het korfje , dat
 hij aan de tralijs hing , zelf geschonken had.
 Rood , gelijk de rozenknoppen waren ,
 wordt gij , van daar waar het water uwen
 boezem raakt , tot aan het haar van uw
 voorhoofd. Gij kijkt ter zijde , in het wa-
 ter. Omhels mij , en bemin mijnen broe-
 der en mij.

C H L O E.

Zou ik u mijn geheimst-historijtje ver-
 halen , zoo ik u niet beminde gelijk mij
 zelve?

geb

D A F N E.

Op dat uwe praatzucht u niet verlegen make, zal ik uw voorbeeld volgen, en u verhalen, wat diep in mijnen boezem ligt. Op de laatste nieuwe maan offerde mijn vader aan Pan. Hij noodde Menalkas, zijn vriend, ter feest, en Dafnis deszelfs zoon verzelde hem. Die blies bij het offer op twee fluiten, en niemand, gij weet het, blaast zoo goed op de fluit. Goudgeele lokken vloeiden neder op zijn sneeuw wit gewaad. Hij was in zijne feestklederen zoo schoon als de jonge Apollo. Na het volbragte offer, gingen wij om den dag met vreugde te eindigen. — Maar luister. — daar ruischt iets in de struiken: het nadert dezen oever —

C H L O E.

Luister! gedurig nader — nader! Gij Nymfen, behoedt ons! schielijk! de kleederen om onze schouderen! laat ons vlieden.

En de schuwe meisjes vloten, gelijk duiven vlieden, wanneer de gier zich uit de lucht ter nederstort. En evenwel was het maar een jong reetje, dat dorstend naar den oever kwam.

ME-

MENALKAS EN ALEXIS.

Menalkas was een grijsaart. Tachtig jaren waren reeds over zijn hoofd henen gevlogen. Zijn hair was zilvergrijs, op zijn schedel en om zijne kin, en een staf ondersteunde zijnen wankelenden voetstap. En gelijk hij, die, na den arbeid van eenen schoonen zomerdag, zich wel te vrede in den avond zit te verkoelen, de goden dankt en zoo den stillen slaap verwacht, zoo waren zijne overige dagen aan de Goden en aan de ruste geheiligd: want hij had gearbeid en goed gedaan en verwachtte gelaten en vrolijk de sluimering in het graf. Hij zag zijne kinderen gezegend, rijke kudden en schoone weiden had hij hun overgegeven! Met eene tedere bezorgdheid streefden zij elkander verbij, om den vromen grijsaart te verblijden, en om hem de zorge voor hunne kindschheid te vergelden, en dat laten de goden niet ongezegend. Dikwijls zat hij voor zijne hut, of in het zonnig voorhuis, waar hij den welbeplanten hof overzag, of, in een ruimer verschiet, den arbeid op zijne velden en de

rijke voordbrengfelen van dezelve. Of hij hield den voorbijganger met eene vriendelijke spraakzaamheid op, en hoorde de vertelfeltjes van de buurt, en het nieuws van den vreemdeling en de zeden en gebruiken van verre landen. Zijne kinds-kinderen, zijn zoetste tijdverdrijf, schertsten dan om hem henen. Hij befliste hunne kleine gefchillen en leerde hun goedheid en toegeeflijkheid en medelijden, jegens de menfchen en jegens het kleinste dier, en onder de meenigvuldige fpelen, die hij ze leerde, mengde hij altijd aangenaam onderrecht. Hij zelve maakte hun speelgoed; gedurig kwamen zij aanloopen: maak ons dit of dat, en wanneer het klaar was, kuschten zij hem, en huppelden met vrolijk gewoel om hem henen. Hij leerde hen uit riet fluiten maken en berderspijpen, en hij blies hun voor hoe men de fchape en de geiten in en uit de weiden blaast. Hij leerde hen vele liederen: de kleinen moeten ze zingen, en de grooten moesten ze met de fluit vergezellen. Of hij verhaalde hun leerzame gefchiedenissen: dan zaten zij op den grond, of op den dorpel opmerkzaam om hem henen.

Eens

Eens zat hij zoo, in het voorhuis in de zon, en Alexis zijn kleinzoon stond alleen bij hem. Hij was een schoone jongeling, en had nu dertien voorjaren gezien. De jeugdelijke rozenkleurige gezondheid gloeide op zijne wangen, en zijn gouden haar hing in golvende lokken. En de grijsaart verhaalde hem van het vermaak, dat er ligt in goed doen aan anderen, en in het bijstaan van zulken, die in ongelegenheid zijn, en dat geen vermaak halen kan, bij het gene men gevoelt, als men anderen heeft wel gedaan. „ De schoon opgaande zon, het „ avondrood, en de volle maan in eenen „ helderen nacht doen onzen boezem van „ genoeg zwellen, maar zoeter mijn „ zoon, ” dus zeide hij, „ is dit genoeg „ gen. ” Den schoonen knaap rolden de tranen van de wangen, en hij zag den grijsaart aan met verrukking.

„ Gij weent mijn zoon ” zoo zeide hij en hij zag hem met een vriendelijk oog in het aangezicht, „ maar zeker mijne woorden alleen kunnen dat niet uitwerken: in „ uwen boezem moet iets wezen dat aan „ dezelve sterkte geeft. ”

Alexis wischte de tranen van het rood

zijner wangen, maar gedurig kwamen wederom nieuwe te voorschijn. „Ach,” zeide hij „ik voel het, ik voel het geheel en al, niets is zoeter dan goed te doen aan anderen.”

Menalkas, zeer bewogen, drukte des jongelings hand in de zijne, en zeide: „op uw aangezicht, in uwe oogen zie ik het, daar roert u iets meer, dan het gene ik u zeide.”

De jongeling keek zeer getroffen ter zijde: „zijn” zoo sprak hij, „uwe reden niet aandoenlijk genoeg, om tranen als dauw over de wangen te gieten?”

„Ik zie, mijn Zoon,” zeide Menalkas „ik zie, dat gij mij iets verbergt, voor de eerstemaal mischien dat uw boezem zwelt, en reeds op uwe tonge zit.”

Alexis weende en zeide: „o zoo zal ik u alles vertellen, wat ik anders binnen in mijn hart moest verbergen. Hij is maar half goed, die met zijne weldaden pronkt, dat hebt gij zelve ons geleerd: daarom zou ik dat gene gezwegen hebben, waar van mijn boezem zwoegt, en dat mij zoo aangenaam te

„ge.

„ gevoelen geeft, dat weldoen de zoetste
 „ vreugde van ons leven is. Een on-
 „ zer schapen was verdwaald; ik ging
 „ het op de bergen zoeken, en ik hoorde
 „ in het gebergte eene stemme, die kerm-
 „ de. Ik sloop derwaards heen, en vond
 „ eenen man. Hij nam eenen zwaren last
 „ van zijne schouderen, en leide hem ne-
 „ der op den dorren grond. Verder, zoo
 „ sprak hij, kan ik niet gaan. Mijn le-
 „ ven is vol ellenden, en de bekrompen
 „ kost is mijn geheel gewin. Uren lang
 „ zworf ik reeds, met dezen last, door de
 „ heete middagzon, en ik vond nergens
 „ eene beek om mijnen brandenden dorst
 „ te lessen, en geen boom, geen struik
 „ biedt mij eenige vrucht aan, opdat ik
 „ mij verkwikke. O hemel! om mij he-
 „ nen is alles wildernis, nergens eenig
 „ voetpad, dat mij tot de mijnen brengt,
 „ en verder kunnen mijne waggelende
 „ knien niet. Maar, gij goden! doch ik
 „ mor niet, want altijd hebt gij geholpen.
 „ Zoo sprak hij, en krachteloos ging hij
 „ op zijnen last nederliggen. Zonder van
 „ hem gezien te wezen, liep ik uit al
 „ mijn magt naar onze hut, raapte eenen

„ korf vol gedroogde en versche vruchten
 „ bij een , nam mijne grootste fles met
 „ melk en , zoo ras ik kon , keerde ik te
 „ rug naar 't gebergte , en vond den man
 „ noch , dien thans een zagte slaap ver-
 „ kwikte. Zagtjes , zagtjes floop ik tot
 „ hem , en zette mijn korfje nevens hem
 „ en de fles met melk , en stil trad ik in
 „ de struiken te rugge. Maar schie-
 „ lijk ontwaakte de man. Hij keek op
 „ zijnen last neder en zeide : hoe zoet
 „ is de verkwikking van den slaap ! Nu
 „ zal ik zien , of ik u verder voord kan
 „ slepen : gij hebt mij zoo zagt tot een
 „ peuluw gediend. Misschien leiden de
 „ goede Goden mijnen gang , dat ik ras het
 „ geruisch van eene bron hoore , of mis-
 „ schien eene hute vinde , waarin de goed-
 „ aartige huiswaard mij onder zijn dak op-
 „ neemt. Nu wilde hij den last op zijnen
 „ schouder tillen , toen hij de fles en den
 „ korf gewaar werd. Aanfonds viel hem
 „ zijn pak , uit de handen. Hemel wat
 „ zie ik , zoo riep hij ! Ach , ik hongerige ,
 „ ik droom van spijs , en als ik ontwa-
 „ ke dan is er niets. Maar neen ! Goden !
 „ ik waak ! ik waak ! Toen greep hij naar
 „ de

„ de vruchten. Ik waak ! o welke God-
 „ heid , o welke goede Godheid doet dit
 „ wonder ? Het eerste uit deze fles giet ik
 „ voor u uit , en deze twee , de grootste
 „ dezer vruchten wijde ik u , neem , o
 „ neem genadig aan den dank , die mijne
 „ geheele ziel doordringt. Zoo sprak hij ,
 „ hij ging zitten , en met verrukking en
 „ vreugdetranen nam hij zijnen maaltijd.
 „ Hij stond wederom verkwikt op , en
 „ dankte noch eens de Godheid , die zoo
 „ goedig voor hem zorgde. Of , zoo zeide
 „ hij , hebben mogelijk de Goden eenen wel-
 „ dadigen sterflijken herwaards heen geleid ?
 „ o waarom zou ik hem niet zien en hem
 „ omarmen ? Waar zijt gij , dat ik u danke ,
 „ dat ik u zegene ! Zegent hem , o Goden ,
 „ zegent den braven en de zijnen. Ze-
 „ gent , o zegent alles wat hem toebe-
 „ hoort. Ik ben verzadigd en deze vruch-
 „ ten zal ik medenemen , mine vrouwen
 „ mijne kinderen zullen daar van eten , en
 „ met vreugdetranen met mij den onbeken-
 „ den weldoener zegenen. Toen ging hij
 „ voort. O ! ik weende van vreugde , maar
 „ ik liep door het bosch vooruit , en zet-

„ te mij aan den kant van den weg, dien
 „ hij langs moest. Hij kwam en groette
 „ mij en zeide, hoor mijn Zoon, zeg?
 „ hebt gij niemand op de bergen gezien,
 „ die een fles droeg en eenen korf met
 „ vruchten? — Neen, niemand heb ik op
 „ de bergen gezien, die een fles droeg en
 „ een korf met vruchten. Maar zeg mij,
 „ zoo vraagde ik, hoe komt gij in deze
 „ wildernis? Gij zijt zeker ver van den
 „ weg gedwaald, want hier loopt geen
 „ weg henen. Zeer, zeer, antwoordde hij,
 „ ben ik verdwaald, mijn zoon, en zoo
 „ niet eene goedige Godheid, of een sterf-
 „ lijke, dien de Goden daar voor zege-
 „ nen, mij gered had, zoo zou ik van
 „ honger en dorst in het gebergte gestor-
 „ ven wezen. — Laat mij u dan den weg
 „ wijzen, geef mij uwen last te dragen,
 „ dan kunt gij beter volgen. Na veel
 „ weigeren gaf hij mij zijnen last, en zoo
 „ leidde ik hem op den weg.

„ En zie, dat is het nu, dat mij van
 „ vreugde doet weenen. 't Geen ik deed
 „ was weinig en ligt te doen, en toch ver-
 „ blijdt het mij, wanneer het mij te bin-

„ nen

„nen komt, gelijk een zachte zonneshijn.
 „O hoe gelukkig moet hij zijn, die veel
 „goeds gedaan heeft.”

En de grijaard omarmde zijnen klein-
 zoon, vol zoete vreugde. „O” zoo sprak
 hij, „gerust en vrolijk ga ik ten grave,
 „want ik late deugd en vroomheid in mij-
 „ne hutte te rugge.”

D E S T O R M.

Op de Kaap, aan wier zijde de rietrijke Tifernus in zee vloeit, zaten Lakon en Battus, twee koeheders. Een zwart onweder kwam van verre op, en eene angstige filte heerschte in de toppen der boomen, en de benaauwde zeevogels en zwaluwen snorden onrustig ginds en weder. Zij hadden hunne kudden reeds, van het voorgebergte, naar hunne woning gezonden, en zij bleven te rug op de bergen, om de verschrikkelijke aankomst van het onweder en den storm op zee te zien.

Ontzaglijk is deze filte zoo zeide

LAKON:

zie, de ondergaande zon verbergt zich in gindsche wolken, die als bergen, aan de zoomen der zee schijnen op te stijgen.

BATTUS.

De onoverzienbare zee ligt zwart voor ons, noch in filte, maar in eene bange filte, die wel ras met geduchte onstuimigheden zal worden afgewisseld. Een dof geruisch blinkt in het ronde, gelijk een gehuil
van

van angst en algemeen onheil, dat van verre gehoord wordt.

LAKON.

Zie al langzaam stijgen de wolkgebergten naar boven, gedurig dikker, gedurig vreeslijker heffen zij hunne schouderen achter de zee op.

BATTUS.

Het dof gehuil wordt steeds verschriklijker. De donkerheid ligt over de zee. Zij heeft reeds de Diomedische eilanden verflonden. Gij ziet ze niet meer. Alleen de vlam van den vuurtoren, op de gindsche kaap, flikkert noch in het vreeslijke duister. Maar nu, nu beginnen de winden te huilen. Zie, zij scheuren de wolken, zij drijven ze woedend voort. Zij woeden op de zee. Zij schuimt —

LAKON.

Vreeslijk komt de storm op. Maar ik wil hem gaarne zien woeden. Mijn boezem zwelt van wellust, die met angst vermengd is. Zoo gij wilt, laat ons hier blijven. Wij zijn ras het gebergte af, in onze welbewaarde hutte.

BATTUS.

Goed! ik blijf bij u. Het onweder is

er reeds. De golven woeden reeds tegen onzen oever, en de winden huilen door de gebogene boomkruinen.

LAKON.

Ha! zie hoe de golven woeden, zie derzelve schuim naar de wolken opspatten, zie hoe vreeslijk ze zich als rotsgebergten omhoog beuren, hoe vreeslijk ze zich in den afgrond storten. De bliksemen, die op hunne ruggen schitteren, verlichten het ontzettende toneel.

BATTUS.

Hemel! zie een schip! gelijk een vogel op een voorgebergte zit, zoo zit het op gindsche golf: — zie zij stort in! waar is het nu? — waar zijn de ellendigen? — in den afgrond begraven!

LAKON.

Bedrieg ik mij niet zoo stijgt het, — daar, — op den rug van die golf, weder na boven. Hemel! red! red hen! zie, — zie — de volgende baar stort zich met haren geheelen last op hen neder. O wat zoekt gij, dat gij dus uwen vaderlijken oever verlaat, en op verschrikkelijke zeën zwerft? Had uw geboorteland geen voedsel genoeg, om uwen honger te verzadigen? Gij zoekt rijkdom

dom, en vindt eenen jammervollen dood!

BATTUS.

Op uwen vaderlijken oever zullen uwe vaders, en uwe vrouwen, en uwe kinderen te vergeefsch weenen; vergeefsch voor uwe wederkomst in de tempelen geloften doen. Uw graf zal ledig wezen, want de roofvogels zullen u aan het strand opeten, zoo de zeedrochten u niet verslinden. O hemel! laat mij altijd vreedzaam in mijn arm hutje wonen. Met weinig te vrede, voede mij mijne hoeve, en mijn klein veld, en mijne kudde.

LAKON.

Straft mij, o Goden, gelijk dezen, zoo immer onvergenoegdheid in mijnen boezem zucht; zoo ik ooit meer wensche, dan ik hebbe, rust en matig voedsel.

BATTUS

Laat ons afklimmen: mischien dat de golven deze ellendigen aan den oever werpen. Zoo zij nog leven, kunnen wij mogelijk den troost hebben, dat wij ze redden. Zoo ze dood zijn, kunnen wij noch hunne schim bevredigen, en hun een vreedzaam graf geven.

Zij

Zij klommen af naar het strand, en vonden eenen schoonen jongeling, dood in het zand uitgestrekt. Zij begroeven hem met tranen op het strand. Stukken van het schip lagen in het zand verstrooid, en zij vonden onder dezelve eene kist. Zij openden dezelve, en vonden er goud in en groote rijkdommen. Toen zeide

BATTUS.

Wat doen wij daar mede?

LAKON.

Laat ons het houden: niet om rijk te wezen, dat ons de goden daar voor behoeven! maar om het weer te geven, wanneer het de eigenaar zoekt, of aan iemand die meer nodig heeft dan wij.

Ongebruikt en ongezoegt lag de schat langen tijd bij hen beide. Toen lieten zij voor denzelfven aan het strand eenen kleinen tempel bouwen. Zes zuilen van wit marmer beurdten den schaduwrijken voorgevel omhoog, en in de diepte stond het standbeeld van Pan. — Aan de vergenoeving was deze tempel geheiligd en aan u — o goede Pan.

DE

DE JALOUZIJ.

De sterkstwoedende der hartstochten is de Jalousij. Zij is de gevaarlijkste slang, die de Furien in onzen boezem werpen. Dat heeft Alexis ondervonden. Hij beminde Dafne, en Dafne beminde hem. Zij waren beide schoon. Hij was mannelijk bruin, en zij wit, en onschuldig, gelijk eene Ielij, die zich voor het avondrood opent. Zij hadden elkander eeuwige liefde gezworen. Venus en de minnegoden schenen allerlei weldaden over hen uit te gieten.

De vader van Alexis was van een zware krankheid te rug gekomen. „Zoon” zoo sprak hij „ik heb eene gelofte gedaan, om „aan den god der gezondheid zes schapen „te offeren. Ga heen, en breng de schapen in zijnen tempel.” De tempel was twee lange dagreizen van hun afgelegen. Met tranen nam hij van zijn meisje afscheid, als moest hij eene groote zee overvaren, en hij dreef zijne schapen treurig voor zich henen. Zich aldus van haar verwijderende, zuchtte hij gelijk een tortelduif
 zucht,

zucht, den verren weg langs. Hij ging door de schoonste landstrecken en hij zag ze niet. Hij gevoelde alleen zijn liefde; hij zag alleen zijn meisje: hij zag ze in hare hutte; hij zag ze bij de bron in den lommer; hij hoorde haar zijnen naam noemen en zuchtte. Zoo trad hij achter zijne schapen, verdrietig dat zij niet snel waren gelijk de reën, en hij kwam aan den tempel. Het offer werd aangeboden en geslacht, en hij snelde, door de liefde met vleugelen voorzien, naar zijn hoeve te rugge. In een boschje drong hem een doorn diep in de voetzole, en de smert liet hem nauwlijks toe, naar eene bij gelegen hut te kruipen. Een goedhartig paar nam hem in, en leide heele kruiden op zijne wonde. „Hemel hoe ongelukkig ben ik!” Zoo zuchtte hij geduriglijk; hij kernde en telde ieder oogenblik. Elk uur scheen hem een treurige winternacht, en eindelijk goot een ongunstige Godheid het vergif der jalouzie in zijn harte. „Hemel! welk eene gedachte!” Zoo mompelde hij, en hij keek woedende in het ronde. „Dafne kon mij ontrou worden! hatelijke gedachte! maar meisjes zijn meisjes en
„Daf-

„ Dafnè is schoon. Wie ziet haar zonder
 „ smachten? en smacht niet Dafnis reeds
 „ lange om haar. Hij is schoon. Wie
 „ wordt niet geroerd door zijn gezang?
 „ wie blaast de fluit gelijk hij? zijne hut-
 „ te staat bij Dafnis hutte : alleen een be-
 „ koorlijke lommer is tusſchen die beide.
 „ O vlied mij, vlied mij, hatelijke gedach-
 „ te! Gij graaft u zelven gedarig dieper
 „ in mijnen boezem, en vervolgt mij dag
 „ en nacht.” Dikwijls toont hem zijne
 gekrenkte verbeeldingskracht zijn meisje,
 zoo als zij ſchuw in den lommer vliedt,
 waar Dafnis voor haar, en voor den weder-
 galm, de ſmerten zijner liefde zingt. Hij
 ziet haar ſnachtend' oog; hij ziet het, hoe
 de zuchten haren boezem doen opzwellen.
 Of hij ziet zijn meisje in den gewelfden
 lommer ſluimeren. Dafnis ſluipt in de ſcha-
 duwe; hij ziet haar; hij ſluipt naderbij;
 ongeſtoort verhecht zich zijn dronken oog
 aan iedere ſchoonheid. Hij bukt, kuscht
 hare hand, en zij ontwaakt niet, hij kuscht
 hare wangen, hij kuscht hare lippen. —
 „ En zij ontwaakt niet!” roept hij woe-
 dende. „ O ik ellendige! Maar welke
 „ hatelijke beelden ſchep ik mij zelve.
 „ Waar-

„ Waaron ben ik zoo vruchtbaar van uit-
 „ vinding, om mij zelven, met de vrees-
 „ lijkste folteringen, te pijnigen? waarom
 „ bedenk ik alleen, ik ondankbare, dat
 „ gene, dat hare onschuld beledigt. ”

De zesde dag waarop deze zielverfcheu-
 rende kwellingen voorduurden, was reeds
 daar en zijne wonde was noch niet geheeld.
 Hij omhelsde zijnen weldoener, men zeide
 hem alles, wat de hartelijkste weldadigheid
 zeggen kon, om hem langer te houden.
 Maar te vergeefs! vervolgd van de Furien,
 snelde hij voort zoo ras hij kon. Het
 was avond, en de volle maan scheen, toen
 hij van verre de hut van Dafne ontdekte.
 „ Ach! ” zeide hij, „ vlied mij nu, gij
 „ hatelijke, gij zielmartelende denkbeelden.
 „ Daar woont zij, die mij bemint, en noch
 „ heden zal ik in hare armen van blijd-
 „ schap weenen. ” Zoo sprak hij en hij
 snelde voort. Maar onder den wijngaard-
 lommer, die tot de hutte leidt, zag hij
 zijn meisje aankomen. „ Zij is het! Ha
 „ Dafne! Gij zijt het! uwe rijzige lengte,
 „ uw zachte gang, uw sneeuwit gewaad! —
 „ Zij is het! — Goden! — maar waar gaat
 „ zij dus in den nacht henen? Het is voor
 „ zwak

„ zwakke meisjes gevaarlijk, zich in den
 „ nacht op het open veld te wagen. Mis-
 „ schien treedt zij, vol verlangen, mij
 „ op mijnen weg te gemoete.” Zoo sprak
 hij. Maar één jongeling komt haar uit het
 weesjé achter na, voegt zich aan hare zij-
 de, en vriendelijk drukt zij hare hand in
 de zijne. Hij gaf haar een bloemenkorf-
 je, en zij nam het, met zoete gebaerden,
 aan haren arm. Zoo gingen zij van de
 hutte af in den maneschijn Alexis bleef
 verstomd van verre staan en becfde, van de
 zolen tot aan zijn hoofd. „ Goden! ha!
 „ wat zie ik! al te waar, ach! al te
 „ waar is het gene mij kwelde. Eene
 „ meelijdige Godheid heeft het mij te vo-
 „ ren gezegd! o mij, ellendigen! O wie
 „ zijt gij, God, of Godin, die mij mijn
 „ ongeluk vooraf liet gevoelen? wreek, o
 „ wreek mij! straf voor mijne oogen, straf
 „ deze trouloosheid en laat mij ellendigen
 „ dan sterven.”

Met saamgestrengelde armen gingen het
 meisje en de jongeling; met vriendelijke
 gebaerden, gingen zij, in den maneschijn,
 naar het myrthenboschje, dat den tempel van
 Venus omringt.

„ In de ſchaduwe van deze myrthen
 „ gaan zij, ” zoo ſprak Alexis in woede,
 „ in deze ſchaduwe, waarin zij mij dik-
 „ wijs de trouwſte liefde gezworen heeft!
 „ Nu zijn zij in het boſchje! Hemel! Ik
 „ zie hen niet meer! Verborgten in de
 „ dichtſte ſtruiken, daar zullen zij zich in
 „ de ſchaduwe zetten. Maar neen, ik
 „ zie ze weder, in de maanſchijn blinkt
 „ haar wit gewaad, door de ranken, en
 „ de zwarte ſtammen. Zij ſtaan ſtil, hier
 „ is eene open plaats en zagt gras. Trou-
 „ loozen! zet u hier neder, hier in de
 „ heldere maanſchijn, en zweert elkan-
 „ der, bij haar licht, eene ſtrafwaardige
 „ liefde. Mogten u de Furiën verjagen!
 „ maar neen! luister! de nachtegalen zin-
 „ gen hunne tederſte liederen, de tortel-
 „ duiven kirren om hen henen. Maar
 „ neen! ook hier blijven zij niet: zij gaan
 „ in den tempel der Godinne. Ha! ik
 „ wil nader bij treden, ik wil hen zien,
 „ ik wil hen beluisteren. ”

Hij ſloop in het myrthenwoud. Zij
 kwamen gedurig nader bij den tempel, die
 op witte marmereu zuilen, in de maan-
 ſchijn, in de nachtlucht ſtond te blinken.

„ Hoe

„ Hoe? zij durven het wagen de trappen
„ van den tempel te betreden! Zou de
„ Godin der liefde de hatelijkste ontrou
„ beschermen? ” Hij sprak het, en zag het
meisje de trappen des tempels opklim-
men. Met het bloemenkorfje aan den
arm, ging zij onder de zuilen, die den
tempel in het ronde omgeven, en de jon-
geling bleef staan bij een van dezelve.
Alexis trad, in den lommer van het woud,
nader bij. Sidderend en vol wanhoop
sloop hij in de schaduwe, die een der zui-
len afwierp, hij leunde tegen dezelve, en
hij zag Dafne naar het beeld van Venus
gaan. Deszelfs marmer was zoo wit als
melk, en het licht der maan bescheen het
zelve. De godin, zich achter over neigen-
de, met eene verrukkelijke deftigheid,
scheen de verbaasde oogen der sterflijken te
ontwijken, en uit haren hoogen stand een
oog van goedheid, op de genen die haar
aan hare voetschabel offeren, neder te wer-
pen. Dafne zonk voor haar op de knie,
leide de bloemenkransen voor zich neder,
en bad met teekenen, weemoed en snik-
kende aldus: „ Hoor, o hoor, lieve Go-
„ din, gij beschermersse der getrouwe
„ lief-

„ liefde , hoor mijn smeeken ; neem
 „ vriendelijk aan de kransen die ik ten
 „ offer brenge. De avonddauw en mijn
 „ tranen blinken op dezelve. Ach ! het
 „ is reeds de zesde dag , dat Alexis mij
 „ verliet. O milde goede Godin , laat
 „ hem gezond in mijne armen te rugge
 „ keeren ! bewaar , o bewaar hem op zij-
 „ nen weg ! en voer hem zoo gezond en
 „ zoo vol liefde , als hij mij verliet , in
 „ mijne smachtende armen te rugge .”

Alexis hoorde het , hij zag den jonge-
 ling staan kort bij zich , dien de heldere
 maan nu in het aangezicht scheen. Het
 was Dafnis broeder ; want zij was bevreesd ,
 om in den nacht alleen naar den tempel
 te gaan.

Alexis trad van achter den pijler te voor-
 schijn. Dafne , verrast van de vrolijkste
 verrukking ; hij vol vreugde en schaamte ;
 zonken zij beide , met omhelzende armen ,
 voor de Godinne neder.

HET HOUTEN BEEN.

EENE ZWITSCHERSCHE IDYLLE.

Op het gebergte, waar de Rantijbeek in het dal ruischt, weidde een jonge herder zijne geiten. Zijne ruischpijp riep den zeventvoudigen echo uit de rotsholen; en klonk vrolijk door het dal. Toen zag hij, van de zijde van het gebergte, eenen man opkomen; oud en zilvergrijs van haren, en de man, langzaam op zijnen staf leunende, want zijn been was van hout, trad tot hem en ging aan zijne zijde, op een stuk rots, nederzitten. De jonge herder zag hem verbaasd aan, en keek naar zijn uitgestrekt houten been. „Kind,” zeide de oude, met eenen lach, „zeker, denkt gij, zou ik met zulk een been wel beneden in het dal blijven? Deze reis uit het dal waag ik eens in ieder jaar. Dit been, gelijk gij het daar ziet, is mij meer tot eer, dan meenig eenen zijne twee goede, dit moet gij weten.”

„Tot eer, mijn Vader, zou het u wel
III. DEEL. L „kun-

„ kunnen wezen ”, antwoordde de herder,
 „ maar ik wed, dat de andere veel gemak-
 „ lijker zijn, maar gij moet toch wel ver-
 „ moeid wezen. Zoo gij wilt, ik zal u
 „ versche geitenmelk geven, of ik zal u
 „ eenen frischen drank uit de bron
 „ halen, die daar ginder uit de rots
 „ voordruppelt”.

DE OUDE.

Gij zijt een goede knaap. Een drank
 versch water zou mij verkwikken. Ga en
 haal hem. Dan zal ik u de historie van
 mijn houten been vertellen.

De jonge herder liep henen, en terftond
 bracht hij eenen verschen drank uit de
 beek te rug.

De grijzaart had zich verkwikt. „ Dat
 „ meenig een van uwe vaders, ” zoo sprak
 hij, „ vol lidteekens en verminkt is, daar
 „ voor moogt gij God en hen danken, gij
 „ jonge lieden. Zonder dat zou u het
 „ hoofd moedeloos nederhangen, in plaats
 „ dat gij thans in de zon vrolijk zijt, en
 „ met blijde liederen den echo roept.
 „ Vrolijkheid en vreugde klinken thans
 „ door het dal, en blijde liederen hoort
 „ men van den eenen berg tot den ande-
 ren.

„ren. Vrijheid, vrijheid maakt het ge-
 „heele land gelukkig. Wat wij zien, berg
 „en dal, dat behoort aan ons. Vrolijk
 „bouwen wij onzen eigen grond, en wat
 „wij oogften dat oogften wij voor ons
 „zelveu.”

DE JONGE HERDER.

Hij is niet waardig een vrij man te we-
 zen, die vergeten kan, dat onze Vaders
 ons dat voorrecht bevochten.

DE OUDE.

En die niet even het zelve doen zoude,
 mijn Zoon! Sedert dien bloedigen dag, ging
 ik alle jaar eens, uit het dal, naar deze
 hoogte: maar ik merk dat dit wel mijne
 laatste reize derwaard wezen zal. Van hier
 zie ik de geheele orde van den slag, dien
 wij voor onze vrijheid wonnen (*). Zie,
 hier, van dezen kant kwam de slagorde
 der vijanden. Vele duizenden spiefen blon-
 ken ons in de oogen, en wel tweehonderd
 ridders, in de prachtigste wapenrusting. De
 vederbosfen bewogen zich op hunne hel-
 men,

(*) Den slag bij Naefels, in het kanton Glaris in het jaar 1888.

men, en onder hunne paarden fidderde het land. Reeds eens was onze kleine hoop verftrooid, slechts weinige honderden waren wij fterk. Weeklagten klonken verre in het ronde, en de rook van het brandende Naefels vervulde het dal, en fteeg vreeslijk op tegen de bergen. Maar aan den voet des bergs ftond toen onze hoofdman; daar ftond hij, waar die beide dennenboomen op de rots ftaan, maar weinigen ftonden bij hem. Mij dunkt ik zie hem noch ftaan, vol van moed, daar hij de verftrooide hoopen te famenroept, terwijl hij de banier hoog in de lucht ginds en weder flingert, dat het ruischt, gelijk een stormwind voor een onweder. Van alle kanten kwamen de verftrooiden aanloopen. Ziet gij daar, beneden de rots, die bronnen wel. Steenen, rotfen en omgeworpen boomen mogen zich in haren weg fteilen, zie, zij dringen door, zij fforten zich verder en verzamelen zich in gindschen waterkom: even zooling het, zoo fnelden de verftrooiden wederom bij elkander, en floegen door de vijanden henen. Zij ftonden rondom den held en zwoeren: „ wij kleine hoop, zoo „ God ons bij staat, zoo verwinnen wij,
„ of

„ of wij sterven.” Met eene ineengedrongen slagorde, kwam de vijand op ons aanstormen. Elfmalen hadden wij hem reeds aangevallen, en telkens moesten wij weder te rug trekken, naar den berg, die ons beschermdde. Wij stonden daar, met in een gedrongen gelederen, ondoordringbaar, gelijk de rots die achter ons was. Maar toen, toen vielen wij, door dartig dapperen uit Schweits versterkt, op de vijanden aan, gelijk een bergval of een geborsten rots zich van omhoog in het woud nederwentelt, en de boomen voor zich henen verbrijzelt. De vijanden, voor ons en rondom ons, ruiters en voetknechten, in eene vreeslijke wanorde door een gemengd, vielen zelf op elkander, daar zij onze woede ontweken. Zoo woedden wij onder de vijanden, en drongen over doolten en verminkten henen, om verder te dooden. Ik ook, maar midden in het gewoel, sneet mij een vijandelijke ruiter ter neder, en zijn paard vertrad mijn een been. Een, die aan mijne zijde vocht, keek te rugge, nam mij op zijne schouderen, en bragt mij uit den slag. Een vrome geestelijke bad niet verre van daar, op eene rots, om on-

zen zege: „Vader, bezorg dezen, hij „heeft als een man gevochten,“ Zoo sprak hij, en hij vloog naar den berg te rugge. De slag werd gewonnen! Kinderen, hij werd gewonnen! Velen der onzen lagen over eenen hoop vijanden uitgestrekt, zoo als ik naderhand hoorde, gelijk de moede maaier op de garven rust, die hij zelf heeft afgesneden. Ik werd verzorgd, ik werd geheeld: maar mijnen redder kende ik niet. Nooit heb ik er hem voor kunnen bedanken, dat ik leve. Ik heb te vergeefsch gezogt; te vergeefsch geloften, te vergeefsch bedevaarten gedaan, op dat eenig engel of heilige mij hem mogt openbaren. Ach te vergeefsch! Ik zal hem in dit leven niet kunnen danken.

De jonge herder had hem, met tranen in de oogen, aangehoord, en zeide: „Vader gij „kunt hem in dit leven niet meer danken.“ De Oude riep met verbazing: „hoe, wat „zegt gij? Weet gij dan wie hij was?“

DE JONGE HERDER.

Mij moest alles bedriegen; of mijn eigen Vader was het zelve. Dikwijls heeft hij mij de geschiedenis van den slag verhaald, en dan gezeid: „zou de man noch
le-

„ leven , die zoo dapper aan mijne zijde
 „ vocht , en dien ik van het slagveld droeg .”

DE OUDE.

O Hemel ! en gij engelen ! zou die brave
 UW vader wezen !

DE JONGE HERDER.

Hij had hier een lidteeken , (*bij wees op
 de linker wang*) de splinter van eene spies
 had hem verwond , mogelijk eer hij u van
 het slagveld droeg .

DE OUDE.

Zijne wang bloedde , toen hij mij droeg .
 O mijn kind , mijn zoon !

DE JONGE HERDER.

Hij stierf , nu twee jaren geleden , en
 nu hoede ik , want hij was arm , voor
 flechten loon hier deze geiten .

De oude omhelsde hem . o God zij er
 voor gedankt ! Zoo kan ik zijne wel-
 daad aan u wederom vergelden . Kom ,
 Zoon , kom in mijne woning . Een ander
 kan deze geiten hoeden , en zij gingen af ,
 in het dal , naar zijne woning . De grijsaard
 was rijk in veld en in kudden , en eene
 eenige ſchoone dochter was zijn erfgenaam .
 Kind , zoo ſprak hij , die mijn leven gered
 heeft was de Vader van dezen kraap . Zoo

gij hem goed kost wezen, zoo zou ik hem u ter vrouwe geven. De knaap was schoon en vrolijk, gele lokken krulden zich om zijn aangezicht, en vurige maar evenwel zedige oogen stonden in het zelve te blinken. Uit maagdelijke zedigheit bedacht zij zich drie dagen: de derde viel haar reeds te lang. Zij gaf den jongeling de hand, en de oude weende met hem vreugde tranen, en zeide: „weest gezegend! „Nu, nu ben ik de gelukkigste man.”

BRIEF

B R I E F

O V E R D E

L A N D S C H A P S C H I L D E R K U N S T

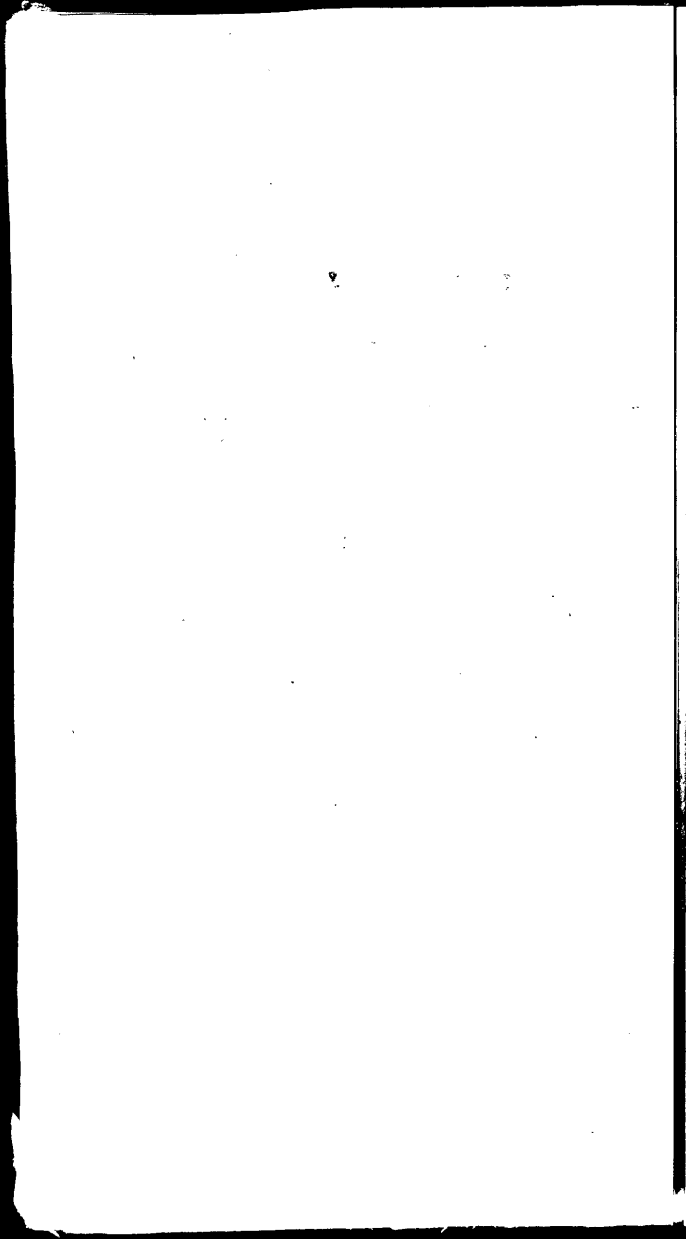
A A N D E N

H E E R

F U E S L I N

S C H R I J V E R D E R G E S C H I E D E N I S
V A N D E B E S T E K U N S T E N A A R S
I N Z W I T S E R L A N D .

L 5

B E R I C H T.

Deze brief heeft bij kunstkenners goedkeuring gevonden. Men heeft geoordeeld dat hij jongen kunstenaaren van eenige nuttigheid zou kunnen wezen, en dat hij iets tot bevordering van den smaak voor de kunst zou kunnen toebrengen. Ik ben, om deze reden, tot het besluit gekomen, om hem in de verzameling van mijne schriften aan te nemen. Hij is wel op meer dan eene plaats nagedrukt: doch nadat hij eens voor nuttig verklaard is, zie ik deze nieuwe uitgave voor een geschikt middel aan, om hem in meer banden te brengen, in welke hij van

B E R I C H T.

eenige nuttigheid wezen kan, en om deze reden zullen zulke lezers, voor welken hij overtollig is, zulks licht ten goede houden.

M I J N H E E R.

Gij meent, dat het opmerking zou kunnen verdienen, en van nuttigheid wezen, zoo ik op papier brengé, wat weg ik heb ingeslagen, om, in eenen zoo ver gevorderden leeftijd, eenige vorderingen in de kunst te maken. Het zou goed wezen, zoo vele kunstenaars voor mij dit gedaan hadden. Hoe oneindig nuttig zou het voor de kunst wezen, zoo men meer de geschiedenis der kunst; door wat middelen kunstenaars tot hunne grootheid gekomen zijn; wat zwarigheden zij zijn te boven geworfeld, en wat weg zij daartoe hebben ingeslagen, en wat zij op hunnen weg en in hunne ontwikkeling hebben waargenomen, in de historie van de Schilders vinden mogt.

Hunne werken zouden mogelijk minder geleerd wezen, dan die van geleerde kenners, maar zij zouden zaken behelzen, die zij, elk in zijne bijzondere omstandigheden, elk bij zijnen! aanwas en in zijnen arbeid, hadden waargenomen, en die den

blooten kenner nimmer in de gedachten kunnen opkomen.

Zoo (om slechts een paar voorbeelden bij te brengen) vervat het werk, dat LAIRESSE, nadat hij door zijne kunst de algemeene verwondering had tot zich getrokken, begon te schrijven de bruikbaarste stoffen en zaken, die alleen een LAIRESSE, met zulke duidelijkheid, in de eerste jaren van zijne studie en van zijnen besten arbeid, gevonden en waargenomen heeft. En hoe onschatbaar is het werkje van MENGES, dat meer goeds over de kunst doet denken, dan geheele folianten. Schoon hij zich al als filozoof niet duidelijk weet uit te drukken, zoo spreekt hij nochtans, daar, waar hij als kunstenaar spreekt, met eene kracht, met een licht, met eenen zoo zuiveren smaak, en met eenen zoo fijnen filozoofsch geest van waarneming, als men alleen van den grootsten kunstenaar van onze eeuw zou kunnen verwachten.

Maar om tot mij zelven te komen. Ik schroom mijn gegeven woord te houden.
 Ik ben noch midden op den weg, en mij-
 ne

ne omftandigheden zullen mij naauwlijks veroorlooven, veel verder te komen. Ik vreeze dat ik u dingen zeggen zal, die slechts weinig te beduiden hebben. Doch dan blijft mijn gefchrijf niets anders, dan een brief aan u, met welken gij moogt handelen zoo als men doet, met brieven, die niets te beduiden hebben, en men zal u en mij daar mede verſchoonen, dat zulk een brief de eenige vlek in uw werk is.

Gij weet dat mijn beroep nooit geweest is een kunstenaar te worden, derhalven was ik in mijne jeugd geheel en al zonder eenige aanleiding. Zoo ik al, in mijne jonge jaren, eene geheele menigte papiers befmeerde, zoo was het toch niets anders dan ellendig ſpeelwerk, zonder oogmerk of onderrechting. Ik moest derhalven noodzakelijk achter blijven, en daar van was het natuurlijk gevolg, dat mijn drift veel verflaauwde. Mijne beste jaren vervlogen, zonder dat ik de proef nam, of ik in de kunst iets zou kunnen worden. Ondertuſſchen hadden de ſchoonheden der natuur, en de goede navolgingen derzelve, van allerlei foort, altijd de grootſte uitwerking op mij: maar ten opzichte van de kunst had ik

ik slechts een donker gevoel, dat met geene kundigheid verbonden was, en daar van was het, dat ik mijne gewaarwordingen, en de indrukken welke de schoonheden der natuur op mij gemaakt hadden, liever op eene andere, en wel op zulk eene wijze zegt uit te drukken, die minder mechanische oefening, maar dezelfde talenten, het zelfde gevoel voor het schoone, en dezelfde opmerkzaamheid, op de natuur vordert.

Toen ik gelegenheid kreeg wijlen mijnes schoonvaders (*) voortreffelijke verzameling da-

(*) De Heer Hendrik Heidegger, Lid van den geheimen Raad, die 1763 stierf, eerde en kende de edele kunsten van der jeugd af aan. Zijn kabinet is een van de beste in onze Vaderstad en vervat voornamelijk de beste prenten, naar de nederlandsche school, en eene volkomene verzameling van de eerste drukken van het werk van FREYs, die de verhevene werken van de Romeinsche school op de waardigste wijze geleverd heeft, ook is het, uit hoofde van eene groote verzameling van handteekeningen aanmerkelijk, en wordt thans, door zijnen Zoon, met veel oordeel en keuze gedurig vermeerderd.

dagelijks te zien, werd mijn drift voor de kunst op nieuw wakker, en ik nam, in het 30ste jaar van mijn leven, het besluit om te beproeven, of ik noch tot eenen trap zou kunnen komen, die mij, bij kenners van de kunst, eenige eere zou kunnen aandoen.

Mijne neiging strekte zich vooral uit tot het teekenen van landschappen, en ik begon met ijver te teekenen. Maar mij gebeurde wat aan velen gebeurt. Het beste en hoofddoel is toch altijd de natuur. Zoo dacht ik en ik teekende naar de Natuur. Maar welke zwarigheden ontmoette ik, daar ik mij noch niet genoeg, naar de beste voorbeelden, in de verscheidene wijzen van uitdrukking der voorwerpen, geoefend hadde. Ik wilde de natuur al te naaukeurig volgen, en vond mij zelve in kleinigheden ingewikkeld, die de werking van het geheel bedorven, en mij ontbrak altijd de manier, die het ware karakter der natuurlijke voorwerpen bewaart, zonder slaafsheid en angstvalligheid. Mijne gronden waren met verwarde kleinigheden opgehoopt; de boomen waren angstvallig en niet in hoofdpertijen geschikt, en alles was

door

door werk zonder smaak te zeer afgebroker. Kortom : mijn oog was noch niet geëfend , om de natuur als een schilderij te beschouwen , en ik verflond mij noch niet om te geven en te nemen , daar , waar de kunst de natuur niet achterhalen kan. Ik zag derhalven dat ik mij eerst naar de beste kunstenaars , moest vormen. Is niet het gene mij gebeurde het gebrek van die oude kunstenaars , die een begin maakten om de kunst uit hare kindsheid op te voeren , en dien het dus noch ontbrak aan goede voorbeelden. Zij hielden zich zoo zeer aan de natuur , dat zij de kleinste omstandigheid even zoo naauwkeurig schilderden , als die welke meest in de oogen valt. Hunnen schilderijen ontbrekt het daarom aan de noodige werking. Later genien , die deze mislagen opmerkten zochten dezelve te ontwijken , en verwierven zich kennis aan de regelen der schoonheid , in de schikking der gematigde verscheidenheid , der hoofdmassen , in de schikking van licht en schaduw enz. Volgens dezen vond ik nu noodig te studeren. En , om den weg zoo kort als mogelijk te maken , koos ik alleen het beste.

d.

dat gene dat zich in elke foort als voortreffelijk voordeed, om tot een voorbeeld te dienen. Deze zorgvuldige keuze van het beste, moet voor den leermeester en voor den leerling de eerste grondregel zijn. Het middelmatige is het schadelijkste, en moet meer ontweken worden, dan het slechtste, wiens gebreken lichter in de oogen vallen. Van hoeveel nut zouden de plaatsnijders voor den waren smaak kunnen wèzen, wanneer zij dachten: dat zij, door de keus van het gene zij willen leveren, bij kenners even zoo veel eer kunnen inleggen, als door de uitwerking zelve. Welk eene meenigte van middelmatige stukken wordt, door velen hunner, vernemenigvuldigd in de wereld geworpen, dat nooit den arbeid van eenen dag verdiend hadde. Of is het niet de moeite waardig, zich tienmaal te bedenken, aan wat stuk of men den arbeid van verscheiden maanden besteden zal? Alleen de voornaamste stukken in de kunst zijn deze moeite waardig. Het is een zeer schadelijk tijdverlies, wanneer men zich, in het onderwijs van jonge kunstenaars, ook zelfs maar weinig tijd, met middelmatige stukken ophoudt.

Der-

Derzelve smaak wordt op deze wijze voor het schoone niet gevormd. Het middelmatige blijft hun draaglijk en voedt in hun den waan, dat zij ver gevorderd zijn, omdat het hun niet moeilijk viel, niet ver achter hun voorbeeld te blijven. Men late den jongen kunstenaar de koppen naar RAFAEL bestuderen, zoo zullen hem de laffe zoete aangezichtjes van vele lateren ondraaglijk worden. Men late hem, volgens den gewonen slender van zoo veel geächte kunstenaars naar de mode, tekenen, en daarna Apollo of Antinous: zoo zal hij van beide zeer gemeene luiden of slechte dansers maken, en, dat noch het ergste is, niet eens gevoelen dat hij ze slecht gemaakt heeft.

Ik vond best, in mijne studien, van het eene hoofdstuk tot het andere over te gaan. Want die alles te gelijk doen wil, kiest zeker den moeilijksten weg. Zijne opmerkzaamheid zal al te zeer verstrooid wezen, en zich afmatten, om dat hij, in zoo veel verscheiden voorwerpen, op eenen en denzelfden tijd, te veel zwaarigheden vindt. Ik waagde mij eerst aan de boomen, en in dit vak koos ik voor anderen

WATERLOO, van wien, in het bovengenoemde kabinet, eene zeer volledige verzameling is. Hoe meer ik hem bestudeerde, hoe meer ware natuur ik in zijne landschappen vond. Ik oefende mij in zijne manier zoo lang, tot dat ik mij, in mijne eigene ontwerpen, met gemakkelijke uitdrukte. Ondertusfchen liet ik niet na ook naar anderen te werken, wier manier niet dezelfde was met die van WATERLOO, maar die evenwel niet min gelukkig de natuur navolgden. Ik oefende mij daarom ook naar ZWANEVELD en BERCHEM, en wanneer ik eenen boom, eenen ftam, eene ftruik vond, die voor anderen mijne opmerking tot zich trok, kopieerde ik die in meer of min vluchtige fchetfen. Door deze vermengde oefening, kreeg ik gemakkelijke in de uitdrukking, en meer eigendomlijks in mijne manier, dan ik zou gehad hebben, zoo ik mij aan WATERLOO, mijn meestgeliefd voorbeeld, alleen had gehouden. Ik ging verder, van het eene deel tot het ander. Voor de rotfen koos ik de groote masfen van BERCHEM en S. ROZA, de teekeningen die FELIX MEYER, ERMELS en

HAC-

HACKERT, naar de natuur, en in hun waar karakter gemaakt hebben. Voor verschieten en gronden, de grasrijke streken en de zachte nevelachtige verschieten van LORRAIN, de zagt achter elkander wegvloeiende heuvelen van WOUWERMANN, die, in een gematigd licht, met zagt gras, somtijds maar te zeer als met fluweel bedekt zijn: en dan WATERLOO, wiens gronden geheel natuur zijn, geheel zoo als hij dezelve in zijne landstreek vond. Daarom is hij ook in dit vak zoo moeilijk na te volgen. Voor zandige en rotsachtige gronden, die hier en daar met struiken, gras en kruiden bewasfen zijn, koos ik BERCHEM.

Hoe veel gemakkelijker vond ik toen naar de natuur te studeren. Ik wist nu wat het eigendommelike van de kunst is, ik kon nu in de natuur oneindig meer waarnemen, dan voorhenen, en met meer gemakkelijheid eene uitdrukkende manier vinden, daar waar de kunst geen toegang heeft. Voorhenen had ik, in mijne wandelingen, dikwijls lang te vergeefs gezocht, en geen voorwerp voor mijne teekenlust gevonden! Nu ontmoette ik altijd iets op mij-

mijnen weg. Ik kan dikwijls lang te ver-
geefsch zoeken om eenen boom te vinden,
die in zijnen geheel en voren schilderagtig
schoon is: maar wanneer mijn oog gewoon
is te vinden, vind ik, in eenen andersins
flechten boom, een enkele partij, een paar
schoongeworpen takken, eene schoone mas-
se van loof, eene enkele plaats aan den
stam, die, vernuftig angebragt, aan mijne
werken waarheid en schoonheid geeft. Een
steen kan mij de schoonste masse van een
rotsstuk voorstellen, ik heb het hier in
mijne macht, hem in het licht der zon te
plaatfen, zoo als ik wil, en ik kan de
schoonste effecten van schaduwe en licht,
en halflicht en wederfchijn daar in waarne-
men. Maar in deze wijze van de natuur
te bestuderen, moet ik mij wachten, dat
mij de neiging tot het enkel wonderbare
niet wegflepe: ik moet altijd meer op het
edele en schoone zien, anders kan ik licht
in mijne samenvoegingen in het chimerique
vallen, en wonderbare gedaantens al te zeer
samenhoopen.

In mijne studien naar de natuur ga ik
niet angstvallig te werk, maar ook niet
vluch-

vluchtig, 't zij dan dat ik bijzondere deelen, of geheele verscbietten teekene. Hoe meer beduidenis eenig deel van mijn voorwerp heeft, hoe meer ik het zelve aanstonds uitvoere. Velen vergenoegen zich met aan de natuur, in vluchtige schetsen eene hoofdgedachte te ontleenen, en dezelve naderhand uit te voeren. Maar hoe? In de manier die zij eens hebben aangenomen. Het ware en eigendomlijke van het voorwerp raakt dus verloren, en zulks wordt, door geen toverij van verwe, en groote werking van licht en schaduwe vergoed. Men is betooverd, maar niet lang, het navorschend oog zocht waarheid en natuur en die vindt het niet.

Maar wanneer ik nu een voorwerp, dat ik uit de natuur genomen hebbe, wilde aanvullen, wanneer ik er wilde bijvoegen wat een schilderachtig geheel zal uitmaken, dan werd ik beschroomd en verviel dikwijls in gekunstelae omstandigheden, die met de eenvoudigheid en waarheid van dat gene, dat ik uit de natuur genomen hadde, niet harmonieerden. Mijne landschappen hadden niet dat groote, dat edele, die

har-

harmonij, te zeer verftrooid licht, geene roerende hoofdwerking. Dus moest ik eerst op een beter geheel denken.

Onder allen zogt ik naar die kunstenaars, die, ten opzichte van de ideën, de keuze, en schikking hunner voorwerpen, mij de beste schenen. Ik vond, in de landschappen van VAN EVERDINGEN, het eenvoudige landlijke, in streken waarin nochtans de grootste verscheidenheid heerscht. Voordiepende stroomen en vervaliene rotsstukken, dicht met struiken bewasfen, waar vergenoegde armoete op de eenvoudigste wijze heeft neergeboud. Koenheid en smaak en iets origineels heerschen overal bij hem; doch men moet bij dezen reeds vooraf de rotten, naar eenen beteren smaak, weten te vormen. Het grootste voorbeeld hoe men navolgen moet, geeft DIETRICH. Zijne stukken, in dezen smaak, zijn zoo, dat men denken zou, dat ze VAN EVERDINGEN gemaakt waren en dat hij zich zelve overtroffen hadde. ZWANEVELDS edele gedachten, die met zoo groote werking zijn uitgevoerd, en de lichtbrekingen die op zijne groote massen van schaduwen invallen; SALVATOR ROZAAS stoute wild-

III. DEEL. M heid;

heid; RUBBENS koenheid, in de verkiezing van zijne voorwerpen: deze en meer anderen bestudeerde ik, in vluchtige schetsen, in hun geheel; dewijl ik aldus poogde aan de verbeeldingskracht hare ware vlucht te geven. Eindelijk begon ik mij bepaald bij **POUSSIN** en **CLAUDE LORRAIN** te houden. Bij dezen vond ik, boven alle anderen, de ware grootheid. Bij dezen ontmoet men niet blootelijk navolging der natuur, zoo als zij licht te vinden is; maar de keuze van het schoonste. Eene poëtische genie vereenigd, in de beide **POUSSINS**, alles wat groot en edel is. Zij verplaatsten ons in die tijden, voor welke ons de historij en de dichters met eerbied vervullen, en in landen waar de natuur niet wild, maar groot is in hare verscheidenheid, en waar, onder de gelukkigste luchtfreek, elk gewas zijne gezondste volkomenheid krijgt. Hunne gebouwen zijn, naar de schoonste eenvoudigheid der oude boukunst, uitgevoerd, en derzelver bewoners edel van aanzien en van zeden, gelijk ons onze verbeeldingskracht de Grieken en Romeinen voorstelt, wanneer zij van hunne groote daden verrukt is, en zich in

in hunne gelukkige tijden verplaatst. Bevalligheid en vergenoeging heerfchen overal, in de ftreken, die ons LORRAIN fchildert. Zij verwekken in ons die zelfde verrukking, die zelfde geruste gevoelens, die de befchouwing der fchoone natuur zelve verwekt. Ze zijn rijk, zonder wildheid en gewemel; befcheiden en nochtans heerscht overal zagtheid en ruste. Zijne landfchappen zijn overal uitzichten in een gelukkig land, dat aan zijne bewoners overvloed levert; een zuivere hemelftreek, in welke zich alles vrolijk en gezond voordoet.

Al wat ik van deze groote voorbeelden kon bij een krijgen bezag ik dagelijks, met ingefpannen opmerkzaamheid, maar dat was niet genoeg, om mij tot volkomen kennis te brengen van hunne denkwijzen en denkbeelden. Ik leide ze weg en herhaalde hunne hoofdtrekken uit mijn geheugen. Dit deed ik dikwijls, doch hier bij liet ik het noch niet. Ik maakte meer ruwe dan naauwkeurige kopijen van hunne landfchappen, die ik bewaarde. Zoo doe ik met alles, wat mij meest behaagt en dus krijg ik eene zeer volkomene verzameling van

de beste denkbeelden. Niemand zal vragen, waartoe dat? Ik kan die immers in prenten hebben? Goed! dan bezit ik ze wel, gelijk meenig groot heer zijne bibliotheek, maar ik heb niets voor mijne studie gedaan. Neen! alleen op de aangewezene wijze, zal de kunstenaar eene verzameling bij een brengen, die altijd merkwaardig zal wezen. Hij heeft niet alleen naar de besten gestudeerd, maar zich teffens in het bezit van het zelve gesteld.

Maar wanneer ik te aanhoudend was voorgevaren, in naar anderen te denken, dan gevoelde ik dikwijls zekere schroomvalligheid in mijne eigen uitvindingen. Vol van deze groote denkbeelden werd ik, tot mijne vernedering, mijne zwakheid gewaar en ik ontdekte hoe onoverkomelijk zwaar het is, dezelve te bereiken. Ook kan, door al te veel navolgen, de verbeeldingskracht met der daad hare vlucht verliezen. Is het niet even het zelfde, dat den grootsten plaatsnijder, den grooten FREIJ zelfs, gebeurd is, dat hunne eigen vindingen de slechtste zijn? Hunne hoofdbezigheid is het werk van anderen, zoo naaukeurig als mogelijk is, na te volgen, en zij verliezen of ver-
zwak-

zwakken daar door de stoutheid en vlucht der verbeelding, die tot uitvinden noodig is. Van deze beschroomdheid zegt ik mij zorgvuldig te rug te brengen. Ik leide mijne werken weg, dacht op eigene ideën, en deed aan mij zelven de moeilijkste opgaven. Dus vond ik hoe veel ik weder gewonnen hadde; dus gevoelde ik wat mij gemakkelijkst en best gelukte; en ik ontdekte, welke deelen mij noch de grootste moeite maakten, en dus verkreeg ik aanleiding tot dat gene, waar op ik mij nu verder vooral had toe te leggen. Ook vatte ik nieuwen moed, wanneer ik vond, dat ik deze zwaarigheden weder te boven was, en dat ik mij beter uit dezelve had kunnen redden, dan ik zou hebben durven hopen, en teffens kreeg mijne verbeelding dus meer voedsel en stoutheid. Zij moet gelijk andere zielvermogens gevoed en geoefend worden. Wie zich gewent alleen andere na te denken, die zal nooit origineel worden. Wij hebben kunstenaars en dichters, die de bestendig nasluipende schaduwe van anderen zijn.

Onder dit alles heb ik mij tot eenen regel gesteld, altijd, waar ik ook wezen

mag, voorzien te wezen van het gene, dat tot teekenen van nooden is: niet alleen op reizen en wandelingen maar ook in de stad. Men verzuimt of vergeet dikwijls iets, alleen om dat men te traag is, om van de eene kamer in de andere te gaan en het noodige te haalen. Want bij de beschouwing van schilderijen en prenten teelt de imaginatie dikwijls ideën, die door de bewondering van het gene wij voor ons hebben, somtijds ook door eene bijkomende omstandigheid in dezelve, ontstaan: ideën waarop men anders nooit zou gevallen wezen. Zulk eene gedachte in het eerste vuur voordgebracht, wordt ook in het eerste vuur best ontworpen. Ik liet daarom zelden na, zulke gedachten, alleen met hare hoofdtrekken, te ontwerpen, die men zoo licht vergeet, en die naderhand zelden zoo goed gedacht worden. — Een voordeel dat ik somtijds, ook uit middelmatige dingen, getrokken hebbe, kan ik hier ook niet verzwijgen: maar daar mede zal ik, noch dezelve aanbevelen, noch mij zelve tegen spreken, ik rade zulke oefeningen alleen aan lieden, wier smaak reeds gevormd is. Ook middelma-
ti-

tige dingen kunnen dikwijls, tot eene nuttige oefening van den smaak en van de verbeeldingskracht, dienen, wanneer men bij dezelve denkt wat hun ontbreekt, om goed te wezen; wanneer men, gelijk RAMLER met zijne gedichten doet, de gedachten van anderen beter zoekt te denken en uit te voeren. Dikwijls vindt men vonken van genie in eene mislukte gedachte, die eene goede uitvoering waardig is. Ik heb in meenig stuk, dat geen opzien verdiende, eenen wenk gevonden, die mij tot eene goede gedachte leidde. MERIAN'S werken, waaraan men te weinig recht doet, vervatten zaken, die vaak met de beste keus uit de natuur genomen, en alleen door de slechte manier van uitvoering bedorven zijn. Men make zijne boomen en gronden naar de manier van eenen WATERLOO, en geve aan zijne rotfen en aan alles meer verscheidenheid, zoo zullen daar uit stukken ontstaan, die aan de grootste genie eere zullen aandoen, en van welke evenwel de geheele aanleg in MERIAN te vinden is.

Eene waarneming moet ik niet vergeten, die ik uit eigene veelvuldige onder-

vinding weet: hoe zeer het namelijk den
moed opbeurt, en hoe dikwijls het mij
aangenoodigd, en op nieuws met ijver
voor de kunst heeft aangeblazen, wanneer
ik de geschiedenis der kunst en der kun-
stenaars leze. Het breidt de kennis uit,
het verwekt opmerkzaamheid op het gene
in de kunst gebezigd is, en brengt zeer
veel toe, om den kunstenaar geheel te
vervullen; met zijn hoofdoogmerk. Het is
leerzaam en aangenaam de lotgevallen van
die genen te weten, wier werken wij be-
wonderen; en even zoo word ik begerig,
om de werken van den kunstenaar weder-
om op te zoeken, wiens geschiedenis en
kunst-karakter mij door 't lezen vooraf is
bekend geworden. Wanneer ik den eer-
bied zie, met welken van groote kunste-
naars en van hunne werken gesproken
wordt, zoo moet dat mijn denkbeeld van
de waardij der kunst vergrooten. Wanneer
men ziet hoe onvermoeid zij gewerkt heb-
ben, om tot hunne grootte te komen, en
zich in dezelve te handhaven; hoe reizen,
en bezwaren, en gebrek hen niet afschrik-
ten alle middelen, die aan hun groot oog-
merk konden bevorderlijk wezen, zich ten
nut

nutte te maken, moet dat den jongen kunstenaar niet opwekken, om elk uurte tot zijn voordeel te gebruiken, en gierig op ieder oogenblik te wezen? Ook kunnen de treurige lotgevallen van vele, anderzins groote, kunstenaars eene aandoenlijke herinnering wezen, dat levenswijze, en goede zeden, en voorzichtigheid mede noodig zijn, om zich door de kunst een bestendig geluk te bezorgen.

Noch eenen gewichtigen raad moet ik bij den kunstenaar aandringen: De Dichtkunst is de ware zuster van de Schilderkunst. Hij late derhalven niet na de werken der beste Dichters te lezen. Zij zullen zijnen smaak en zijne denkbeelden verfijnen en verheffen, en zijne verbeeldingskracht met de schoonste denkbeelden verrijken. Beide sporen zij het schoone en groote in de natuur op, beide handelen zij volgens dezelfde wetten. Verscheidenheid zonder verwarring is de aanleg van hunne werken, en een sijn gevoel voor het ware schoone moet beide, in de keuze van elke omstandigheid en van ieder beeld, door het geheel leiden. Hoe veel kunstenaars zouden met meer smaak edeler voorwerpen

kiezen; hoe meenig dichter zou in zijne schilderijen meer waarheid, meer schildering in de uitdrukking hebben, zoo hij de kennis van die beide kunsten meer vereenigde. De Ouden, inzonderheid de Grieken, hebben het in hunne poëtische spraak en in hunne schilderijen, zoo gemakkelijk niet opgenomen, als veel later dichters die alleen bijeen geraapte beelden en uitdrukkingen wanschiklijk samenhoopen, en dan meenen dat zij geschilderd hebben. WEBBS onderzoek van het schoone in de schilderkunst, waar in hij de schoonheden van deze kunst met plaatsen uit de oude dichters opheldert, is daarvan het duidelijkst bewijs, om dat zijn oogmerk eischte haar in zulken gezichtspunt te beschouwen, waar in blijkt dat de dichters toen het schoone der kunsten gevoeld en gekend en de levendige zoo wel als de levenlooze natuur nauwkeurig waargenomen hebben. Ook zouden de later dichters, die toch vooral voor kenners der kunst willen worden aangezien, zich dan niet belachlijk maken en van DURER spreken, wanneer zij de gratien willen geschilderd hebben, of van RUBBENS, wanneer zij van den grootsten trap van schoonheid in de vorming van eener

eenen sterfeling, of van eene godin, spreken willen. Doch ik keer tot de kunstenaars te rugge. — De landschapfchilder moet zeer te beklagen wezen, dien bij voorbeeld de fchilderijen van eenen THOMSON niet verrukken kunnen. Ik heb bij dezen grooten meester veele fchilderijen gevonden, die uit de beste werken der grootfte schilders genomen fhijnen, en die de kunstenaar geheel op zijn doek zou kunnen overdragen. Zijne fchilderijen zijn zeer verfhieden: dikwijls landelijk geftoffeerd, gelijk BERCHEM, POTTER en ROOS; of bevallig gelijk LORRAIN; of edel en grootsch als POUSSIN, of melancholiesch en woest als S. ROZA. En hier neme ik gelegenheid, om voor eenen braven man te spreken, die thans geheel vergeten is. BROCKES heeft zich eenen bijzonderen dichttrant uitgekozen. Hij heeft de natuur tot in hare allerkleinste omftandigheid, in hare meenigvuldige fchoonheden, waargenomen. Zijn teder gevoel werd door het geringfte ding geroerd, een grasje met daauwdroppen kon hem verrukken. Zijne fchilderijen zijn dikwijls te omflagtig, dikwijls te zeer gekunsteld; maar zijne ge-

dichten zijn toch een magazijn van schiede-
rijen en beelden, die onmiddelijk uit de na-
tuur genomen zijn. Zij herinneren ons
schoonheden, omftandigheden, die wij dik-
wijls zelf hebben waargenomen, en die wij
nu weder zeer levendig denken, doch die
ons het geheugen niet te binnen brengt, als
wij ze 't meest noodig hebben.

Zoo dat wij dan noch geleerden zullen
moeten worden, zal misfchien meenig kun-
ftenaar met een lach zeggen? Voor de zoo-
danigen is mijn raad van belang, die in hun-
ne werken het groote en het edele zoeken.
Ik ken kunftenaren die dit niet van nooden
hebben. Men kan een vervallen verkens-
fchot, en een boertje, dat vrolijk tegen
den muur pist, fchilderen, en daar bij al
het fpel van licht en fchaduwe, en de to-
verij der kleuren, en de grootfte netheid
in de geheele uitvoering aanbrengeu. Zoo-
danige werken kunnen ook achting verdie-
nen, en wanneer men, in opzicht tot de
gedachten, geen verder oogmerk heeft, kan
men zeker veel misfen.

Deze, mijn waarde vriend, zijn de waar-
nemingen, zoo ver ik van dezelve noch
geheugen hebbe, die ik, onder mijn werk,
en

en in het plan dat ik mij had voorgeschreven, gemaakt hebbe. Anderen mogen oordeelen, hoe ver het mij met dezelve in de kunst gelukt is. Maar ik ben wel verzekerd, dat mijn plan langs eenen korten en zekeren weg leidt. Want aldus zal, door de beurtlingfche oefening, naar de natuur en naar de beste voorbeelden van de kunst, de kunstenaar zich in staat stellen, om de beste manieren van uitdruk der kunst met de natuur, en de fchilderachtige fchoonheden der natuur met de kunst te vergelijken. Zijn oog zal zoo gewoon worden, om in de natuur waar te nemen dat fchilderachtig fchoon is, dat hem geene wandeling in eenig jaargetij zonder nut zal wezen. Hij zal, gelijk de jager, dien het tot een drift geworden is, geene bezwaren, iets achten, zelfs niet de minstgebaande wegen, om zijn wild op te fporren, en hij zal fchoonheden vinden, die de middelmatige kunstenaar onopgemerkt verbijgaat. Hij zal zijn genie, naar het groote gevormd, overal medebrengeu, en kleinfehijnende omftandigheden zoo weten te vervormen, dat er eene edele groote gedachte ontftaat, uit het gene een middel-

matig vernuft voor dagelijks hult. Ik heb op zulke wandelingen, met verbazing, gezichten in den smaak van POUSSIN gevonden, waar ik te voren niets dan kleinigheden zag.

Heb ik het nu, in mijne omstandigheden, in de kunst niet verder kunnen brengen, zoo heb ik toch, met eerbied voor de ware kunst, gedurig waargenomen, hoe veel denkens en hoe veel oefenings het vordert waarlijk groot te worden. Wanneer den kunstenaar zijne kunst niet tot eene heerschende hartstocht wordt; wanneer niet de uren, die hij aan dezelve besteedt, hem de aangenaamste zijn; wanneer de kunst niet het grootst geluk en genoeg van zijn leven uitmaakt; wanneer niet zijn meestgeliefd gezelschap het gezelschap der kunstenaars is; wanneer hij niet 's nagts van de kunst droomt; wanneer hij niet 's morgens met eene nieuwe verrukking werk begint: wanneer hij, in tegendeel, alleen van den flechten smaak van zijnen tijd zoekt te leeren; wanneer hij in eenen algemeenen flender zich zelve behagen kan; wanneer hij niet voor ware kenners, voor ware eer, en voor de nakomelingschap werkt, zoo zal

zal de ware kenner, in den tegenwoordigen tijd en bij de nakomelingschap, zijne werken verachten, al waren zij ook het sieraad van alle vertrekken naar de mode.

Noch moet ik u, mijn vricad, en het publijk een paar wenschen naar de mode zeggen, wier vervulling aan het welzijn der kunst groote voordeelen zou toebrengen. Ik heb jonge kunstenaars gezien, die met tranen bejammerden, dat zij door slechte aanleiding terug gehouden, en in nadeelige omstandigheden niet opgewekt, hunnen besten tijd met moeite verloren hadden; en genien die verwilderd, sporen van goeden aanleg in hunne werken toonden, die, indien zij minder aan zich zelve, en aan eenige halve kenners, of aan den slechten smaak van hunne woonplaats, of van hunne eeuw waren overgelaten geweest, waarlijk groote mannen zouden geworden wezen. Mijn wensch is, dat een wijsgeerig kenner met kunstenaars te rade ga, en eene aanleiding zoo wel voor eerst-beginnenden, als voor hun die anderen onderwijzen schrijven mogte. Wij hebben verscheiden voortreffelijke werken over de kunst: maar zij zijn, ten deele te kostbaar,

baar, ten deele voor leerlingen niet eenvoudig en praktikaal genoeg. In zulk een werkje moesten de grondregels der kunst kortelijk, en zoo duidelijk als mogelijk is, voorgedragen en verklaard, en dan op bijzondere gevallen toegepast worden. Deze bijzondere gevallen en voorbeelden, moesten uit prenten, naar de beste stukken, in elke bijzondere soort, genomen wezen, en wel uit zulken, die niet zeldzaam en, zoo veel mogelijk, niet kōstbaar zijn. Zoo zou het altijd gemakkelijk vallen de zoodanigen, in de verzamelingen, op alle plaatsen te vinden; of dezelve zelf te koopen. Dan moest de weg worden aangewezen, waarop men, in elk vak van de kunst, op de zekerste en beste wijze kon te recht raken, en teffens welke de beste werken en voornaamste kunstenaars zijn, die elk tot zijn bijzonder oogmerk bestuderen moet. Het allerbeste moest aanstonds aan de eerstbeginnenden worden aangeprezen. Men martelt in Duitschland de leerlingen doorgaans naar PREISLER, en evenwel zijn zijne omtrekken veelal valsch, en zijne koppen vooral zijn van een gemeen karakter. In Vrankrijk komt veel uit, voor leerlingen in de

tee.

reekenkunst, wiens uitvoering meenig een verblinden kan. Maar wat heeft de leerling aan stukken, in welke de nauwkeurigheid der omtrekken, daar alles op aankomt verwaarloosd is. Hoe zeer moet het den leeraar en den leerling verwarren, wanneer de deelen en de spieren, in de verschillende houdingen en bewegingen van een voorgeleid voorbeeld, tot elkander niet goed kunnen waargenomen en verklaard worden; en, wanneer men in de aanleiding tot het landschap, gelijk zeer dikwijls geschiedt, bij kleinigheden wordt opgehouden, waarin geen waarheid is, en waaruit men geen eenen regel van het schoone verklaren kan. Ik heb zoo even gezegd, hoe nuttig het lezen der werken, die van de kunstenaars handelen, voor den leerling is: bij zoodanig eene aanleiding moest uit dien hoofde eene lijst van de beste werken van dit soort te vinden wezen. Zulk een werkje moest men zoeken, zoo veel mogelijk algemeen te maken, het moest een overal bekend leerboek wezen. Het zou hun, die zonder goede aanleiding zijn, eenen zekeren weg wijzen, en dat gene verklaren, dat zij alleen verward gevoelen en
niet

niet verklaren kunnen, en meenig eenen, wiens plicht het is anderen te onderrechten, en die het wel meent, zijn werk gemakkelijk maken.

Mijn tweede wensch is, dat er eens een werk komen mag, waar in de beste werken, over ieder vak van de schilderkunst, omftandig befchreven, en naar alle de regelen van het fchoone onderzocht en beoordeeld worden; maar het moesten werken wezen die in prent zijn uitgegeven: des niet te min, moesten zij ook in opzigt van het kolorijt beoordeeld worden. Men kan gelegenheid hebben of krijgen, om de originele fchilderijen te zien, en zoodat al niet gebeurt, dan zal het nochtans, met betrekking tot dit deel van de kunst, den liefhebber en den kunftenaar gelegenheid tot waarnemingen en bedenkingen geven, die van aangelegenheid zijn. Doch dat moesten alleen de beste werken, uit elken bijzonderen leeftijd, en uit elke bijzondere kunstfchool wezen; alleen de zulken, waarin de regelen van het ware fchoone met het meeste oordeel zijn waargenomen, en waar uit die regels best konnen aangewezen worden. Zulke beoordeelingen vindt

en

men, in de werken van BOYDEL, in die van WINKELMAN en in de Schriften van HAGEDORN, van RICHARDSON en van eenige anderen. De recensie van het altaar-stuk van MENGES te Dresden, die in de Bibliotheek der schoone wetenschappen staat, is een meesterstuk, dat de diepste kundigheden in elk deel van de kunst aanwijst. Hoef ik wel te zeggen, hoe nuttig en hoe gewichtig zulk een werk zijn zoude? Maar velen, die het mischien voor een zeer gemakkelijke taak houden, moet ik zeggen, dat het alleen het werk van eenen HAGEDOORN, eenen OESER, eenen DIETRICH, een CASANOVA: met een woord, alleen het werk van de grootste kenners en grootste kunstenaars wezen kan, indien men zich op het zelve zal kunnen verlaten, en wanneer men er waarlijk nut van zal kunnen verwachten.

L I J S T

L I J S T
V A N H E T
E E R S T E D E E L.

VOORREDEN.	Bladz. I
DE DOOD VAN ABEL. Eerste zang. I	I
• • • • • Tweede zang. 33	33
• • • • • Derde zang. 80	80
• • • • • Vierde zang. 120	120
• • • • • Vijfde zang. 159	159
DE EERSTE SCHIPPER. Eerste zang. 217	217
• • • • • Tweede zang. 246	246

L I J S T
der Stukken van het
T W E E D E D E E L.

Brief	I
Antwoord	III
DAFNIS. Eerste boek.	7
• • • Tweede boek.	55
• • • Derde boek.	104
EVANDER EN ALCIMNA. Herdersspel.	
Eerste bedrijf.	131
Tweede bedrijf.	151
Derde bedrijf.	173
ERASTUS, in een bedrijf.	209
DE NACHT.	258
DE ZONDVLOED.	273

L I J S T

L I S T

der Stukken van het

DERDE DEEL.

IDYLLEN.

VOORREDEN.	Bladz.	III
1 Aan Dafne.		I
2 Milon.		4
3 Idas en Mijkon.		7
4 Dafnis.		11
5 Mirtijl.		15
6 Lykas en Milon.		18
7 Amyntas.		25
8 Damon, Dafne.		27
9 Damon, Fillis.		31
10 De gebrokene Kruik.		35
11 Dafnis, Chloë.		39
12 Lykas, de uitvinding der Tuinen.		44
13 Palemon.		47
14 Mirtyl, Thyrsis.		51
15 Chloë.		56
16 Menalkas en Aefchines, de Jager.		59
17 Mirtyl en Dafne.		63
18 Fillis en Chloë.		66
19 Tityr, Menalkas.		70
20 De Uitvinding van 't snarenspeel en het gezang.		74
21 Milon.		82
		22 De

L I J S T.

22	De Faunus.	Bladz.	84
23	De flechtbeloonde liefde.		87
24	Het vaste voornemen.		95
25	Morgenlied.		99
26	Aan Chloë.		101
27	De Lente.		104
28	Bij den Waterval.		109
29	Lied van eenen Zwitser aan zijn gewapend meisje.		111
30	De Grasweide.		113
31	De Wensch.		120

NIEUWE IDYLLEN.

1	Dafne, Chloë.		137
2	De Ruiker.		143
3	Dafne en Mikon.		146
4	De Schipvaart.		151
5	De Herfstmorgen.		153
6	De Nagelbloem.		159
7	De Gelofte.		160
8	De Zefirs.		161
9	Dafnis, Chloë.		163
10	Erythia.		168
11	Mikon.		173
12	Thyrsis.		182
13	Aan Amor.		185
		14	Daf-

L I J S T.

14	Dafnis.	.	.	Bladz.	186
15	Thyrsis en Menalkas.	.	.		190
16	Dafne.	.	.		192
17	Dafnis en Mikon.	.	.		197
18	Dafne en Chloë.	.	.		203
19	Menalkas en Alexis.	.	.		211
20	De Storm.	.	.		220
21	De Jalouzij.	.	.		225
22	Het houten been.	.	.		233
	Brief over de Landschapfilder-				
	kunst.	.	.		245

541

37

